ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଋକ୍ ବେଦ

(ଋଗ୍ ବେଦ)

Rig Veda

ଶାକଲ ସଂହିତା

Shakala Samhita

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା,

ଓଡିଶା ଶାଖା

astrosant@gmail.com

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

niladrihere@gmail.com

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ପୂର୍ବାଭାଷ

ମାତାପିତୃଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।
ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଗୁରୁଭ୍ୟୋ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଗଣପତୟେ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତ୍ୟୈ ନମଃ ।
ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟୋ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ବେଦାୟ ନମଃ ।
ଶ୍ରୀ ବେଦପୁରୁଷାୟ ନମଃ ।

୨୫, ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୨୦, କୋଭିଡ-୧୯ ପାଇଁ ଭାରତ ବନ୍ଦ ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ସବୁକିଛି ବନ୍ଦ, ଘରେ ବସିବା ଛଡା କିଛି ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ତେବେ କ'ଣ କରିବା ? ଖାଲି ବସିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଚିନ୍ତା କଲି ଯେ **'ବେଦ'** ଉପରେ କିଛି କାମ କରିବି ବୋଲି । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଓଡିଆରେ ବେଦର କୌଣସି ଡିଜିଟାଲ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ବେଦର ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ସମୟକୁ ବେଦର ରୂପାନ୍ତର କରିବାରେ ବିନିଯୋଗ କରିବି ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲି । ଯଦିଓ ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଉପରେ କାମ କରିବାକୁ ବହୁତ ଇଚ୍ଛାଥିଲା, କିନ୍ତୁ କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ସମୟର ଅଭାବରୁ ଏହା କରିପାରିନଥିଲି । ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତାକଲି ପ୍ରଥମେ "**ଋକ୍ ବେଦ**"ରୁ ଅରମ୍ଭ କରିବି ଓ ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ବେଦ ମାନଙ୍କ ଉପରେ କାମ କରିବି ।

ଗତ ୭ ବର୍ଷ ହେବ ଯେତେବେଳେ ସମୟ ମିଳୁଥିଲା, ସେତେବେଳେ ବେଦ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିଆସୁଥିଲି । ଏ ସମୟରେ ଅନେକ ପୁରୁଣା ଓ ଅସାଧ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡିକ ହାସିଲ ହେଲା, ଓ କିଛି ପୁସ୍ତକ ଓ ଡିଭିଡି ଦେଶ ବା ବିଦେଶ ରୁ କିଣିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ସେଗୁଡିକୁ ପଢି ଆସୁଅଛି । ମୋ ପାଇଁ ରୁଚିର ବିଷୟ ଥିଲା, ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥିଲା ଯେ କେମିତି ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଏତେ ଜ୍ଞାନୀ ଥିଲେ, ଯେଉଁ ମାନଙ୍କୁ ଆଜିର ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁସରଣ କରିଆସୁଅଛି ।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଏବେ ମନରେ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିପାରେ, ବେଦର ରୂପାନ୍ତର କ'ଣ ଦରକାର ? ଆମେମାନେ ଯେତେବେଳେ ସ୍କୁଲରେ ସଂସ୍କୃତ ପଢୁଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ ଆମେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଓଡିଆ ଲିପିରେ ଲେଖୁଥିଲୁ ବା ପଢୁଥିଲୁ । ତେଣୁ ଯଦିଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂସ୍କୃତ ଜଣାଥିଲା କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ପଢିବାରେ ପ୍ରବୀଣ ନ ଥିଲେ । କାରଣ ଆମେ ସଂସ୍କୃତକୁ ଓଡିଆ ଲିପିରେ ପଢିଥିଲେ ବା ଲେଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ବେଦର ଓଡିଆ ଲିପିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତାହା ଛଡା ଯେଉଁମାନେ ସଂସ୍କୃତ ଲିପି ପଢିବା ଜାଣିନାହାଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ବେଦ ମନ୍ତ୍ର ବା ଶ୍ଲୋକ ଜାଣିବାରେ ଇଚ୍ଛା ଅଛି, ଏହା ସେମାନଙ୍କର ସହାୟକ ହେବ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଆଗକୁ ଆଗେଇଲି, କିନ୍ତୁ ଏକୁଟିଆ ଏ ସବୁ କରିବା ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ ବେଦର ରୂପାନ୍ତର ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୁର୍ବରୁ ମୋ ଜଣା ଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି ଓ କିଛି 'ଫେସବୁକ' ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି । ସମସ୍ତେ ମତ ଦେଲା ପରେ ଆଗକୁ ବଢିଲି ।

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କଠିନତା ତ ନିଶ୍ଚିତ ଆସେ, ସେହିପରି ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କଠିନତା ଆସିଥିଲା । ସୁଖଦ ବିଷୟ, ମୋ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଇନ୍‌ଫର୍ମେସନ ଟେକନୋଲୋଜି ସଂଗରେ ଯୋଡା ଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହି କାମରେ ସଫ୍ଟୱେୟର ବ୍ୟବହାର କଲି । ଏହା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସହାୟକ ହେଲା । ପ୍ରାୟ ୮୦ ଭାଗ କାମ କରିସାରିବା ପରେ ଦେଖିଲି ଯେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଗୁଡିକର ସଠିକ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇପାରୁନି । ଏହା ବଡ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ଥିଲା । କାରଣ ମନ୍ତ୍ରରେ ଆକାର, ହର୍ସ୍ୱ-ଇକାର, ଦୀର୍ଘ-ଇକାର, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଇତ୍ୟାଦି ଭୁଲ ହେଲେ, ସଂପୁର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ବା ଶ୍ଲୋକର ଅର୍ଥ, ଶକ୍ତି ଓ ଫଳ ବଦଳିଯିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ - 'ସୁର' ଓ 'ସୂର' ; 'କର୍ମ' ଓ 'କ୍ରମ'; 'ସଂବାଦ' ଓ 'ସମ୍ବାଦ'; 'ସ୍ୱଷ୍ଟ' ଓ 'ସ୍ୱଷ୍ଠ' ଇତ୍ୟାଦି, ଯଦିଓ ଏ ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦର ଉଚ୍ଚାରଣ ଏକ ପ୍ରକାରର, କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ଅଲଗା ଅଲଗା । ଆଉ ଏକ ବଡ ଡର ଥିଲା ଯେ - ଯେଉଁ ବେଦ ୫୦୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଯେମିତି ଥିଲା, ଏବେ ବି ସେହିପରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ଅଛି, ତେଣୁ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର ଠିକ ସେହିପରି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିବା ଦରକାର, ନଚେତ ଏ କାମର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ରହିବନାହିଁ । କିଛି ଦିନପରେ ଏହାର ସମାଧାନ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା । ତେଣୁ ପୁଣି ଥରେ ମୂଳରୁ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡିଲା । ଶେଷରେ ସଫଳତା ମିଳିଲା ।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

"ଋକ୍ ବେଦ" ବିଶ୍ବର ସବୁଠୁ ପୁରୁଣା ଧର୍ମ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ, ଯାହାକି ୫୦୦୦ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ । ସେଥିରେ ୧୦ଟି ମଣ୍ଡଳ (ପୁସ୍ତକ) ରହିଅଛି । ସେଥିରେ **୧,୦୨୮** ଟି "**ସୂକ୍ତ**", ସମୁଦାୟ **୧୦,୫୫୨**ଟି "**ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ର**", ୨୧,୦୩୫ଟି "**ପଦ**" (ଲାଇନ୍), ୩୯,୮୩୯ଟି "**ପାଦ**", ୧,୬୩,୫୫୭ଟି "**ଶବ୍ଦ**", ଓ ୩,୮୪,୧୬୬ଟି "**ଅକ୍ଷର**" ଅଛି । ଏହାର ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କାମ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୦ ମାସ ସମୟ ଲାଗିଗଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣ୍ଡଳର (ପୁସ୍ତକ) 'ସୂକ୍ତ', 'ମନ୍ତ୍ର', 'ପଦ', 'ପାଦ', 'ଶବ୍ଦ' ଓ ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

	ମଣ୍ଡଳ ୧	ମଣ୍ଡଳ ୨	ମଣ୍ଡଳ ୩	ମଣ୍ଡଳ ୪	ମଣ୍ଡଳ ୫	ମଣ୍ଡଳ ୬	ମଣ୍ଡଳ ୭	ମଣ୍ଡଳ ୮	ମଣ୍ଡଳ ୯	ମଣ୍ଡଳ ୧୦	ସମୁଦାୟ
ସୂକ୍ତ	୧୯୧	୪୩	୬୨	୫୮	୮୭	୭୫	୧୦୪	୧୦୩	୧୧୪	୧୯୧	୧,୦୨୮
ମନ୍ତ୍ର	୨୦୦୬	୪୨୯	୬୧୭	୫୮୯	୭୨୭	୭୬୫	୮୪୧	୧୭୧୬	୧୧୦୮	୧୭୫୪	୧୦,୫୫୨
ପଦ	୪୦୪୦	୮୫୯	୧୨୩୪	୧୧୭୮	୧୪୪୭	୧୫୨୬	୧୬୪୨	୩୪୧୯	୨୧୯୨	୩୪୯୮	୨୧,୦୩୫
ପାଦ	୭୭୪୫	୧୬୯୪	୨୩୫୭	୨୨୪୯	୨୮୬୦	୨୯୧୯	୩୧୯୦	୬୦୭୧	୬୦୭୧	୬୯୯୬	୩୯,୮୩୯
ଶବ୍ଦ	୩୨୨୬୩	୭୬୯୮	୯୮୯୯	୯୬୭୩	୧୧୫୩୭	୧୨୫୨୯	୧୪୧୭୮	୨୧୮୧୭	୧୪୦୭୬	୨୯୮୮୭	୧,୬୩,୫୫୭
ଅକ୍ଷର	୭୫୭୪୯	୧୭୯୨୬	୨୩୯୫୧	୨୨୫୨୯	୨୭୨୭୩	୨୯୦୧୦	୩୨୯୩୯	୫୦୬୯୪	୩୪୦୫୭	୭୦୦୩୯	୩,୮୪,୧୬୬

ଏହି ରୂପାନ୍ତରିତ ରେ ବେଦର **'ସ୍ୱର'** (ଉଦାତ୍ତ, ଅନୁଦାତ୍ତ, ସ୍ୱରିତ ଇତ୍ୟାଦି) ମାନଙ୍କର ଶଂକେତ ବା ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଓଡିଆ ଲିପିରେ ସେ ପ୍ରକାର ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତଥାପି ଏହା ଉପରେ ଗବେଷଣା ଜାରି ରହିଛି, ହୋଇପାରେ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତି ସଂସ୍କରଣରେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । 'ୱେବ ସାଇଟ' ରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ର ମାନଙ୍କର **'ସ୍ୱରାବୃତି'** ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି, ପାଠକମାନେ ଏହାକୁ ଶୁଣି ପାରିବେ ବା ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ।

ଏହି 'ଋକ୍ ବେଦ' ର ରୂପାନ୍ତର ବିଶ୍ବସନୀୟ ସୂତ୍ର ଉପରେ ଅଧାରିତ । କେଉଁ କେଉଁ ସୂତ୍ର ଏହି ଦସ୍ତାବିଜରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି, ତାହାର ତାଲିକା ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥି

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଧ୍ୟରୁ 'ଜର୍ମାନୀ' ର ସଂସ୍କୃତ ବିଷାରଦ "ମାକ୍ସ ଏଫ୍ ମୁଲ୍ଲେର" ଓ "ଡେଟଲେଫ୍ ଏଇଚଲେର୍" ଙ୍କର ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଏହାର ଆଧାର । 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର' ଭାରତକୁ ବେଦ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିବାପାଇଁ ୧୮୫୦ ମସିହାରେ ଆସିଥିଲେ । 'ଋକ୍ ବେଦ' ର ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକୁ ଏକାଠି କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଏହିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ୧୦ ବର୍ଷ ଲାଗି ଯାଇଥିଲା । ୧୮୬୦ ମସିହା ରେ 'ଋକ୍ ବେଦ' ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ "ଅକ୍ସଫୋର୍ଡ ଇଉନିଭରସିଟି" ରେ ଜମା କରିଥିଲେ । ସେହି ଦସ୍ତାବିଜ ଗୁଡିକ ଏହି ରୂପାନ୍ତର ର ଆଧାର । ଏହା ସହିତ ଅନ୍ୟ ସୂତ୍ର ଗୁଡିକ ବି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

'ଋକ୍ ବେଦ' ର ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ସରିବା ପରେ, ଏହା ଠିକ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲା କି ନାହିଁ, ତାହାର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (ପ୍ରୁଫ୍-ରିଡିଙ୍ଗ୍) ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ସଙ୍ଗରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଦସ୍ତାବିଜର ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ, ୫ ଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର", ଓ "ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ " ମୂଖ୍ୟରୁପେ କାମ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ଯୋଗଦାନକାରୀ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଉପଦେଷ, ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ଓ ସୁଧାରୀକରଣ ସର୍ବଦା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ **“ଋକ୍ ବେଦ” ଓଡିଆ ରେ** ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଆଶାକରୁଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ବେଦଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,

ତାରିଖ - ୩୦.୧୨. ୨୦୨୦ **ସଂପାଦକ,**

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା, ଭାରତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି - ଚେନ୍ନାଇ, ତାମିଲନାଡୁ, ଭାରତ ।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ **"ଋକ୍ ବେଦ" ଓଡିଆ ରେ** ଓଡିଆ ଭାଷୀ ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଓ ସାର୍ବଜନୀନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ।

ବଶମ୍ବଦ

ସଂପାଦକ

ନିବେଦନ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ **"ଋକ୍ ବେଦ" ଓଡିଆ ରେ** ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ରୂପରେ ମୁକ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏହାର କୌଣସି **ବ୍ୟାପାରୀକରଣ ନ କରିବାକୁ** ଅନୁରୋଧ । ଯଦି କେହି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ବେଦ ପଢିବା ପୂର୍ବରୁ, ବେଦ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ସଂପାଦକଙ୍କ ଆଉ ଏକ ପୁସ୍ତକ " **ବେଦ ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ ଓ ଉପନିଷଦ - ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ** " ପଠନ କରିପାରିବେ ।

ସଂପାଦକ,

କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା

ଏହି ଓଡିଆ ରୂପାନ୍ତରିତକୁ ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ, ସମସ୍ତ ସାବଧାନ ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ରୂପାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇ ପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପାଠକ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଗ୍ରୀମ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଯଦି କିଛି ଭୁଲ ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି।

କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ, ସଂପାଦକ ।

Not for Commercial Use

ୟଦକ୍ଷରପଦଭ୍ରଷ୍ଟଂ ମାତ୍ରାହିନଂ ତୁ ୟଦ୍-ଭବେତ୍ ।
ତତ୍-ସର୍ବ କ୍ଷମତାଂ ଦେବ ନରାୟଣ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ।।
ବିସର୍ଗବିନ୍ଦୁମାତ୍ରାଣି ପଦପାଦାକ୍ଷରାଣି ଚ ।
ନ୍ୟୂନାନି ଚାତିରିକ୍ତାନି କ୍ଷମସ୍ୱ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।।

ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍ । ସର୍ବମ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାର୍ପଣାମସ୍ତୁ ।
ଓମ୍ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।

Sources ସୂତ୍ର	• Sir F MAX MULLER – 1st edition research paper on year 1860 submitted to Oxford University for publication • Sir DETLEF EICHLER • Ralph T H Griffith • www.sanskritdocuments.org • www.archive.org • www.academia.edu • IISH Global (Indian Institute of Scientific Heritage) • www.docs.google.com • www.sanskritweb.net/rigveda/ • Vedanta Spiritual Library – www.celextel.org • www.wikipedia.org • www.vedicheritage.gov.in
Send Corrections to ଭୁଲ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ	prakash@scholarshoppe.com
Site access ୱେବ ସାଇଟ୍	www.scholarshoppe.com/veda-odia/

ଏହି 'ଦସ୍ତାବିଜ ବା ପୁସ୍ତକ' ଟି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓଡିଆ ଡିଜିଟାଲ୍ ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ ।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

'ଋକ୍ ବେଦ' - ମଣ୍ଡଳ (ପୁସ୍ତକ) ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା

'ଋକ୍ ବେଦ' ରଚନାରେ **୪୦୦ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ** ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋଷି ମାନଙ୍କର ଯୋଗଦାନ ରହିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ **୩୦ ଜଣ ନାରୀ ଋଷି** ବା ଋଷିକା ଥିଲେ । ଏହି ଋଷି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ୧୦ଟି ମୁଖ୍ୟ ଋଷିକୁଳର ଥିଲେ । ଋଷିକୁଳ କହିଲେ, ସେଥିରେ ମୁଖ୍ୟଋଷି, ଋଷିଗଣ, ସେମାନଙ୍କର ବଂଶ, ପରିବାର, ଓ ଶିଷ୍ୟ ଋଷିଗଣ କୁ ବୁଝାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଋଷିକୁଳ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ୍ୱତ, ଯଥା ଆରାଧ୍ୟ, ସାଧନା, ତପ ଓ ବିଷୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହି ୧୦ଟି ଋଷିକୁଳ **'ଦଶତ୍ରୟୀ'** ନାମରେ ଜଣା ଓ ତାଙ୍କ ପାଖରେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ୯୫ ଭାଗ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ଥିଲା । ଆଉ ୫ ଭାଗ ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟା ଋଷି ମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ସମୁହ ଥିଲା । ଏମାନେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ରଚୟିତା ଭାବରେ ଜଣା । ଅର୍ଥାତ ସେମାନଙ୍କୁ 'ଋକ୍ ବେଦ' ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ 'ରଚୟିତା' ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଋଷି ଦ୍ୱାରା, ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦରେ ଓ ଗୋଟିଏ ଦେବତା ବା ଯୁଗ୍ମ ଦେବତା ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ରର ଋଷି, ଛନ୍ଦ ଓ ଦେବତା ରହିଥାଏ । ଆଗକୁ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ, ଋଷି, ଛନ୍ଦ ଓ ଦେବତା ବିଷୟର କିଛି ତଥ୍ୟ ବୁଝିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କାତ୍ୟାୟନଙ୍କ 'ସର୍ବାନୁକ୍ରମଣୀ' ଓ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯକ୍ଷଙ୍କ 'ନିରୁକ୍ତ'ରେ, ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଏଠି **ଋଷିର ସଂଜ୍ଞା** କହିଲେ –

- ସେ, ଜଣେ ନାରୀ ବା ପୁରୁଷ, ଜଣେ ବିବାହିତ ବା ଅବିବାହିତ, ଓ ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥ ବା ବନସ୍ଥ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ, କୌଣସି ଋଷିଙ୍କର ପୁତ୍ର, ବା ପୌତ୍ର, ବା କନ୍ୟା ବା ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ସେ, କୌଣସି ଗୋତ୍ର, ବା ବଂଶ, ବା କୁଳ, ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟନ୍ତି । ତଥା ସେ, ମଧ୍ୟ କଥାପକଥନ ବା ଉକ୍ତି ପ୍ରଭୃକ୍ତି ର ଦେବତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି ।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

* ଅନେକ ସମୟରେ ମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ଋଷିଙ୍କର ଦୁଇଟି ନାମ ରହିଥାଏ, ତେବେ ଏହା କ'ଣ ଦୁଇଟି ଋଷିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି ? ଏହାର ଉତ୍ତର, ନାଁ, ଏହା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଋଷି ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତେବେ ୨ୟ ନାମ କ'ଣ ପାଇଁ ? ଏହାର ଉତ୍ତର, ୨ୟ ନାମ ତାଙ୍କର ପିତାଃ, ବା ଗୁରୁ, ବା ସ୍ୱାମୀ, ବା ଗୋତ୍ର, ବା କୁଳ, ବା ବଂଶ, ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ବା ଉକ୍ତି ପ୍ରଭୃକ୍ତି ଦେବତା ହୋଇ ପାରନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରରେ ଋଷିଙ୍କର ଦୁଇଟି ନାମରୁ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଜଣା ପଡିଥାଏ, ଯଥା ସେ କାହା ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା, କେଉଁ ଋଷିକୁଳର, କେଉଁ ଗୋତ୍ରର ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ –

* 'ଋକ୍ ବେଦ'ର ପ୍ରଥମ ସୂକ୍ତର ରଚୟିତା - (ଋ.ବେ ୧.୧) - ମଧୁଛନ୍ଦାଃ ବୈଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷି ହେଉଛନ୍ତି ମଧୁଛନ୍ଦା, ସେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କର ପୁତ୍ର/ ଶିଷ୍ୟ ।
* ସେହିପରି - (ଋ.ବେ - ୩.୬୨.୧୦) ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ରଚୟିତା ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷି ହେଉଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର, ଓ ସେ ଗାଧିଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ।
* ଅନ୍ୟଏକ, (ଋ.ବେ - ୧୦.୩୯) ସୂକ୍ତର ରଚୟିତା ଘୋଷା କକ୍ଷିବତୀ ଅଟନ୍ତି । ଏଠି ରଚୟିତା ଋଷିକା ହେଉଛନ୍ତି ଘୋଷା ଓ ସେ କକ୍ଷିବନ ଋଷିଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ।
* ଆଉ ଏକ, (ଋ.ବେ ୧.୧୭୦) ସୂକ୍ତର ରଚୟିତା ଇନ୍ଦ୍ରଃ, ଅଗସ୍ତ୍ୟଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ, । ଏଠି ଏହି ସୂକ୍ତର ପ୍ରକୃତ ରଚୟିତା ଋଷି ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ-ପ୍ରଭୃକ୍ତର ଦେବତା ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ମିତ୍ର-ବରୁଣ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସୂକ୍ତର ଋଷି ବୋଲି ମାନାଯାଏ ।

'ଋକ୍ ବେଦ'ର ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ବିଷୟରେ **"ବେଦ ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ ଓ ଉପନିଷଦ - ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ"** ପୁସ୍ତକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଛନ୍ଦରୁ ମନ୍ତ୍ରର ଭାବ ଜଣାପଡିଥାଏ ଓ ଦେବତାରୁ ମନ୍ତ୍ରର ଶକ୍ତି ଓ ବିଷୟ ଜଣାପଡିଥାଏ ।

ଏବେ ଆମେ, ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରବନ୍ଧନକୁ ଆଧାର କରି, **'ଋକ୍ ବେଦ'**ର ବିଷୟବସ୍ତୁ, ରଚୟିତା, ଦେବତା, ଛନ୍ଦ ଓ ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ ଜାଣିବା ।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଣ୍ଡଳ – ୧, (ପୁସ୍ତକ - ୧)

"ମଣ୍ଡଳ-୧" କୁ '**ଶତର୍ଚ୍ଚିନଃ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ, ଅର୍ଥାତ ଯେଉଁ ଋଷିମାନେ ୧୦୦ରୁ ଅଧିକ ମନ୍ତ୍ର 'ଋକ୍ ବେଦ'କୁ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୧୯୧ଟି ସୂକ୍ତ ବା ସମୁଦାୟ ୨୦୦୬ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୭ଟି ଋଷିକୁଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ସେହି ଋଷିକୁଳ ଗୁଡିକ ହେଲେ - କଣ୍ୱ (୨୭ ସୂକ୍ତ, ୩୨୧ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୯୬ ସୂକ୍ତ, ୧୦୪୭ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୨୭ ସୂକ୍ତ, ୨୩୯ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୧୮ ସୂକ୍ତ, ୨୩୯ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୯ ସୂକ୍ତ, ୯୧ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୧ ସୂକ୍ତ, ୧ ମନ୍ତ୍ର), ଓ ଭରତ (୧୩ ସୂକ୍ତ, ୧୦୦ ମନ୍ତ୍ର) ଥିଲା ।

ଏଥିରୁ **ପ୍ରଥମ ସୂକ୍ତ ଅଗ୍ନି**ଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଛି, ଓ ତାଙ୍କ ନାମ 'ଋକ୍ ବେଦ'ର **ପ୍ରଥମ ଶବ୍ଦ** ଅଟେ । ବାକି ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଗ୍ନି, ଓ ଇନ୍ଦ୍ର ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ସହିତ ବରୁଣ, ମିତ୍ର, ଅଶ୍ୱିନ,ମରୁତ, ଉଷା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଋଭୁ, ରୁଦ୍ର, ବାୟୁ, ବୃହସ୍ପତି, ବିଷ୍ଣୁ, ଦ୍ୟାସୁ୍ୟ, ପୃଥିବୀ, ଓ ବିଶ୍ୱଦେବ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାୟତ୍ରୀ, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଓ ପଙ୍କ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ଛନ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ **'ପ୍ରହେଳିକା ବା କୌତୂହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶନତତ୍ତ୍ୱ'** ବିଷୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେଉଁ ଗୁଡିକ ପର ସମୟରେ 'ଉପନିଷଦ' ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଥିଲା । ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ସୂକ୍ତ ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୧.୧	ଅଗ୍ନି-ସୂକ୍ତ	ଅଗ୍ନି	ମଧୁଚ୍ଛନ୍ଦାଃ ବୈଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ	ଅଗ୍ନିମୀଳେ ପୁରୋହିତଂ...
୧.୨୨	ବିଷ୍ଣୁ-ସୂକ୍ତ	ବିଷ୍ଣୁ	ମେଧାତିଥିଃ କାଣ୍ୱଃ	ଅତୋ ଦେବା ଅବନ୍ତୁ...
୧.୩୨	ଇନ୍ଦ୍ର-ସୂକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ର	ହିରଣ୍ୟସ୍ତୂପଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ନୁ ବୀର୍ଯ୍ୟାଣି...
୧.୮୯	ଶାନ୍ତି-ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବା	ଗୌତମଃ ରାହୁଗଣଃ	ଆ ନୋ ଭଦ୍ରାଃ କ୍ରତବୋ...
୧.୯୦	ମଧୁ-ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବା	ଗୌତମଃ ରାହୁଗଣଃ	ଋଜୁନୀତୀ ନୋ ବରୁଣୋ...
୧.୯୯	ଅଗ୍ନି-ଦୁର୍ଗା-ସୂକ୍ତ	ଅଗ୍ନି	କଶ୍ୟପଃ ମାରିଚଃ	ଜାତବେଦସେ ସୁନବାମ...
୧.୧୬୨	ଅଶ୍ୱମେଧ-ସୂକ୍ତ	ଅଶ୍ୱଃ	ଦୀର୍ଘତମାଃ ଔଚଥ୍ୟଃ	ମା ନୋ ମିତ୍ରୋ ବରୁଣୋ...

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଣ୍ଡଳ – ୨, (ପୁସ୍ତକ - ୨)

"ମଣ୍ଡଳ-୨", "**ଗୃତ୍ସମଦ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଗୃତ୍ସମଦ ଋଷିକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ୪୩ଟି ସୂକ୍ତ ବା ୪୨୯ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଗୃତ୍ସମଦ ଋଷିକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି 'ମହର୍ଷି **ଗୃତ୍ସମଦ ଶୌନହୋତ୍ର**' ଥିଲେ । ଗୃତ୍ସମଦ ଅଗ୍ନିଦେବ, ଓ ଗଣେଶଙ୍କର ପରମ ଭକ୍ତ ଥିଲେ, ତଥା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସବୁଠୁ ପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଅନେକ ସୂକ୍ତ ରହିଅଛି, ତଥା ଅଶ୍ଵିନ, ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତି, ଆଦିତ୍ୟ, ବରୁଣ, ସବିତା, ରୁଦ୍ର, ମରୁତ, ମିତ୍ରାବରୁଣ, ଓ ବିଶ୍ଵଦେବା ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସୂକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୨ଟି ଋଷିକୁଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ସେ ଋଷିକୁଳ ମାନେ ହେଲେ - ଗୃତ୍ସମଦ (୩୯ ସୂକ୍ତ, ୩୯୮ ମନ୍ତ୍ର) ଓ ଭୃଗୁ (୪ ସୂକ୍ତ, ୩୧ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ସୂକ୍ତ ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୨.୧୨	ସଜନୀୟ-ସୂକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃତ୍ସମଦଃ ଭାର୍ଗବଃ ଶୌନକଃ	ଯୋ ଜାତ ଏବ ପ୍ରଥମୋ...
୨.୨୩.୧	ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତି-ଗଣେଶ	ଗଣେଶ	ଗୃତ୍ସମଦଃ ଭାର୍ଗବଃ ଶୌନକଃ	ଗଣାନାଂ ତ୍ଵା ଗଣପତିଂ...
୨.୪୨	କପିଞ୍ଜଲରୁପୀନ୍ଦ୍ରଃ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃତ୍ସମଦଃ ଭାର୍ଗବଃ ଶୌନକଃ	କନିକ୍ରଦଜ୍ଜନୁଷଂ ପ୍ରବ୍ରୁବାଣ...
୨.୪୩	କପିଞ୍ଜଲରୁପୀନ୍ଦ୍ରଃ	ଇନ୍ଦ୍ର	ଗୃତ୍ସମଦଃ ଭାର୍ଗବଃ ଶୌନକଃ	ପ୍ରଦକ୍ଷିଣିଦଭି ଗୃଣନ୍ତି...

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଣ୍ଡଳ – ୩, (ପୁସ୍ତକ - ୩)

"**ମଣ୍ଡଳ-୩**" କୁ "**ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମଣ୍ଡଳ**" ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗୁରୁକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି " **ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର**" ଅଟନ୍ତି । ସେ ରାଜର୍ଷିରୁ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ହେଲେ, ଓ ତାଙ୍କର ମହାନତା ପାଇଁ ସେ ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ । ସେ ସବିତା (ସୂର୍ଯ୍ୟ), ଅଗ୍ନି ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବଡ ଉପାଷକ ଥିଲେ, ତଥା ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରରେ ଗୋ ମହିମାର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଅଛି । ଏହି ୩ୟ ମଣ୍ଡଳରେ ସମୁଦାୟ ୬୨ ସୂକ୍ତ ବା ୬୧୭ ମନ୍ତ୍ର ଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ (୬୦ ସୂକ୍ତ, ୫୮୮ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା, ଓ ଆଙ୍ଗିରସ,ଭୃଗୁ, ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୨ ସୂକ୍ତ, ୨୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଉଷା, ସବିତା, ମିତ୍ର, ଅଶ୍ୱିନ, ଋଭୂ, ପର୍ବତ ଓ ବିଶ୍ୱଦେବ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ ଓ ବୃହତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର, ସବୁଠୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, **ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର**ର ରଚୟୀତା ଓ ତାହା, ଏହି ୩ୟ ମଣ୍ଡଳର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୩.୬୨.୧୦	ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର	ସବିତା	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ତତ୍-ସବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ...
୩.୮	ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେଦେବା	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ଅଞ୍ଜନ୍ତି ତ୍ୱାମଧ୍ୱରେ...
୩.୪	ଆପ୍ରି ସୂକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଃ ଗାଧିନଃ	ସମିତ୍ସମିତ୍ସୁମନା ବୋଧ୍ୟସ୍ମେ...

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଣ୍ଡଳ – ୪, (ପୁସ୍ତକ - ୪)

"**ମଣ୍ଡଳ-୪**", "**ବାମଦେବ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ପରିଚିତ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ, ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳକୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ ଋଷି "ମହର୍ଷି **ବାମଦେବ**" ଅଟନ୍ତି । ସେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ସବିତା ଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ସେ, ଏହି ୪ର୍ଥ ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ଅନେକ ରୂପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ତଥା ବର୍ତ୍ତାଶାସ୍ତ୍ର, କୃଷିଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଆତ୍ମା ସଂବନ୍ଧୀୟ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୫୮ଟି ସୂକ୍ତ ବା ୫୮୯ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳ (୫୮ ସୂକ୍ତ, ୫୮୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 'ବାମଦେବ ଗୌତମ' ନିଜେ ୫୬ଟି ସୂକ୍ତ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଋଭୂ, ଦଧିକ୍ରା, ବରୂଣ, ଉଷା, ଅଶ୍ୱିନ, ବାୟୁ, ବୃହସ୍ପତି, ସବିତା, ବିଶ୍ୱଦେବା, ସ୍ୱର୍ଗ-ପୃଥିବୀ, କ୍ଷେତ୍ରପତି, ଘୃତ, ଆତ୍ମା ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଜଗତୀ ଓ ଗାୟତ୍ରୀ ଆଦି ଛନ୍ଦ ଗୁଡିକରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ସୂକ୍ତ/ମନ୍ତ୍ର	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୪.୪୦.୫	ସୌରୀ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବାମଦେବଃ ଗୌତମଃ	ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ୱସୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଦ୍ଧୋତା...
୪.୫୭	କୃଷି ସୂକ୍ତ	କ୍ଷେତ୍ରପତିଃ	ବାମଦେବଃ ଗୌତମଃ	କ୍ଷେତ୍ରସ୍ୟ ପତିନା...
୪.୫୮	ଆଜ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍-ଗୋଘୃତାନାମନ୍ୟତମଃ	ବାମଦେବଃ ଗୌତମଃ	ସମୁଦ୍ରାଦୂର୍ମିର୍ମଧୁମାଁ...
୪.୫୮.୩	ପଞ୍ଚଦେବତାପରକ	ଅଗ୍ନିସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍-ଗୋଘୃତାନାମନ୍ୟତମଃ	ବାମଦେବଃ ଗୌତମଃ	ଚତ୍ୱାରି ଶୃଙ୍ଗା ତ୍ରୟୋ ଅସ୍ୟ...

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଣ୍ଡଳ – ୫, (ପୁସ୍ତକ - ୫)

"**ମଣ୍ଡଳ-୫**", "**ଆତ୍ରେୟ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳକୁ 'ଆତ୍ରେୟ ଗୁରୁକୁଳ'କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ "ମହର୍ଷି **ଅତ୍ରି**" ଅଟନ୍ତି । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଓ ସବିତାଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ, ତଥା ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କର କୃପା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ '**ପ୍ରଜାପତି**' ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ସେ, ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ସହକର୍ମୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି, ତଥା ମାନବ ମଙ୍ଗଳ ସକାଶେ 'ସ୍ୱସ୍ତି ସୂକ୍ତ' ଓ କଲ୍ୟାଣ ସୂକ୍ତ ଆଦି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୮୭ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୭୨୭ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ, ୫ଟି ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେମାନେ ହେଲେ, ଆଙ୍ଗିରସ (୩ ସୂକ୍ତ, ୧୯ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୧ ସୂକ୍ତ, ୪ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୨ ସୂକ୍ତ, ୧୯ମନ୍ତ୍ର), ଅତ୍ରି (୭୯ ସୂକ୍ତ, ୬୫୫ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୧ ସୂକ୍ତ, ୧୫ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମହର୍ଷି ଅତ୍ରି ଓ ମହର୍ଷି କଶ୍ୟପ (୧ ସୂକ୍ତ, ୧୫ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହିସବୁ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ବିଶ୍ୱଦେବା, ମରୁତ, ମିତ୍ରା-ବରୁଣ, ଅଶ୍ୱିନ, ଉଷା, ସବିତା, ପର୍ଜ୍ୟନ୍ୟ, ପୃଥିବୀ ଓ ବରୁଣ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ, ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ପଙ୍କ୍ତି ଓ ଜଗତୀ, ଆଦି ଛନ୍ଦ ମାନଙ୍କରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ଛନ୍ଦ	ମନ୍ତ୍ର
୫.୫	ଆପ୍ରି ସୂକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ	ଗାୟତ୍ରୀ	ସୁସମିଦ୍ଧାୟ ଶୋଚିଷେ...
୫.୪୨	ସ୍ୱସ୍ତି ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ	ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ	ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍	ତମୁ ଷ୍ଟୁହି ଯଃ ସ୍ୱିଷୁଃ...
୫.୮୨	କଲ୍ୟାଣ ସୂକ୍ତ	ସବିତା	ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ	ଗାୟତ୍ରୀ	ତତ୍ସବିତୁର୍ବୃଣୀମହେ ବୟଂ...

Not for Commercial Use

ମଣ୍ଡଳ – ୬, (ପୁସ୍ତକ - ୬)

"**ମଣ୍ଡଳ-୬**", "**ଭରଦ୍ଵାଜ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳର ମହର୍ଷି ଭରଦ୍ଵାଜଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ମହର୍ଷି **ଭରଦ୍ଵାଜ** ଜଣେ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ଋଷି ଥିଲେ । ସେ, ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ବ୍ୟାକରଣ ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ, ମହର୍ଷି ଭୃଗୁଙ୍କ ଠାରୁ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ତଥା ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ର, ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ଧନୁର୍ବେଦ, ଓ ଭୌତିକ ବିଜ୍ଞାନ ଆଦି ଅନେକ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏହିସବୁ ବିଦ୍ୟା ପରସମୟରେ ଅନେକ ବେଦ ଓ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଓ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ସେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ମାନବ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଗ୍ନିର ମହତ୍ଵ, ବାଚ୍ୟ ଓ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର, ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ ସ୍ତୁତି, ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର ଓ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ଉପଦେଶ ଓ ସ୍ତୁତି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୭୫ଟି ସୁକ୍ତ ବା ୭୬୫ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଆଙ୍ଗିରସ ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ସେଥିରୁ ୫୭ଟି ସୂକ୍ତ ଭରଦ୍ଵାଜଙ୍କ ଦ୍ଵାର ଓ ବାକି ତାଙ୍କ ପରିବାର ଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ଗୋ, ବିଶ୍ଵଦେବା, ଅଶ୍ଵିନ, ପୂଷା, ସରସ୍ଵତୀ, ଉଷା, ମିତ୍ର-ବରୁଣ, ମରୁତ, ବିଷ୍ଣୁ, ସବିତା, ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ, ରୁଦ୍ର, ବୃହସ୍ପତି ଆଦି ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଓ ଉଷ୍ଣିକ୍ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୬.୯.୪	ଅନ୍ତଃଅଗ୍ନି ମନ୍ତ୍ର	ବୈଶ୍ଵାନରଃ ଅଗ୍ନିଃ	ଭରଦ୍ଵାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଅୟଂ ହୋତା ପ୍ରଥମଃ...
୬.୧୪.୨	ଅନ୍ତଃଅଗ୍ନି ମନ୍ତ୍ର	ଅଗ୍ନିଃ	ଭରଦ୍ଵାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଅଗ୍ନିରିଦ୍ଧି ପ୍ରଚେତା...
୬.୨୮	ଗୋ ସୂକ୍ତ	ଗାବଃ	ଭରଦ୍ଵାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ଆ ଗାବୋ ଅଗ୍ମନ୍ନୁତ...
୬.୬୨	ସରସ୍ଵତୀ ସୂକ୍ତ	ସରସ୍ଵତୀ	ଭରଦ୍ଵାଜଃ ବାର୍ହସ୍ପତ୍ୟଃ	ସ୍ତୁଷେ ନରା ଦିବୋ ଅସ୍ୟ...
୬.୭୫	ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର ସୂକ୍ତ	ଯୁଦ୍ଧଶସ୍ତ୍ର	ପାୟୁଃ ଭାରଦ୍ଵାଜଃ	ଜୀମୂତସ୍ୟେବ ଭବତି ପ୍ରତୀକଂ...

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମଣ୍ଡଳ – ୭, (ପୁସ୍ତକ - ୭)

"**ମଣ୍ଡଳ-୭**", "**ବସିଷ୍ଠ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପରିଚିତ । ଏହି ମଣ୍ଡଳ 'ବସିଷ୍ଠ ଗୁରୁକୁଳ'କୁ ସମର୍ପିତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଗୁରୁକୁଳର ମୁଖ୍ୟ 'ମହର୍ଷି **ବସିଷ୍ଠ**' ଅଟନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ସାଧନା, ନିଷ୍ଠା ଓ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ବିଚାର ଓ ଉପଦେଶ, ତାଙ୍କର ରଚନାରୁ ମିଳିଥାଏ । ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ, ତୁଳନାତ୍ମକକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ଗୁଣାତ୍ମକକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ବରୁଣ ଉଭୟଙ୍କର ପରିପୂରକ, କେହି ବଡ ନୁହନ୍ତି, ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଗୁଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବଡ ଅଟନ୍ତି । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କ ରଚନା ଗୁଡିକ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରେରଣା ଦାୟକ ଓ ଦର୍ଶନତତ୍ୱର ପରିଚୟ ଦିଏ, ତାଙ୍କ ମତରେ ମାନବ ନିଜର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ କର୍ମ, ଓ ଧର୍ମ କରିବା ଦରକାର, ତଥା ନିଜର ପ୍ରତିଭା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରି ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରିବା ଦରକାର । ତାଙ୍କ ପାଖରେ 'କାମଧେନୁ' ଓ 'ନନ୍ଦିନୀ' ନାମକ ଗୋ ମାତା ଥିଲେ, ଯାହାକୁ ସେ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ମାନୁଥିଲେ, ଏଥିରୁ ଜଣାପଡେ ସେ ଗୋ ମହିମାକୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିଲେ । ସେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ କାହିଁକି ବରେଣ୍ୟ, ନଦୀର ମହାତ୍ମ୍ୟ, ଜଳର ମହାତ୍ମ୍ୟ, ରୁଦ୍ର ଓ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଆଦି ଅନେକ ବିଷୟରେ 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ସେ ଅତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ "**ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର**" ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେ, "ଯୋଗ ବସିଷ୍ଠ", "ବସିଷ୍ଠ ଧର୍ମସୂତ୍ର", "ବସିଷ୍ଠ ସଂହିତା" ଆଦି ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ର ରଚନା କରିଥିଲେ, ଯାହା ପର ସମୟରେ 'ଯୋଗସୂତ୍ର', ଓ 'ବେଦାନ୍ତ' ଆଦି ରଚନା କରିବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣା କରିଥିଲା । ସେ, ଅଗ୍ନି, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଇନ୍ଦ୍ର, ରୁଦ୍ର ଓ ବିଷ୍ଣୁ ଙ୍କର ଉପାସକ ଥିଲେ । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୦୪ଟି ସୂକ୍ତ ବା ୮୪୧ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ବସିଷ୍ଠ ଗୁରୁକୁଳ (୧୦୨ ସୂକ୍ତ, ୮୩୨ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା ତଥା ଆଙ୍ଗିରସ ଓ ବସିଷ୍ଠ (୨ ସୂକ୍ତ, ୯ ମନ୍ତ୍ର) ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ, ଅଗ୍ନି, ଇନ୍ଦ୍ର, ବିଶ୍ୱଦେବା, ମରୁତ, ମିତ୍ରା-ବରୁଣ, ଅଶ୍ୱିନ, ଉଷା, ଇନ୍ଦ୍ର-ବରୁଣ, ବାୟୁ, ସରସ୍ୱତୀ, ରୁଦ୍ର, ଆପଃ, ଆଦିତ୍ୟ, ବିଷ୍ଣୁ, ବୃହସ୍ପତି, ସବିତା, ଭଗ, ଦଧିକ୍ରା, ଋଭୁ, ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ, ପର୍ଜନ୍ୟ ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ସମସ୍ତ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ବୃହତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୭.୨	ଆପ୍ରି ସୂକ୍ତ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଜୁଷସ୍ୱ ନଃ ସମିଧମଗ୍ନେ...
୭.୪୬	ଋଦ୍ର ସୂକ୍ତ	ଋଦ୍ରଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଇମା ରୁଦ୍ରାୟ ସ୍ଥିରଧନ୍ୱନେ...
୭.୫୯.୧୨	ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ର	ଋଦ୍ରଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ତ୍ର୍ୟମ୍ବକଂ ଯଜାମହେ ସୁଗନ୍ଧିଂ...
୭.୬୦.୧	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଯଦଦ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରବୋଽନାଗା…
୭.୬୨.୧-୩	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଉତ୍-ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ବୃହଦର୍ଚୀଂଷ୍ୟଶ୍ରେତ୍-ପୁରୁ...
୭.୬୬.୧୪-୧୬	ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ଯଦୀମାଶୁର୍ବହତି ଦେବ ଏତଶୋ...
୭.୧୦୦	ବିଷ୍ଣୁ ସୂକ୍ତ	ବିଷ୍ଣୁଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ନୂ ମର୍ତୋ ଦୟତେ ସନିଷ୍ୟନ୍ୟୋ...
୭.୧୦୩	ମଣ୍ଡୂକ ସୂକ୍ତ	ମଣ୍ଡୂକାଃ	ବସିଷ୍ଠଃ ମୈତ୍ରାବରୁଣିଃ	ସଂବତ୍ସରଂ ଶଶୟାନା...

ମଣ୍ଡଳ – ୮, (ପୁସ୍ତକ - ୮)

"**ମଣ୍ଡଳ-୮**", ଏଥିରେ 'କଣ୍ୱ ଋଷିକୁଳ'ଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ତ୍ର ଥିବାରୁ, ଏହା "**କଣ୍ୱ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ପରିଚିତ । 'କଣ୍ୱ ଋଷିକୁଳ'ର ମୁଖ୍ୟ **ମହର୍ଷି କଣ୍ୱ**, ଜଣେ ଅତିଥି ପ୍ରିୟ ଓ ଯାଜ୍ଞିକ ଋଷି ଭାବରେ ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲେ । ସେ, ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଭକ୍ତ ଥିଲେ, ତଥା ତାଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱିନଙ୍କର କୃପା ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । 'ଋକ୍ ବେଦ'ରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ସୂକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର, ଲୌକିକ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ, ଓ ଅନିଷ୍ଟ ନିବାରଣ ବିଷୟରେ ରଚିତ ହୋଇଛି । ସେ, ଗୋ ମହିମାର ଉପଦେଶ ଓ ପୂଜା ବିଷୟରେ ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୦୩ଟି ସୂକ୍ତ, ବା ୧୭୧୬ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୧ଟି ସୂକ୍ତ (୮.୪୯ - ୫୯) ବାଲଖିଲ୍ୟ ସୂକ୍ତ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଏହି ମଣ୍ଡଳର ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ୭ଟି ଋଷିକୁଳ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ଯଥା, କଣ୍ୱ (୫୫ ସୂକ୍ତ, ୯୯୩ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୨୫ ସୂକ୍ତ, ୪୬୦ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୧ ସୂକ୍ତ, ୨୧ ମନ୍ତ୍ର), ଅତ୍ରି (୭ ସୂକ୍ତ, ୮୮ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୬ ସୂକ୍ତ, ୭୪ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୪ ସୂକ୍ତ, ୪୬ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ (୪ ସୂକ୍ତ, ୭୬ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ଅଶ୍ୱିନ, ମରୁତ, ଆଦିତ୍ୟ, ବରୁଣ, ମିତ୍ର-ବରୁଣ, ବିଶ୍ୱଦେବା, ଆଦି ଦେବତା ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ବୃହତୀ, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଗାୟତ୍ରୀ, ଉଷ୍ଣିକ୍, ଓ ଜଗତୀ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୮.୬୧.୧୩	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ନିବାରଣ ମନ୍ତ୍ର	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ଭର୍ଗଃ ପ୍ରାଗାଥଃ	ଯତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୟାମହେ...
୮.୯୭.୪	କପୋଳଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ର	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ରେଭଃ କାଶ୍ୟପଃ	ଯଚ୍ଛକ୍ରାସି ପରାବତି...
୮.୧୦୦	ଇନ୍ଦ୍ର-ବାକ୍ ସୂକ୍ତ	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ନେମଃ ଭାର୍ଗବଃ	ଅୟଂ ତ ଏମି ତନ୍ୱା...
୮.୧୦୧.୧୫-୧୬	ଗୋ ମହିମା ମନ୍ତ୍ର	ଗୌଃ	ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ	ମାତା ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଦୁହିତା ବସୂନାଂ...

ମଣ୍ଡଳ – ୯, (ପୁସ୍ତକ - ୯)

"**ମଣ୍ଡଳ-୯**", "**ସୋମ ମଣ୍ଡଳ**" ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ କେବଳ 'ସୋମ ସୂକ୍ତ' ଗୁଡିକ ଅଛି । ଏହି 'ସୋମ ସୂକ୍ତ' ଗୁଡିକ ୩ ପ୍ରକାରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ, ଯଥା, ୧). ସୋମ ଲତା ବା ଗଛ ବା ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ର ଚରିତ୍ର ବା ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡିକ, ୨). କିପରି 'ସୋମ ରସ' ବାହାର କରାଯାଏ, ତା'ର ପଦ୍ଧତି ଓ ୩). 'ସୋମଯଜ୍ଞ'ରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଉଥିବା ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୧୪ଟି ସୂକ୍ତ, ବା ୧୧୦୮ଟି ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ୯ଟି ଗୁରୁକୁଳ ଦ୍ୱରା ରଚନା କରାଯାଇଛି, ଯଥା, କଣ୍ୱ (୮ ସୂକ୍ତ, ୫୦ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

(୩୦ ସୂକ୍ତ, ୨୧୭ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୨ ସୂକ୍ତ, ୧୨ ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୫ ସୂକ୍ତ, ୪୪ ମନ୍ତ୍ର), ଅତ୍ରି (୨ ସୂକ୍ତ, ୧୬ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୧ ସୂକ୍ତ, ୬ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୩୬ ସୂକ୍ତ, ୩୦୦ ମନ୍ତ୍ର), ଭରତ (୨ ସୂକ୍ତ, ୨୭ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୧୪ ସୂକ୍ତ, ୧୩୬ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ ଋଷିଗଣ (୬ ସୂକ୍ତ, ୧୯୬ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ମଣ୍ଡଳର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ, ଗାୟତ୍ରୀ, ଜଗତୀ, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଓ ଉଷ୍ଣିକ୍ ଆଦି ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବା ସୂକ୍ତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯.୫ ସୂକ୍ତ "ଆପ୍ରି ସୂକ୍ତ" ଓ ଏହା ଯାଜ୍ଞିକ ଅଟେ ।

ମଣ୍ଡଳ – ୧୦, (ପୁସ୍ତକ - ୧୦)

'**ମଣ୍ଡଳ-୧୦**'ରେ, ଯେଉଁ ସୂକ୍ତ ଗୁଡିକ ୧ମ ରୁ ୯ମ ମଣ୍ଡଳ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା, ସେ ସବୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମଣ୍ଡଳର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନେକ ପ୍ରକାରର, ଯଥା ପୌରାଣିକ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ଦର୍ଶନିକ, ସାମାଜିକ, ବିଶ୍ୱ ନିର୍ମାଣ, ରକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନ, ଦାନ, ଧର୍ମ ଓ ନୀତି ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ୧୯୧ ସୂକ୍ତ ବା ୧୭୫୪ ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏହି ସୁକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ୯ଟି ଋଷିକୁଳ ଓ ଅନେକ ଅନ୍ୟ ଋଷିଗଣ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚନା କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ ହେଲେ, କଣ୍ୱ (୧ ସୂକ୍ତ, ୯ ମନ୍ତ୍ର), ଆଙ୍ଗିରସ (୫୮ ସୂକ୍ତ, ୪୮୫ ମନ୍ତ୍ର), ଅଗସ୍ତ୍ୟ (୪ ସୂକ୍ତ, ୪୦ମନ୍ତ୍ର), ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର (୧୨ ସୂକ୍ତ, ୯୧ ମନ୍ତ୍ର), ଅତ୍ରି (୮ ସୂକ୍ତ, ୧୧୨ ମନ୍ତ୍ର), ବସିଷ୍ଠ (୨୬ ସୂକ୍ତ, ୨୭୬ ମନ୍ତ୍ର), କଶ୍ୟପ (୩ ସୂକ୍ତ, ୨୪ ମନ୍ତ୍ର), ଭରତ (୪ ସୂକ୍ତ, ୪୨ ମନ୍ତ୍ର), ଭୃଗୁ (୨୪ ସୂକ୍ତ, ୨୫୫ ମନ୍ତ୍ର), ତଥା ମିଶ୍ରିତ ଋଷିଗଣ (୭ ସୂକ୍ତ, ୪୪ ମନ୍ତ୍ର), ଓ ଅଜ୍ଞାତ ଋଷିଗଣ (୪୪ସୂକ୍ତ, ୩୭୧ ମନ୍ତ୍ର) । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ଇନ୍ଦ୍ର, ଅଗ୍ନି, ସୁର୍ଯ୍ୟ, ସବିତା, ଉଷା, ପ୍ରଜାପତି, ଓ ଆପଃ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବତା, ତଥା ଅନେକ ଅଦେବତା ମାନଙ୍କର ସ୍ତୁତି କରାଯାଇଛି । ଏହି ସୂକ୍ତର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ସମସ୍ତ ୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଅନେକ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକ ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଆସୁଅଛି ।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସୂକ୍ତ ବା ମନ୍ତ୍ର ଗୁଡିକର ତାଲିକା ତଳେ ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର ନାମ	ଦେବତା	ଋଷି	ମନ୍ତ୍ର
୧୦.୧୦	ଯମ-ଯମୀ ଉକ୍ତି	ଯମଃ ଯମୀ	ବୈବସ୍ୱତୀ ଯମୀ ଯମଃ ବୈବସ୍ୱତୋ	ଓ ଚିତ୍ସଖାୟଂ ସଖ୍ୟା...
୧୦.୧୩	ହବିର୍ଧାନ ସୂକ୍ତ	ହବିର୍ଧାନେ	ବିବସ୍ୱାନ୍ ଆଦିତ୍ୟଃ	ଯୁଜେ ବାଂ ବ୍ରହ୍ମ...
୧୦.୧୫	ପିତୃ ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ପିତରଃ	ଶଙ୍ଖଃ ଯାମାୟନଃ	ଉଦୀରତାମବର ଉତ୍ପରାସ...
୧୦.୧୮	ପିତୃ ଯଜ୍ଞ ସୂକ୍ତ	ପିତୃମେଧଃ	ସଂକୁସୁକଃ ଯାମାୟନଃ	ପରଂ ମୃତ୍ୟୋ ଅନୁ...
୧୦.୩୭	ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ଅଭିତପାଃ ସୌର୍ଯ୍ୟଃ	ନମୋ ମିତ୍ରସ୍ୟ ବରୁଣସ୍ୟ...
୧୦.୪୭	ଇନ୍ଦ୍ର ବୈକୁଣ୍ଠ	ବୈକୁଣ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ସପ୍ତଗୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଜଗୃଭ୍ମା ତେ ଦକ୍ଷିଣମିନ୍ଦ୍ର...
୧୦.୪୮	ଇନ୍ଦ୍ର ବୈକୁଣ୍ଠ	ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ବୈକୁଣ୍ଠଃ ଇନ୍ଦ୍ରଃ	ଅହଂ ଭୁବଂ ବସୁନଃ...
୧୦.୫୯	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ବନ୍ଧୁଃ ଶ୍ରୁତବନ୍ଧୁଃ	ପ୍ର ତାର୍ଯ୍ୟାୟୁଃ ପ୍ରତରଂ...
୧୦.୬୦.୭-୧୧	ଜୀବ ମନ୍ତ୍ର	ଜୀବଃ	ବିପ୍ରବନ୍ଧୁଃ ଗୌପାୟନାଃ	ଅୟଂ ମାତାୟଂ ପିତାୟଂ...
୧୦.୭୦	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ସୁମିତ୍ରଃ ବାଧ୍ର୍ୟଶ୍ୱଃ	ଇମାଂ ମେ ଅଗ୍ନେ ସମିଧଂ...
୧୦.୭୧	ଜ୍ଞାନ ସୂକ୍ତ	ଜ୍ଞାନମ୍	ବୃହସ୍ପତିଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ବୃହସ୍ପତେ ପ୍ରଥମଂ ବାଚୋ...
୧୦.୭୫	ନଦୀ ସୂକ୍ତ	ନଦ୍ୟଃ	ସିନ୍ଧୁକ୍ଷିତ୍ ପ୍ରୈୟମେଧଃ	ପ୍ର ସୁ ବ ଆପୋ...
୧୦.୮୧-୮୨	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ସୂକ୍ତ	ବିଶ୍ୱକର୍ମା	ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଭୌବନଃ	ଯ ଇମା ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି...
୧୦.୮୩	ମନ୍ୟୁ ସୂକ୍ତ	ମନ୍ୟୁଃ	ମନ୍ୟୁଃ ତାପସଃ	ଯସ୍ତେ ମନ୍ୟୋଽବିଧଦ୍ୱଜ୍ର...
୧୦.୮୫	ବିବାହ ସୂକ୍ତ	ସୂର୍ଯ୍ୟଃ	ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା	ସତ୍ୟେନୋତ୍ତଭିତା ଭୂମିଃ...
୧୦.୯୦	ପୁରୁଷ ସୂକ୍ତ	ପୁରୁଷଃ	ନାରାୟଣଃ	ସହସ୍ରଶୀର୍ଷା ପୁରୁଷଃ...
୧୦.୯୬	ହରି ସୂକ୍ତ	ହରିଃ	ବରୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ପ୍ର ତେ ମହେ ବିଦଥେ...
୧୦.୯୭	ଔଷଧ ସୂକ୍ତ	ଔଷଧୟଃ	ଆଥର୍ବଣଃ ଭିଷକ୍	ଯା ଓଷଧୀଃ ପୂର୍ବା ଜାତା...
୧୦.୧୦୭	ଦକ୍ଷିଣା ସୂକ୍ତ	ଦକ୍ଷିଣା ଦକ୍ଷିଣାଦାତାରଃ	ଦିବ୍ୟଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ ପ୍ରଜାପତ୍ୟା	ଆବିରଭୂନ୍ମହି ମାଘୋନମେଷାଂ...
୧୦.୧୦୮	ସରମା-ପଣି ଉକ୍ତି	ସରମା ପଣୟଃ	ସରମା ପଣୟଃ	କିମିଚ୍ଛନ୍ତୀ ସରମା...
୧୦.୧୧୦	ଯାଜ୍ଞିକ	ଯାଜ୍ଞିକ	ଜମଦଗ୍ନିଃ ଭାର୍ଗବଃ ରାମଃ ଜାମଦଗ୍ନ୍ୟଃ	ସମିଦ୍ଧୋ ଅଦ୍ୟ ମନୁଷୋ...
୧୦.୧୧୭	ଦାନ ସୂକ୍ତ	ଧନାନ୍ନଦାନଂ	ଭିକ୍ଷୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ନ ବା ଉ ଦେବାଃ...
୧୦.୧୨୧	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ସୂକ୍ତ	କଃ (ପ୍ରଜାପତିଃ)	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ସମବର୍ତତାଗ୍ରେ...
୧୦.୧୨୩	ବେନ ସୂକ୍ତ	ବେନଃ	ବେନଃ ଭାର୍ଗବଃ	ଅୟଂ ବେନଶ୍ଚୋଦୟତ୍-ପୃଶ୍ନିଗର୍ଭା...
୧୦.୧୨୫	ଆତ୍ମା ସୂକ୍ତ	ଆତ୍ମା	ବାକ୍ ଆମ୍ଭୃଣୀ	ଅହଂ ରୁଦ୍ରେଭିର୍ବସୁଭିଶ୍ଚ...
୧୦.୧୨୭	ରାତ୍ରି ସୂକ୍ତ	ରାତ୍ରିଃ	କୁଶିକଃ ସୌଭରଃ ରାତ୍ରିଃ ଭାରଦ୍ୱାଜୀ	ରାତ୍ରୀ ବ୍ୟଖ୍ୟଦାୟତୀ...
୧୦.୧୨୯	ନାସଦୀୟ ସୂକ୍ତ	ଭାବବୃତ୍ତମ୍	ପରମେଷ୍ଠି ପ୍ରଜାପତିଃ	ନାସଦାସୀନ୍ନୋ ସଦାସୀତ୍ତଦାନୀଂ...

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

୧୦.୧୩୦	ନାସଦୀୟ ସୂକ୍ତ	ଭାବବୃତ୍ତମ୍	ୟଜ୍ଞଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ୟୋ ୟଜ୍ଞୋ ବିଶ୍ୱତସ୍ତନ୍ତୁଭିସ୍ତତ...
୧୦.୧୪୬	ଅରଣ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ଅରଣ୍ୟାନୀ	ଐରଂମଦଃ ଦେବମୁନିଃ	ଅରଣ୍ୟାନ୍ୟରଣ୍ୟାନ୍ୟସୌ ୟା...
୧୦.୧୬୨	ଗର୍ଭସଂସ୍ରାବ ସୂକ୍ତ	ଗର୍ଭସଂସ୍ରାବେପ୍ରାୟଶ୍ଚିତଂ	ରକ୍ଷୋହା ବ୍ରାହ୍ମଃ	ବ୍ରହ୍ମଣାଗ୍ନିଃ ସଂବିଦାନୋ...
୧୦.୧୬୪	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ନାଶନ ସୂକ୍ତ	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନନାଶନଂ	ପ୍ରଚେତାଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଅପେହି ମନସସ୍ପତେଽପ...
୧୦.୧୬୯	ଗୋ ସୂକ୍ତ	ଗାବଃ	କକ୍ଷୀବତଃ ଶବରଃ	ମୟୋଭୂର୍ବାତୋ ଅଭି ବାତୂସ୍ରା...
୧୦.୧୭୩-୧୭୪	ରାଜାଭିଷେକ ସୂକ୍ତ	ରାଜା	ଅଭିବର୍ତଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ	ଆ ତ୍ୱାହାର୍ଷମନ୍ତରେଧି...
୧୦.୧୭୭	ମାୟାଭେଦ ସୂକ୍ତ	ମାୟାଭେଦଃ	ପତଙ୍ଗଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ପତଙ୍ଗମକ୍ତମସୁରସ୍ୟ ମାୟୟା...
୧୦.୧୭୮	ତାର୍କ୍ଷ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ତାର୍କ୍ଷ୍ୟଃ	ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ ତାର୍କ୍ଷ୍ୟଃ	ତ୍ୟମୂ ଷୁ ବାଜିନଂ ଦେବଜୂତଂ...
୧୦.୧୮୩	ପୁତ୍ରକାମ୍ୟ ସୂକ୍ତ	ୟଜମାନଃ	ପ୍ରଜାବାନ୍ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ	ଅପଶ୍ୟଂ ତ୍ୱା ମନସା...

'ଋକ୍ ବେଦ' ରଚନାରେ ପ୍ରାୟ **୩୦ ଜଣ ନାରୀ ଋଷି** (ଋଷିକା) ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ରଷ୍ଟ୍ରୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ହେଲେ, ଘୋଷା କକ୍ଷିବତୀ, ଦକ୍ଷିଣା ପ୍ରଜାପତ୍ୟା, ବିଶ୍ୱବାରା ଆତ୍ରେୟୀ, ଗୋଧା ଋଷିକା, ଅପାଲା ଆତ୍ରେୟୀ, ୟମୀ ବୈବସ୍ୱତୀ, ଲୋପମୁଦ୍ରା, ରୋମଶା ସ୍ୱନୟ, ଅଦିତି ଦାକ୍ଷାୟଣୀ, ରାତ୍ରି ଭାରଦ୍ୱାଜୀ, ବସୁକ୍ରପତ୍ନୀ , ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ୟା, ଇନ୍ଦ୍ରାଣି, ସରମା ଦେବସୁନୀ, ଉର୍ବଶୀ, ଶଶ୍ୱତୀ ଆଙ୍ଗିରସୀ, ଅଦିତି, ଜୁହୂ ବ୍ରହ୍ମଜାୟା, ତ୍ୱଷ୍ଟା ଗର୍ଭକର୍ତା, ବାକ୍ ଆମ୍ଭୃଣୀ, ଶ୍ରଦ୍ଧା କାମାୟନୀ, ଶଚୀ ପୌଲୋମୀ, ସାର୍ପରାଜ୍ଞୀ, ସିକତା ନିବାବରୀ, କାଶ୍ୟପୌ ଶିଖଣ୍ଡିନ୍ୟୌ ଅପ୍ସରସୌ, ଜରିତା ଶାର୍ଙ୍ଗ, ସୁଦୀତିପୁରୁମିଳ୍ହୀ ଆଙ୍ଗିରସୌ, ଦେବଜାମୟଃ ଇନ୍ଦ୍ରମାତରୋ, ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଋକ୍ ବେଦ

Rig Veda

ପଞ୍ଚମ ମଣ୍ଡଳମ୍

5th Mandalam

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ସତପଥୀ

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଋକ୍ ବେଦ

[ଅଥଃ ପଞ୍ଚମଂ ମଣ୍ଡଲମ୍]

| ଅଥଃ ତୃତୀୟାଷ୍ଟକଃ |

(ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ || ବର୍ଗାଃ ୧-୨୬)

==

(୫|୧) ଋଷିଃ - ବୁଧଗବିଷ୍ଠିରୌ ଆତ୍ରେୟୌ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅବୋଧ୍ୟଗ୍ନିଃ ସମିଧା ଜନାନାଂ ପ୍ରତି ଧେନୁମିବାୟତୀମୁଷାସମ୍ |
ୟହ୍ୱା ଇବ ପ୍ର ବୟାମୁଜ୍ଜିହାନାଃ ପ୍ର ଭାନବଃ ସିସ୍ରତେ ନାକମଚ୍ଛ ||୧||
ଅବୋଧି ହୋତା ୟଜଥାୟ ଦେବାନୂର୍ଧ୍ୱୋ ଅଗ୍ନିଃ ସୁମନାଃ ପ୍ରାତରସ୍ଥାତ୍ |
ସମିଦ୍ଧସ୍ୟ ରୁଶଦଦର୍ଶି ପାଜୋ ମହାନ୍ଦେବସ୍ତମସୋ ନିରମୋଚି ||୨||
ୟଦୀଂ ଗଣସ୍ୟ ରଶନାମଜୀଗଃ ଶୁଚିରଙ୍କ୍ତେ ଶୁଚିଭିର୍ଗୋଭିରଗ୍ନିଃ |
ଆଦକ୍ଷିଣା ୟୁଜ୍ୟତେ ବାଜୟନ୍ତ୍ୟୁତ୍ତାନାମୂର୍ଧ୍ୱୋ ଅଧୟଜ୍ଜୁହୂଭିଃ ||୩||
ଅଗ୍ନିମଚ୍ଛା ଦେବୟତାଂ ମନାଂସି ଚକ୍ଷୂଂଷୀବ ସୂର୍ୟେ ସଂ ଚରନ୍ତି |
ୟଦୀଂ ସୁବାତେ ଉଷସା ବିରୂପେ ଶ୍ୱେତୋ ବାଜୀ ଜାୟତେ ଅଗ୍ରେ ଅହ୍ନାମ୍ ||୪||
ଜନିଷ୍ଟ ହି ଜେନ୍ୟୋ ଅଗ୍ରେ ଅହ୍ନାଂ ହିତୋ ହିତେଷ୍ୱରୁଷୋ ବନେଷୁ |
ଦମେଦମେ ସପ୍ତ ରତ୍ନା ଦଧାନୋଽଗ୍ନିର୍ହୋତା ନି ଷସାଦା ୟଜୀୟାନ୍ ||୫||
ଅଗ୍ନିର୍ହୋତା ନ୍ୟସୀଦଦ୍ୟଜୀୟାନୁପସ୍ଥେ ମାତୁଃ ସୁରଭା ଉ ଲୋକେ |
ୟୁବା କବିଃ ପୁରୁନିଃଷ୍ଠ ଋତାବା ଧର୍ତା କୃଷ୍ଟୀନାମୁତ ମଧ୍ୟ ଇଦ୍ଧଃ ||୬||
ପ୍ର ଣୁ ତ୍ୟଂ ବିପ୍ରମଧ୍ୱରେଷୁ ସାଧୁମଗ୍ନିଂ ହୋତାରମୀଳତେ ନମୋଭିଃ |
ଆ ୟସ୍ତତାନ ରୋଦସୀ ଋତେନ ନିତ୍ୟଂ ମୃଜନ୍ତି ବାଜିନଂ ଘୃତେନ ||୭||
ମାର୍ଜାଲ୍ୟୋ ମୃଜ୍ୟତେ ସ୍ୱେ ଦମୂନାଃ କବିପ୍ରଶସ୍ତୋ ଅତିଥିଃ ଶିବୋ ନଃ |
ସହସ୍ରଶୃଙ୍ଗୋ ବୃଷଭସ୍ତଦୋଜା ବିଶ୍ୱାଁ ଅଗ୍ନେ ସହସା ପ୍ରାସ୍ୟନ୍ୟାନ୍ ||୮||

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ପ୍ର ସଦ୍ୟୋ ଅଗ୍ନେ ଅତ୍ୟେଷ୍ୟନ୍ୟାନାବିର୍ଯ୍ସ୍ମୈ ଚାରୁତମୋ ବଭୂଥ ।
ଇଳେନ୍ୟୋ ବପୁଷ୍ୟୋ ବିଭାବା ପ୍ରିୟୋ ବିଶାମତିଥିର୍ମାନୁଷୀଣାମ୍ ।।୯।।
ତୁଭ୍ୟଂ ଭରନ୍ତି କ୍ଷିତୟୋ ଯବିଷ୍ଠ ବଲିମଗ୍ନେ ଅନ୍ତିତ ଓତ ଦୂରାତ୍ ।
ଆ ଭନ୍ଦିଷ୍ଠସ୍ୟ ସୁମତିଂ ଚିକିଦ୍ଧି ବୃହତ୍ତେ ଅଗ୍ନେ ମହି ଶର୍ମ ଭଦ୍ରମ୍ ।।୧୦।।
ଆଦ୍ୟ ରଥଂ ଭାନୁମୋ ଭାନୁମନ୍ତମଗ୍ନେ ତିଷ୍ଠ ଯଜତେଭିଃ ସମନ୍ତମ୍ ।
ବିଦ୍ୱାନ୍ପଥୀନାମୁର୍ବନ୍ତରିକ୍ଷମେହ ଦେବାନ୍ହବିରଦ୍ୟାୟ ବକ୍ଷି ।।୧୧।।
ଅବୋଚାମ କବୟେ ମେଧ୍ୟାୟ ବଚୋ ବନ୍ଦାରୁ ବୃଷଭାୟ ବୃଷ୍ଣେ ।
ଗବିଷ୍ଠିରୋ ନମସା ସ୍ତୋମମଗ୍ନୌ ଦିବୀବ ରୁକ୍ମମୁରୁବ୍ୟଞ୍ଚମଶ୍ରେତ୍ ।।୧୨।।

==

(୫|୨) ଋଷିଃ - କୁମାରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ବୃଶଃ ଜାନଃ ବା, ଉଭୌ ବା ୧, ୩-୮, ୧୦-୧୨, ବୃଶଃ ଜାନଃ ୨, ୯, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୧୧, ଶକ୍ୱରୀ ୧୨, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

କୁମାରଂ ମାତା ଯୁବତିଃ ସମୁବ୍-ଧଂ ଗୁହା ବିଭର୍ତି ନ ଦଦାତି ପିତ୍ରେ ।
ଅନୀକମସ୍ୟ ନ ମିନଜ୍ଜନାସଃ ପୁରଃ ପଶ୍ୟନ୍ତି ନିହିତମରତୌ ।।୧।।
କମେତଂ ତ୍ୱଂ ଯୁବତେ କୁମାରଂ ପେଷୀ ବିଭର୍ଷି ମହିଷୀ ଜଜାନ ।
ପୂର୍ବୀର୍ହି ଗର୍ଭଃ ଶରଦୋ ବବର୍ଧାପଶ୍ୟଂ ଜାତଂ ଯଦସୂତ ମାତା ।।୨।।
ହିରଣ୍ୟଦନ୍ତଂ ଶୁଚିବର୍ଣ୍ଣମାରାତ୍କ୍ଷେତ୍ରାଦପଶ୍ୟମାୟୁଧା ମିମାନମ୍ ।
ଦଦାନୋ ଅସ୍ମା ଅମୃତଂ ବିପୃକ୍ୱତ୍-କିଂ ମାମନିନ୍ଦ୍ରାଃ କୃଣବନ୍ନନୁକ୍ଥାଃ ।।୩।।
କ୍ଷେତ୍ରାଦପଶ୍ୟଂ ସନୁତଶ୍ଚରନ୍ତଂ ସୁମଦ୍ୟୂଥଂ ନ ପୁରୁ ଶୋଭମାନମ୍ ।
ନ ତା ଅଗୃଭ୍ରନ୍ନଜନିଷ୍ଟ ହି ଷଃ ପଲିକ୍ନୀରିଦ୍ୟୁବତୟୋ ଭବନ୍ତି ।।୪।।
କେ ମେ ମର୍ଯ୍ୟକଂ ବି ଯବନ୍ତ ଗୋଭିର୍ନ ଯେଷାଂ ଗୋପା ଅରଣଶ୍ଚିଦାସ ।
ୟ ଇଂ ଜଗୃଭୁରବ ତେ ସୃଜନ୍ତ୍ୱାଜାତି ପଶ୍ୱ ଉପ ନଶ୍ଚିକିତ୍ୱାନ୍ ।।୫।।
ବସାଂ ରାଜାନଂ ବସତିଂ ଜନାନାମରାତୟୋ ନି ଦଧୁର୍ମର୍ତ୍ୟେଷୁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ୟତ୍ରେରବ ତଂ ସୃଜନ୍ତୁ ନିନ୍ଦିତାରୋ ନିନ୍ଦ୍ୟାସୋ ଭବନ୍ତୁ ।।୬।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଶୁନଶ୍ଚିଚ୍ଛେପଂ ନିଦିତଂ ସହସ୍ରାଦ୍ୟୂପାଦମୁଞ୍ଚୋ ଅଶମିଷ୍ଟ ହି ଷଃ ।
ଏବାସ୍ମଦଗ୍ନେ ବି ମୁମୁଗ୍-ଧି ପାଶାନ୍-ହୋତଶ୍ଚିକିତ୍ୱ ଇହ ତୂ ନିଷଦ୍ୟ ।।୭।।
ହୃଣୀୟମାନୋ ଅପ ହି ମଦୈୟେଃ ପ୍ର ମେ ଦେବାନାଂ ବ୍ରତପା ଉବାଚ ।
ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଦ୍ୱାଁ ଅନୁ ହି ତ୍ୱା ଚଚକ୍ଷ ତେନାହମଗ୍ନେ ଅନୁଶିଷ୍ଟ ଆଗାମ୍ ।।୮।।
ବି ଜ୍ୟୋତିଷା ବୃହତା ଭାତ୍ୟଗ୍ନିରାବିର୍ବିଶ୍ୱାନି କୃଣୁତେ ମହିତ୍ୱା ।
ପ୍ରାଦେବୀର୍ମାୟାଃ ସହତେ ଦୁରେବାଃ ଶିଶୀତେ ଶୃଙ୍ଗେ ରକ୍ଷସେ ବିନିକ୍ଷେ ।।୯।।
ଉତ ସ୍ୱାନାସୋ ଦିବି ଷନ୍ତ୍ୱଗ୍ନେସ୍ତିଗ୍ମାୟୁଧା ରକ୍ଷସେ ହନ୍ତବା ଉ ।
ମଦେ ଚିଦସ୍ୟ ପ୍ର ରୁଜନ୍ତି ଭାମା ନ ବରନ୍ତେ ପରିବାଧୋ ଅଦେବୀଃ ।।୧୦।।
ଏତଂ ତେ ସ୍ତୋମଂ ତୁବିଜାତ ବିପ୍ରୋ ରଥଂ ନ ଧୀରଃ ସ୍ୱପା ଅତକ୍ଷମ୍ ।
ୟଦୀଦଗ୍ନେ ପ୍ରତି ତ୍ୱଂ ଦେବ ହର୍ୟାଃ ସ୍ୱର୍ବତୀରପ ଏନା ଜୟେମ ।।୧୧।।
ତୁବିଗ୍ରୀବୋ ବୃଷଭୋ ବାବୃଧାନୋଽଶତ୍ର୍ୱର୍ୟଃ ସମଜାତି ବେଦଃ ।
ଇତୀମମଗ୍ନିମମୃତା ଅବୋଚନ୍ବର୍ହିଷ୍ମତେ ମନବେ ଶର୍ମ ୟଂସଦ୍ଧବିଷ୍ମତେ ମନବେ ଶର୍ମ ୟଂସତ୍ ।।୧୨।।

==

(୫|୩) ଋଷିଃ - ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,
ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ ୧-୨, ୪-୧୨, ମରୁଦ୍ରୁଦ୍ରବିଣବଃ (ଅଗ୍ନିଃ) ୩

==

ତ୍ୱମଗ୍ନେ ବରୁଣୋ ଜାୟସେ ୟତ୍ତ୍ୱଂ ମିତ୍ରୋ ଭବସି ୟତ୍ସମିଦ୍ଧଃ ।
ତ୍ୱେ ବିଶ୍ୱେ ସହସସ୍ପୁତ୍ର ଦେବାସ୍ତ୍ୱମିନ୍ଦ୍ରୋ ଦାଶୁଷେ ମର୍ତ୍ୟାୟ ।।୧।।
ତ୍ୱମର୍ୟମା ଭବସି ୟତ୍-କନୀନାଂ ନାମ ସ୍ୱଧାବନ୍-ଗୁହ୍ୟଂ ବିଭର୍ଷି ।
ଅଞ୍ଜନ୍ତି ମିତ୍ରଂ ସୁଧିତଂ ନ ଗୋଭିର୍ୟଦ୍ଦମ୍ପତୀ ସମନସା କୃଣୋଷି ।।୨।।
ତବ ଶ୍ରିୟେ ମରୁତୋ ମର୍ଜୟନ୍ତ ରୁଦ୍ର ୟତ୍ତେ ଜନିମ ଚାରୁ ଚିତ୍ରମ୍ ।
ପଦଂ ୟଦ୍ୱିଷ୍ଣୋରୁପମଂ ନିଧାୟି ତେନ ପାସି ଗୁହ୍ୟଂ ନାମ ଗୋନାମ୍ ।।୩।।
ତବ ଶ୍ରିୟା ସୁଦୃଶୋ ଦେବ ଦେବାଃ ପୁରୂ ଦଧାନା ଅମୃତଂ ସପନ୍ତ ।
ହୋତାରମଗ୍ନିଂ ମନୁଷୋ ନି ଷେଦୁର୍ଦଶସ୍ୟନ୍ତ ଉଶିଜଃ ଶଂସମାୟୋଃ ।।୪।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ନ ତ୍ୱଦ୍ଧୋତା ପୂର୍ବୋ ଅଗ୍ନେ ୟଜୀୟାନ୍ନ କାବ୍ୟୈଃ ପରୋ ଅସ୍ତି ସ୍ୱଧାବଃ ।
ବିଶଶ୍ଚ ୟସ୍ୟା ଅତିଥିର୍ଭବାସି ସ ୟଜ୍ଞେନ ବନବଦ୍ଦେବ ମର୍ତାନ୍ ।।୫।।
ବୟମଗ୍ନେ ବନୁୟାମ ତ୍ୱୋତା ବସୂୟବୋ ହବିଷା ବୁଧ୍ୟମାନାଃ ।
ବୟଂ ସମର୍ୟେ ବିଦଥେଷ୍ୱହ୍ନାଂ ବୟଂ ରାୟା ସହସସ୍ପୁତ୍ର ମର୍ତାନ୍ ।।୬।।
ୟୋ ନ ଆଗୋ ଅଭ୍ୟେନୋ ଭରାତ୍ୟଧୀଦଘମଘଶଂସେ ଦଧାତ ।
ଜହୀ ଚିକିତ୍ୱୋ ଅଭିଶସ୍ତିମେତାମଗ୍ନେ ୟୋ ନୋ ମର୍ଚୟତି ଦ୍ୱୟେନ ।।୭।।
ତ୍ୱାମସ୍ୟା ବ୍ୟୁଷି ଦେବ ପୂର୍ବେ ଦୂତଂ କୃଣ୍ୱାନା ଅୟଜନ୍ତ ହବ୍ୟୈଃ ।
ସଂସ୍ଥେ ୟଦଗ୍ନ ଈୟସେ ରୟୀଣାଂ ଦେବୋ ମର୍ତୈର୍ବସୁଭିରିଧ୍ୟମାନଃ ।।୮।।
ଅବ ସ୍ପୃଧି ପିତରଂ ୟୋଧି ବିଦ୍ୱାନ୍ପୁତ୍ରୋ ୟସ୍ତେ ସହସଃ ସୂନ ଊହେ ।
କଦା ଚିକିତ୍ୱୋ ଅଭି ଚକ୍ଷସେ ନୋଽଗ୍ନେ କଦାଁ ଋତଚିଦ୍ୟାତୟାସେ ।।୯।।
ଭୂରି ନାମ ବନ୍ଦମାନୋ ଦଧାତି ପିତା ବସୋ ୟଦି ତଜ୍ଜୋଷୟାସେ ।
କୁବିଦ୍ଦେବସ୍ୟ ସହସା ଚକାନଃ ସୁମ୍ନମଗ୍ନିର୍ବନତେ ବାବୃଧାନଃ ।।୧୦।।
ତ୍ୱମଙ୍ଗ ଜରିତାରଂ ୟବିଷ୍ଠ ବିଶ୍ୱାନ୍ୟଗ୍ନେ ଦୁରିତାତି ପର୍ଷି ।
ସ୍ତେନା ଅଦୃଶ୍ରନ୍ରିପବୋ ଜନାସୋଽଜ୍ଞାତକେତା ବୃଜିନା ଅଭୂବନ୍ ।।୧୧।।
ଇମେ ୟାମାସସ୍ତ୍ୱଦ୍ରିଗଭୂବନ୍ୱସବେ ବା ତଦିଦାଗୋ ଅବାଚି ।
ନାହାୟମଗ୍ନିରଭିଶସ୍ତୟେ ନୋ ନ ରୀଷତେ ବାବୃଧାନଃ ପରା ଦାତ୍ ।।୧୨।।

==

(୫|୪) ଋଷିଃ - ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ବସୁପତିଂ ବସୂନାମଭି ପ୍ର ମନ୍ଦେ ଅଧ୍ୱରେଷୁ ରାଜନ୍ ।
ତ୍ୱୟା ବାଜଂ ବାଜୟନ୍ତୋ ଜୟେମାଭି ଷ୍ୟାମ ପୃତ୍ସୁତୀର୍ମର୍ତ୍ୟାନାମ୍ ।।୧।।
ହବ୍ୟବାଳଗ୍ନିରଜରଃ ପିତା ନୋ ବିଭୁର୍ବିଭାବା ସୁଦୃଶୀକୋ ଅସ୍ମେ ।
ସୁଗାର୍ହପତ୍ୟାଃ ସମିଷୋ ଦିଦୀହ୍ୟସ୍ମଦ୍ର୍ୟକ୍ସଂ ମିମୀହି ଶ୍ରବାଂସି ।।୨।।
ବିଶାଂ କବିଂ ବିଶ୍ପତିଂ ମାନୁଷୀଣାଂ ଶୁଚିଂ ପାବକଂ ଘୃତପୃଷ୍ଠମଗ୍ନିମ୍ ।
ନି ହୋତାରଂ ବିଶ୍ୱବିଦଂ ଦଧିଧ୍ୱେ ସ ଦେବେଷୁ ବନତେ ବାର୍ୟାଣି ।।୩।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

Not for Commercial Use

ଜୁଷସ୍ୱାଗ୍ନ ଇଳୟା ସଜୋଷା ୟତମାନୋ ରଶ୍ମିଭିଃ ସୂର୍ୟସ୍ୟ ।
ଜୁଷସ୍ୱ ନଃ ସମିଧଂ ଜାତବେଦ ଆ ଚ ଦେବାନ୍ହବିରଦ୍ୟାୟ ବକ୍ଷି ।।୪।।
ଜୁଷ୍ଟୋ ଦମୂନା ଅତିଥିର୍ଦୁରୋଣ ଇମଂ ନୋ ୟଜ୍ଞମୁପ ୟାହି ବିଦ୍ୱାନ୍ ।
ବିଶ୍ୱା ଅଗ୍ନେ ଅଭିୟୁଜୋ ବିହତ୍ୟା ଶତ୍ରୂୟତାମା ଭରା ଭୋଜନାନି ।।୫।।
ବଧେନ ଦସ୍ୟୁଂ ପ୍ର ହି ଚାତୟସ୍ୱ ବୟଃ କୃଣ୍ୱାନସ୍ତନ୍ୱେ ସ୍ୱାୟୈ ।
ପିପର୍ଷି ୟତ୍ସହସସ୍ପୁତ୍ର ଦେବାନ୍ତ୍ସୋ ଅଗ୍ନେ ପାହି ନୃତମ ବାଜେ ଅସ୍ମାନ୍ ।।୬।।
ବୟଂ ତେ ଅଗ୍ନ ଉକ୍-ଥୈର୍ବିଧେମ ବୟଂ ହବ୍ୟୈଃ ପାବକ ଭଦ୍ରଶୋଚେ ।
ଅସ୍ମେ ରୟିଂ ବିଶ୍ୱବାରଂ ସମିନ୍ୱାସ୍ମେ ବିଶ୍ୱାନି ଦ୍ରବିଣାନି ଧେହି ।।୭।।
ଅସ୍ମାକମଗ୍ନେ ଅଧ୍ୱରଂ ଜୁଷସ୍ୱ ସହସଃ ସୂନୋ ତ୍ରିଷଧସ୍ଥ ହବ୍ୟମ୍ ।
ବୟଂ ଦେବେଷୁ ସୁକୃତଃ ସ୍ୟାମ ଶର୍ମଣା ନସ୍ତ୍ରିବରୂଥେନ ପାହି ।।୮।।
ବିଶ୍ୱାନି ନୋ ଦୁର୍ଗହା ଜାତବେଦଃ ସିନ୍ଧୁଂ ନ ନାବା ଦୁରିତାତି ପର୍ଷି ।
ଅଗ୍ନେ ଅତ୍ରିବନ୍ନମସା ଗୃଣାନୋଽସ୍ମାକଂ ବୋଧ୍ୟବିତା ତନୂନାମ୍ ।।୯।।
ୟସ୍ତ୍ୱା ହୃଦା କୀରିଣା ମନ୍ୟମାନୋଽମର୍ତ୍ୟଂ ମର୍ତ୍ୟୋ ଜୋହବୀମି ।
ଜାତବେଦୋ ୟଶୋ ଅସ୍ମାସୁ ଧେହି ପ୍ରଜାଭିରଗ୍ନେ ଅମୃତତ୍ୱମଶ୍ୟାମ୍ ।।୧୦।।
ୟସ୍ମୈ ତ୍ୱଂ ସୁକୃତେ ଜାତବେଦ ଉ ଲୋକମଗ୍ନେ କୃଣବଃ ସ୍ୟୋନମ୍ ।
ଅଶ୍ୱିନଂ ସ ପୁତ୍ରିଣଂ ବୀରବନ୍ତଂ ଗୋମନ୍ତଂ ରୟିଂ ନଶତେ ସ୍ୱସ୍ତି ।।୧୧।।

==

(୫|୫) ଋଷିଃ - ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଇଧ୍ମଃ ସମିଦ୍ଧଃ ଅଗ୍ନିଃ ଵା ୧, ନରାଶଂସଃ ୨, ଇଳଃ ୩, ବର୍ହିଃ ୪, ଦେବୀଃ ଦ୍ୱାରଃ ୫, ଉଷାସାନକ୍ତା ୬, ଦୈବ୍ୟୌ ହୋତାରୌ ପ୍ରଚେତସୌ ୭, ତିସ୍ରଃ ଦେବ୍ୟଃ ସରସ୍ୱତୀଳାଭାରତ୍ୟଃ ୮, ତ୍ୱଷ୍ଟା ୯, ବନସ୍ପତୀଃ ୧୦, ସ୍ୱାହାକୃତୟଃ ୧୧

==

ସୁସମିଦ୍ଧାୟ ଶୋଚିଷେ ଘୃତଂ ତୀବ୍ରଂ ଜୁହୋତନ । ଅଗ୍ନୟେ ଜାତବେଦସେ ।।୧।।
ନରାଶଂସଃ ସୁଷୂଦତୀମଂ ୟଜ୍ଞମଦାଭ୍ୟଃ । କବିର୍ହି ମଧୁହସ୍ତ୍ୟଃ ।।୨।।
ଇଳିତୋ ଅଗ୍ନ ଆ ବହେନ୍ଦ୍ରଂ ଚିତ୍ରମିହ ପ୍ରିୟମ୍ । ସୁଖୈ ରଥେଭିରୂତୟେ ।।୩।।
ଊର୍ଣ୍ଣମ୍ରଦା ବି ପ୍ରଥସ୍ୱାଭ୍ୟର୍କା ଅନୂଷତ । ଭବା ନଃ ଶୁଭ୍ର ସାତୟେ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଦେବୀର୍ଦ୍ୱାରୋ ବି ଶ୍ରୟଧ୍ୱଂ ସୁପ୍ରାୟଣା ନ ଊତୟେ । ପ୍ରପ୍ର ୟଜ୍ଞଂ ପୃଣୀତନ ।।୫।।
ସୁପ୍ରତୀକେ ବୟୋବୃଧା ୟହ୍ୱୀ ଋତସ୍ୟ ମାତରା । ଦୋଷାମୁଷାସମୀମହେ ।।୬।।
ବାତସ୍ୟ ପତ୍ମନ୍ନୀଳିତା ଦୈବ୍ୟା ହୋତାରା ମନୁଷଃ । ଇମଂ ନୋ ୟଜ୍ଞମା ଗତମ୍ ।।୭।।
ଇଳା ସରସ୍ୱତୀ ମହୀ ତିସ୍ରୋ ଦେବୀର୍ମୟୋଭୁବଃ । ବର୍ହିଃ ସୀଦନ୍ତ୍ୱସ୍ରିଧଃ ।।୮।।
ଶିବସ୍ତ୍ୱଷ୍ଟରିହା ଗହି ବିଭୁଃ ପୋଷ ଉତ ତ୍ମନା । ୟଜ୍ଞେୟଜ୍ଞେ ନ ଉଦବ ।।୯।।
ୟତ୍ର ବେତ୍-ଥ ବନସ୍ପତେ ଦେବାନାଂ ଗୁହ୍ୟା ନାମାନି । ତତ୍ର ହବ୍ୟାନି ଗାମୟ ।।୧୦।।
ସ୍ୱାହାଗ୍ନୟେ ବରୁଣାୟ ସ୍ୱାହେନ୍ଦ୍ରାୟ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ । ସ୍ୱାହା ଦେବେଭ୍ୟୋ ହବିଃ ।।୧୧।।

==

(୫।୬) ଋଷିଃ - ବସୁଶ୍ରୁତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଙ୍କ୍ତିଃ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅଗ୍ନିଂ ତଂ ମନ୍ୟେ ୟୋ ବସୁରସ୍ତଂ ୟଂ ୟନ୍ତି ଧେନବଃ ।
ଅସ୍ତମର୍ବନ୍ତ ଆଶବୋଽସ୍ତଂ ନିତ୍ୟାସୋ ବାଜିନ ଇଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୧।।
ସୋ ଅଗ୍ନିର୍ୟୋ ବସୁର୍ଗୃଣେ ସଂ ୟମାୟନ୍ତି ଧେନବଃ ।
ସମର୍ବନ୍ତୋ ରଘୁଦ୍ରୁବଃ ସଂ ସୁଜାତାସଃ ସୂରୟ ଇଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୨।।
ଅଗ୍ନିର୍ହି ବାଜିନଂ ବିଶେ ଦଦାତି ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣିଃ ।
ଅଗ୍ନୀ ରାୟେ ସ୍ୱାଭୁବଂ ସ ପ୍ରୀତୋ ୟାତି ବାର୍ୟମିଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୩।।
ଆ ତେ ଅଗ୍ନ ଇଧୀମହି ଦ୍ୟୁମନ୍ତଂ ଦେବାଜରମ୍ ।
ୟଦ୍ଧ ସ୍ୟା ତେ ପନୀୟସୀ ସମିଦ୍ଦୀଦୟତି ଦ୍ୟବୀଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୪।।
ଆ ତେ ଅଗ୍ନ ଋଚା ହବିଃ ଶୁକ୍ରସ୍ୟ ଶୋଚିଷସ୍ପତେ ।
ସୁଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଦସ୍ମ ବିଶ୍ପତେ ହବ୍ୟବାଟ୍ ତୁଭ୍ୟଂ ହୂୟତ ଇଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୫।।
ପ୍ରୋ ତ୍ୟେ ଅଗ୍ନୟୋଽଗ୍ନିଷୁ ବିଶ୍ୱଂ ପୁଷ୍ୟନ୍ତି ବାର୍ୟମ୍ ।
ତେ ହିନ୍ୱିରେ ତ ଇନ୍ୱିରେ ତ ଇଷଣ୍ୟନ୍ତ୍ୟାନୁଷଗିଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୬।।
ତବ ତ୍ୟେ ଅଗ୍ନେ ଅର୍ଚୟୋ ମହି ବ୍ରାଧନ୍ତ ବାଜିନଃ ।
ୟେ ପତ୍ୱଭିଃ ଶଫାନାଂ ବ୍ରଜା ଭୁରନ୍ତ ଗୋନାମିଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୭।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ନବା ନୋ ଅଗ୍ନ ଆ ଭର ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟଃ ସୁକ୍ଷିତୀରିଷଃ ।
ତେ ସ୍ୟାମ ୟ ଆନୃଚୁସ୍ତ୍ୱାଦୂତାସୋ ଦମେଦମ ଇଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୮।।
ଉଭେ ସୁଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସର୍ପିଷୋ ଦର୍ବୀ ଶ୍ରୀଣୀଷ ଆସନି ।
ଉତୋ ନ ଉତ୍-ପୁପୂର୍ୟା ଉକ୍-ଥେଷୁ ଶବସସ୍ପତ ଇଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୯।।
ଏବାଁ ଅଗ୍ନିମଜୁର୍ୟମୁର୍ଗୀର୍ଭିର୍ୟଜ୍ଞେଭିରାନୁଷକ୍ ।
ଦଧଦସ୍ମେ ସୁବୀର୍ୟମୁତ ତ୍ୟଦାଶ୍ୱଶ୍ୱ୍ୟମିଷଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟ ଆ ଭର ।।୧୦।।

===

(୫|୭) ଋଷିଃ - ଇଷଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୯, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୧୦, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

===

ସଖାୟଃ ସଂ ବଃ ସମ୍ୟଞ୍ଚମିଷଂ ସ୍ତୋମଂ ଚାଗ୍ନୟେ । ବର୍ଷିଷ୍ଠାୟ କ୍ଷିତୀନାମୂର୍ଜୋ ନପ୍ତ୍ରେ ସହସ୍ୱତେ ।।୧।।
କୁତ୍ରା ଚିଦ୍ୟସ୍ୟ ସମୃତୌ ରଣ୍ୱା ନରୋ ନୃଷଦନେ ।ଅର୍ହନ୍ତଶ୍ଚିଦ୍ୟମିନ୍ଧତେ ସଂଜନୟନ୍ତି ଜନ୍ତବଃ ।।୨।।
ସଂ ୟଦିଷୋ ବନାମହେ ସଂ ହବ୍ୟା ମାନୁଷାଣାମ୍ ।ଉତ ଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ଶବସ ଋତସ୍ୟ ରଶ୍ମିମା ଦଦେ ।।୩।।
ସ ସ୍ମା କୃଣୋତି କେତୁମା ନକ୍ତଂ ଚିଦ୍ଦୂର ଆ ସତେ ।ପାବକୋ ୟଦ୍ୱନସ୍ପତୀନ୍‌ପ୍ର ସ୍ମା ମିନାତ୍ୟଜରଃ ।।୪।।
ଅବ ସ୍ମ ୟସ୍ୟ ବେଷଣେ ସ୍ୱେଦଂ ପଥିଷୁ ଜୁହ୍ୱତି । ଅଭୀମହ ସ୍ୱଜେନ୍ୟଂ ଭୂମା ପୃଷ୍ଠେବ ରୁରୁହୁଃ ।।୫।।
ୟଂ ମର୍ତ୍ୟଃ ପୁରୁସ୍ପୃହଂ ବିଦଦ୍ୱିଶ୍ୱସ୍ୟ ଧାୟସେ । ପ୍ର ସ୍ୱାଦନଂ ପିତୂନାମସ୍ତତାତିଂ ଚିଦାୟବେ ।।୬।।
ସ ହି ଷ୍ମା ଧନ୍ୱାକ୍ଷିତଂ ଦାତା ନ ଦାତ୍ୟା ପଶୁଃ । ହିରିଶ୍ମଶ୍ରୁଃ ଶୁଚିଦନ୍ନୃଭୁରନିଭୃଷ୍ଟତବିଷିଃ ।।୭।।
ଶୁଚିଃ ଷ୍ମ ୟସ୍ମା ଅତ୍ରିବତ୍-ପ୍ର ସ୍ୱଧିତୀବ ରୀୟତେ । ସୁଷୂରସୂତ ମାତା କ୍ରାଣା ୟଦାନଶେ ଭଗମ୍ ।।୮।।
ଆ ୟସ୍ତେ ସର୍ପିରାସୁତେଽଗ୍ନେ ଶମସ୍ତି ଧାୟସେ । ଐଷୁ ଦ୍ୟୁମ୍ନମୁତ ଶ୍ରବ ଆ ଚିତ୍ତଂ ମର୍ତ୍ୟେଷୁ ଧାଃ ।।୯।।
ଇତି ଚିନ୍ମନ୍ୟୁମଧ୍ରିଜସ୍ତ୍ୱାଦାତମା ପଶୁଂ ଦଦେ ।
ଆଦଗ୍ନେ ଅପୃଣତୋଽତ୍ରିଃ ସାସହ୍ୟାଦସ୍ୟୂନିଷଃ ସାସହ୍ୟାନ୍ନୃନ୍ ।।୧୦।।

===

(୫|୮) ଋଷିଃ - ଇଷଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

===

ତ୍ୱାମଗ୍ନ ଋତାୟବଃ ସମୀଧିରେ ପ୍ରତ୍ନଂ ପ୍ରତ୍ନାସ ଊତୟେ ସହସ୍କୃତ ।
ପୁରୁଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଂ ୟଜତଂ ବିଶ୍ୱଧାୟସଂ ଦମୂନସଂ ଗୃହପତିଂ ବରେଣ୍ୟମ୍ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ଅତିଥିଂ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ବିଶଃ ଶୋଚିଷ୍କେଶଂ ଗୃହପତିଂ ନି ଷେଦିରେ ।
ବୃହତ୍-କେତୁଂ ପୁରୁରୂପଂ ଧନସ୍ପୃତଂ ସୁଶର୍ମାଣଂ ସ୍ୱବସଂ ଜରଦ୍ୱିଷମ୍ ।।୨।।
ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ମାନୁଷୀରୀଳତେ ବିଶୋ ହୋତ୍ରାବିଦଂ ବିବିଚିଂ ରତ୍ନଧାତମମ୍ ।
ଗୁହା ସନ୍ତଂ ସୁଭଗ ବିଶ୍ୱଦର୍ଶତଂ ତୁବିଷ୍ମଣସଂ ସୁୟଜଂ ଘୃତଶ୍ରିୟମ୍ ।।୩।।
ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ଧର୍ଣ୍ଣସିଂ ବିଶ୍ୱଧା ବୟଂ ଗୀର୍ଭିର୍ଗୃଣନ୍ତୋ ନମସୋପ ସେଦିମ ।
ସ ନୋ ଜୁଷସ୍ୱ ସମିଧାନୋ ଅଙ୍ଗିରୋ ଦେବୋ ମର୍ତସ୍ୟ ୟଶସା ସୁଦୀତିଭିଃ ।।୪।।
ତ୍ୱମଗ୍ନେ ପୁରୁରୂପୋ ବିଶେବିଶେ ବୟୋ ଦଧାସି ପ୍ରତ୍ନଥା ପୁରୁଷ୍ଟୁତ ।
ପୁରୂଣ୍ୟନ୍ନା ସହସା ବି ରାଜସି ତ୍ୱିଷିଃ ସା ତେ ତିତ୍ୱିଷାଣସ୍ୟ ନାଧୃଷେ ।।୫।।
ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ସମିଧାନଂ ୟବିଷ୍ଠ୍ୟ ଦେବା ଦୂତଂ ଚକ୍ରିରେ ହବ୍ୟବାହନମ୍ ।
ଉରୁଜ୍ରୟସଂ ଘୃତୟୋନିମାହୁତଂ ତ୍ୱେଷଂ ଚକ୍ଷୁର୍ଦଧିରେ ଚୋଦୟନ୍ମତି ।।୬।।
ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ପ୍ରଦିବ ଆହୁତଂ ଘୃତୈଃ ସୁମ୍ନାୟବଃ ସୁଷମିଧା ସମୀଧିରେ ।
ସ ବାବୃଧାନ ଓଷଧୀଭିରୁକ୍ଷିତୋଽଭି ଜ୍ରୟାଂସି ପାର୍ଥିବା ବି ତିଷ୍ଠସେ ।।୭।।

।। ଇତି ତୃତୀୟାଷ୍ଟକେ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

।। ଇତି ତୃତୀୟାଷ୍ଟକଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

। ଅଥଃ ଚତୁର୍ଥୋଽଷ୍ଟକଃ ।

(ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୩)

==

(୫।୯) ଋଷିଃ - ଗୟଃ ଆତ୍ରେୟଃ,   ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ୬, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୫, ୭,   ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ହବିଷ୍ମନ୍ତୋ ଦେବଂ ମର୍ତାସ ଇଳତେ ।ମନ୍ୟେ ତ୍ୱା ଜାତବେଦସଂ ସ ହବ୍ୟା ବକ୍ଷ୍ୟାନୁଷକ୍ ।।୧।।
ଅଗ୍ନିର୍ହୋତା ଦାସ୍ୱତଃ କ୍ଷୟସ୍ୟ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ ।   ସଂ ୟଜ୍ଞାସଶ୍ଚରନ୍ତି ୟଂ ସଂ ବାଜାସଃ ଶ୍ରବସ୍ୟବଃ ।।୨।।
ଉତ ସ୍ମ ୟଂ ଶିଶୁଂ ୟଥା ନବଂ ଜନିଷ୍ଟାରଣୀ ।   ଧର୍ତାରଂ ମାନୁଷୀଣାଂ ବିଶାମଗ୍ନିଂ ସ୍ୱଧ୍ୱରମ୍ ।।୩।।
ଉତ ସ୍ମ ଦୁର୍ଗୃଭୀୟସେ ପୁତ୍ରୋ ନ ହ୍ୱାର୍ୟାଣାମ୍ ।   ପୁରୁ ୟୋ ଦଗ୍-ଧାସି ବନାଗ୍ନେ ପଶୁର୍ନ ୟବସେ ।।୪।।
ଅଧ ସ୍ମ ୟସ୍ୟାର୍ଚୟଃ ସମ୍ୟକ୍ସଂୟନ୍ତି ଧୂମିନଃ ।
ୟଦୀମହ ତ୍ରିତୋ ଦିବ୍ୟୁପ ଧ୍ମାତେବ ଧମତି ଶିଶୀତେ ଧ୍ମାତରୀ ୟଥା ।।୫।।
ତବାହମଗ୍ନ ଉତିଭିର୍ମିତ୍ରସ୍ୟ ଚ ପ୍ରଶସ୍ତିଭିଃ ।   ଦ୍ୱେଷୋୟୁତୋ ନ ଦୁରିତା ତୁର୍ୟାମ ମର୍ତ୍ୟାନାମ୍ ।।୬।।
ତଂ ନୋ ଅଗ୍ନେ ଅଭୀ ନରୋ ରୟିଂ ସହସ୍ୱ ଆ ଭର ।
ସ କ୍ଷେପୟତ୍ସ ପୋଷୟଦ୍-ଭୁବଦ୍ୱାଜସ୍ୟ ସାତୟ ଉତୈଧି ପୃତ୍ସୁ ନୋ ବୃଧେ ।।୭।।

==

(୫।୧୦) ଋଷିଃ - ଗୟଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ୫-୬, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୪, ୭, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅଗ୍ନ ଓଜିଷ୍ଠମା ଭର ଦ୍ୟୁମ୍ନମସ୍ମଭ୍ୟମଧ୍ରିଗୋ ।   ପ୍ର ନୋ ରାୟା ପରୀଣସା ରତ୍ସି ବାଜାୟ ପନ୍ଥାମ୍ ।।୧।।
ତ୍ୱଂ ନୋ ଅଗ୍ନେ ଅଦ୍-ଭୁତ କ୍ରତ୍ୱା ଦକ୍ଷସ୍ୟ ମଂହନା ।ତ୍ୱେ ଅସୁର୍ୟମାରୁହତ୍-କ୍ରାଣା ମିତ୍ରୋ ନ ୟଜ୍ଞିୟଃ ।।୨।।
ତ୍ୱଂ ନୋ ଅଗ୍ନ ଏଷାଂ ଗୟଂ ପୁଷ୍ଟିଂ ଚ ବର୍ଧୟ । ୟେ ସ୍ତୋମେଭିଃ ପ୍ର ସୂରୟୋ ନରୋ ମଘାନ୍ୟାନଶୁଃ ।।୩।।
ୟେ ଅଗ୍ନେ ଚନ୍ଦ୍ର ତେ ଗିରଃ ଶୁମ୍ଭନ୍ତ୍ୟଶ୍ୱରାଧସଃ ।
ଶୁଷ୍ମେଭିଃ ଶୁଷ୍ମିଣୋ ନରୋ ଦିବଶ୍ଚିଦ୍ୟେଷାଂ ବୃହତ୍ସୁକୀର୍ତିର୍ବୋଧତି ତ୍ମନା ।।୪।।
ତବ ତ୍ୟେ ଅଗ୍ନେ ଅର୍ଚୟୋ ଭ୍ରାଜନ୍ତୋ ୟନ୍ତି ଧୃଷ୍ଣୁୟା ।
ପରିଜ୍ମାନୋ ନ ବିଦ୍ୟୁତଃ ସ୍ୱାନୋ ରଥୋ ନ ବାଜୟୁଃ ।।୫।।
ନୂ ନୋ ଅଗ୍ନ ଉତୟେ ସବାଧସଶ୍ଚ ରାତୟେ ।   ଅସ୍ମାକାସଶ୍ଚ ସୂରୟୋ ବିଶ୍ୱା ଆଶାସ୍ତରୀଷଣି ।।୬।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ତ୍ୱଂ ନୋ ଅଗ୍ନେ ଅଙ୍ଗିରଃ ସ୍ତୁତଃ ସ୍ତବାନ ଆ ଭର ।
ହୋତର୍ବିଭ୍ୱାସହଂ ରୟିଂ ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟଃ ସ୍ତବସେ ଚ ନ ଉତୈଧି ପୃତ୍ସୁ ନୋ ବୃଧେ ।।୭।।

===

(୫|୧୧) ଋଷିଃ - ସୁତଂଭରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

===

ଜନସ୍ୟ ଗୋପା ଅଜନିଷ୍ଟ ଜାଗୃବିରଗ୍ନିଃ ସୁଦକ୍ଷଃ ସୁବିତାୟ ନବ୍ୟସେ ।
ଘୃତପ୍ରତୀକୋ ବୃହତା ଦିବିସ୍ପୃଶା ଦ୍ୟୁମଦ୍ୱି ଭାତି ଭରତେଭ୍ୟଃ ଶୁଚିଃ ।।୧।।
ୟଜ୍ଞସ୍ୟ କେତୁଂ ପ୍ରଥମଂ ପୁରୋହିତମଗ୍ନିଂ ନରସ୍ତ୍ରିଷଧସ୍ଥେ ସମୀଧିରେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ଦେବୈଃ ସରଥଂ ସ ବର୍ହିଷି ସୀଦନ୍ନି ହୋତା ୟଜଥାୟ ସୁକ୍ରତୁଃ ।।୨।।
ଅସଂମୃଷ୍ଟୋ ଜାୟସେ ମାତ୍ରୋଃ ଶୁଚିର୍ମନ୍ଦ୍ରଃ କବିରୁଦତିଷ୍ଠୋ ବିବସ୍ୱତଃ ।
ଘୃତେନ ତ୍ୱାବର୍ଧୟନ୍ନଗ୍ନ ଆହୁତ ଧୂମସ୍ତେ କେତୁରଭବଦ୍ଦିବି ଶ୍ରିତଃ ।।୩।।
ଅଗ୍ନିର୍ନୋ ୟଜ୍ଞମୁପ ବେତୁ ସାଧୁୟାଗ୍ନିଂ ନରୋ ବି ଭରନ୍ତେ ଗୃହେଗୃହେ ।
ଅଗ୍ନିର୍ଦୂତୋ ଅଭବଦ୍ଧବ୍ୟବାହନୋଽଗ୍ନିଂ ବୃଣାନା ବୃଣତେ କବିକ୍ରତୁମ୍ ।।୪।।
ତୁଭ୍ୟେଦମଗ୍ନେ ମଧୁମତ୍ତମଂ ବଚସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ମନୀଷା ଇୟମସ୍ତୁ ଶଂ ହୃଦେ ।
ତ୍ୱାଂ ଗିରଃ ସିନ୍ଧୁମିବାବନୀର୍ମହୀରା ପୃଣନ୍ତି ଶବସା ବର୍ଧୟନ୍ତି ଚ ।।୫।।
ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ଅଙ୍ଗିରସୋ ଗୁହା ହିତମନ୍ୱବିନ୍ଦଞ୍ଛିଶ୍ରିୟାଣଂ ବନେବନେ ।
ସ ଜାୟସେ ମଥ୍ୟମାନଃ ସହୋ ମହତ୍ତ୍ୱାମାହୁଃ ସହସସ୍ପୁତ୍ରମଙ୍ଗିରଃ ।।୬।।

===

(୫|୧୨) ଋଷିଃ - ସୁତଂଭରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

===

ପ୍ରାଗ୍ନୟେ ବୃହତେ ୟଜ୍ଞିୟାୟ ଋତସ୍ୟ ବୃଷ୍ଣେ ଅସୁରାୟ ମନ୍ମ ।
ଘୃତଂ ନ ୟଜ୍ଞ ଆସ୍ୟେ ସୁପୂତଂ ଗିରଂ ଭରେ ବୃଷଭାୟ ପ୍ରତୀଚୀମ୍ ।।୧।।
ଋତଂ ଚିକିତ୍ୱ ଋତମିଚ୍ଚିକିଦ୍ଧ୍ୟୃତସ୍ୟ ଧାରା ଅନୁ ତୃନ୍ଧି ପୂର୍ବୀଃ ।
ନାହଂ ୟାତୁଂ ସହସା ନ ଦ୍ୱୟେନ ଋତଂ ସପାମ୍ୟରୁଷସ୍ୟ ବୃଷ୍ଣଃ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

କଯ୍ଥା ନୋ ଅଗ୍ନ ଋତଯନ୍ନୃତେନ ଭୁବୋ ନବେଦା ଉଚଥସ୍ୟ ନବ୍ୟଃ ।
ବେଦା ମେ ଦେବ ଋତୁପା ଋତୂନାଂ ନାହଂ ପତିଂ ସନିତୁରସ୍ୟ ରାୟଃ ।।୩।।
କେ ତେ ଅଗ୍ନେ ରିପବେ ବନ୍ଧନାସଃ କେ ପାୟବଃ ସନିଷନ୍ତ ଦ୍ୟୁମନ୍ତଃ ।
କେ ଧାସିମଗ୍ନେ ଅନୃତସ୍ୟ ପାନ୍ତି କ ଆସତୋ ବଚସଃ ସନ୍ତି ଗୋପାଃ ।।୪।।
ସଖାୟସ୍ତେ ବିଷୁଣା ଅଗ୍ନ ଏତେ ଶିବାସଃ ସନ୍ତୋ ଅଶିବା ଅଭୂବନ୍ ।
ଅଧୂର୍ଷତ ସ୍ୱୟମେତେ ବଚୋଭିରୃଜୂୟତେ ବୃଜିନାନି ବ୍ରୁବନ୍ତଃ ।।୫।।
ୟସ୍ତେ ଅଗ୍ନେ ନମସା ୟଜ୍ଞମୀଟ୍ଟ ଋତଂ ସ ପାତ୍ୟରୁଷସ୍ୟ ବୃଷ୍ଣଃ ।
ତସ୍ୟ କ୍ଷୟଃ ପୃଥୁରା ସାଧୁରେତୁ ପ୍ରସର୍ସ୍ରାଣସ୍ୟ ନହୁଷସ୍ୟ ଶେଷଃ ।।୬।।

==

(୫।୧୩) ଋଷିଃ - ସୁତଂଭରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅର୍ଚନ୍ତସ୍ତ୍ୱା ହବାମହେଽର୍ଚନ୍ତଃ ସମିଧୀମହି । ଅଗ୍ନେ ଅର୍ଚନ୍ତ ଊତୟେ ।।୧।।
ଅଗ୍ନେଃ ସ୍ତୋମଂ ମନାମହେ ସିଧ୍ରମଦ୍ୟ ଦିବିସ୍ପୃଶଃ । ଦେବସ୍ୟ ଦ୍ରବିଣସ୍ୟବଃ ।।୨।।
ଅଗ୍ନିର୍ଜୁଷତ ନୋ ଗିରୋ ହୋତା ୟୋ ମାନୁଷେଷ୍ୱା । ସ ୟକ୍ଷଦ୍ଦୈବ୍ୟଂ ଜନମ୍ ।।୩।।
ତ୍ୱମଗ୍ନେ ସପ୍ରଥା ଅସି ଜୁଷ୍ଟୋ ହୋତା ବରେଣ୍ୟଃ । ତ୍ୱୟା ୟଜ୍ଞଂ ବି ତନ୍ୱତେ ।।୪।।
ତ୍ୱାମଗ୍ନେ ବାଜସାତମଂ ବିପ୍ରା ବର୍ଧନ୍ତି ସୁଷ୍ଟୁତମ୍ । ସ ନୋ ରାସ୍ୱ ସୁବୀର୍ୟମ୍ ।।୫।।
ଅଗ୍ନେ ନେମିରରାଁ ଇବ ଦେବାଁସ୍ତ୍ୱଂ ପରିଭୂରସି । ଆ ରାଧଶ୍ଚିତ୍ରମୃଞ୍ଜସେ ।।୬।।

==

(୫।୧୪) ଋଷିଃ - ସୁତଂଭରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅଗ୍ନିଂ ସ୍ତୋମେନ ବୋଧୟ ସମିଧାନୋ ଅମର୍ତ୍ୟମ୍ । ହବ୍ୟା ଦେବେଷୁ ନୋ ଦଧତ୍ ।।୧।।
ତମଧ୍ୱରେଷ୍ୱୀଳତେ ଦେବଂ ମର୍ତା ଅମର୍ତ୍ୟମ୍ । ୟଜିଷ୍ଠଂ ମାନୁଷେ ଜନେ ।।୨।।
ତଂ ହି ଶଶ୍ୱନ୍ତ ଈଳତେ ସ୍ରୁଚା ଦେବଂ ଘୃତଶ୍ଚୁତା । ଅଗ୍ନିଂ ହବ୍ୟାୟ ବୋଳ୍ହବେ ।।୩।।
ଅଗ୍ନିର୍ଜାତୋ ଅରୋଚତ ଘ୍ନନ୍ଦସ୍ୟୂଞ୍ଜ୍ୟୋତିଷା ତମଃ । ଅବିନ୍ଦଦ୍-ଗା ଅପଃ ସ୍ୱଃ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଅଗ୍ନିମୀଳେନ୍ୟଂ କବିଂ ଘୃତପୃଷ୍ଠଂ ସପର୍ଯ୍ୟତ । ବେତୁ ମେ ଶୃଣବଦ୍ଧବମ୍ ।।୫।।
ଅଗ୍ନିଂ ଘୃତେନ ବାବୃଧୁଃ ସ୍ତୋମେଭିର୍ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣିମ୍ । ସ୍ୱାଧୀଭିର୍ବଚସ୍ୟୁଭିଃ ।।୬।।

==

(୫|୧୫) ଋଷିଃ - ଧରୁଣଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ପ୍ର ବେଧସେ କବୟେ ବେଦ୍ୟାୟ ଗିରଂ ଭରେ ୟଶସେ ପୂର୍ବ୍ୟାୟ ।
ଘୃତପ୍ରସତ୍ତୋ ଅସୁରଃ ସୁଶେବୋ ରାୟୋ ଧର୍ତା ଧରୁଣୋ ବସ୍ୱୋ ଅଗ୍ନିଃ ।।୧।।
ଋତେନ ଋତଂ ଧରୁଣଂ ଧାରୟନ୍ତ ୟଜ୍ଞସ୍ୟ ଶାକେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ ।
ଦିବୋ ଧର୍ମନ୍ଧରୁଣେ ସେଦୁଷୋ ନୃଞ୍ଜାତୈରଜାତାଁ ଅଭି ୟେ ନନକ୍ଷୁଃ ।।୨।।
ଅଂହୋୟୁବସ୍ତନ୍ୱସ୍ତନ୍ୱତେ ବି ବୟୋ ମହଦ୍ଦୁଷ୍ଟରଂ ପୂର୍ବ୍ୟାୟ ।
ସ ସଂବତୋ ନବଜାତସ୍ତୁତୁର୍ୟାତ୍ସିଂହଂ ନ କ୍ରୁଦ୍ଧମଭିତଃ ପରି ଷ୍ଠୁଃ ।।୩।।
ମାତେବ ୟଦ୍-ଭରସେ ପପ୍ରଥାନୋ ଜନଂଜନଂ ଧାୟସେ ଚକ୍ଷସେ ଚ ।
ବୟୋବୟୋ ଜରସେ ୟଦ୍ଦଧାନଃ ପରି ତ୍ମନା ବିଷୁରୂପୋ ଜିଗାସି ।।୪।।
ବାଜୋ ନୁ ତେ ଶବସସ୍ପାତ୍ୱନ୍ତମୁରୁଂ ଦୋଘଂ ଧରୁଣଂ ଦେବ ରାୟଃ ।
ପଦଂ ନ ତାୟୁର୍ଗୁହା ଦଧାନୋ ମହୋ ରାୟେ ଚିତୟନ୍ନତ୍ରିମସ୍ପଃ ।।୫।।

==

(୫|୧୬) ଋଷିଃ - ପୁରୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୫, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ବୃହଦ୍ୱୟୋ ହି ଭାନବେଽର୍ଚା ଦେବାୟାଗ୍ନୟେ । ୟଂ ମିତ୍ରଂ ନ ପ୍ରଶସ୍ତିଭିର୍ମର୍ତାସୋ ଦଧିରେ ପୁରଃ ।।୧।।
ସ ହି ଦ୍ୟୁଭିର୍ଜନାନାଂ ହୋତା ଦକ୍ଷସ୍ୟ ବାହ୍ୱୋଃ । ବି ହବ୍ୟମଗ୍ନିରାନୁଷଗ୍-ଭଗୋ ନ ବାରମୃଣ୍ୱତି ।।୨।।
ଅସ୍ୟ ସ୍ତୋମେ ମଘୋନଃ ସଖ୍ୟେ ବୃଦ୍ଧଶୋଚିଷଃ । ବିଶ୍ୱା ୟସ୍ମିନ୍ତୁବିଷ୍ୱଣି ସମର୍ୟେ ଶୁଷ୍ମମାଦଧୁଃ ।।୩।।
ଅଧା ହ୍ୟଗ୍ନ ଏଷାଂ ସୁବୀର୍ୟସ୍ୟ ମଂହନା । ତମିଦ୍ୟହ୍ୱଂ ନ ରୋଦସୀ ପରି ଶ୍ରବୋ ବଭୂବତୁଃ ।।୪।।
ନୂ ନ ଏହି ବାର୍ୟମଗ୍ନେ ଗୃଣାନ ଆ ଭର ।
ୟେ ବୟଂ ୟେ ଚ ସୂରୟଃ ସ୍ୱସ୍ତି ଧାମହେ ସଚୋତୈଧି ପୃତ୍ସୁ ନୋ ବୃଧେ ।।୫।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୧୭) ଋଷିଃ - ପୁରୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୫, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଆ ୟଜ୍ଞୈର୍ଦେବ ମର୍ତ୍ୟ ଇତ୍-ଥା ତବ୍ୟାଂସମୂତୟେ । ଅଗ୍ନିଂ କୃତେ ସ୍ୱଧ୍ୱରେ ପୂରୁରୀଳୀତାବସେ ।।୧।।
ଅସ୍ୟ ହି ସ୍ୱୟଶସ୍ତର ଆସା ବିଧର୍ମନ୍ମନ୍ୟସେ । ତଂ ନାକଂ ଚିତ୍ରଶୋଚିଷଂ ମନ୍ଦ୍ରଂ ପରୋ ମନୀଷୟା ।।୨।।
ଅସ୍ୟ ବାସା ଉ ଅର୍ଚିଷା ୟ ଆୟୁକ୍ତ ତୁଜା ଗିରା । ଦିବୋ ନ ୟସ୍ୟ ରେତସା ବୃହଚ୍ଛୋଚନ୍ତ୍ୟର୍ଚୟଃ ।।୩।।
ଅସ୍ୟ କ୍ରତ୍ୱା ବିଚେତସୋ ଦସ୍ମସ୍ୟ ବସୁ ରଥ ଆ । ଅଧା ବିଶ୍ୱାସୁ ହବ୍ୟୋଽଗ୍ନିର୍ବିକ୍ଷୁ ପ୍ର ଶସ୍ୟତେ ।।୪।।
ନୂ ନ ଇଦ୍ଧି ବାର୍ୟମାସା ସଚନ୍ତ ସୂରୟଃ ।
ଊର୍ଜୋ ନପାଦଭିଷ୍ଟୟେ ପାହି ଶଗ୍-ଧି ସ୍ୱସ୍ତୟ ଉତୈଧି ପୃତ୍ସୁ ନୋ ବୃଧେ ।।୫।।

==

(୫|୧୮) ଋଷିଃ - ଦ୍ୱିତଃ ମୃକ୍ତବାହାଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୫, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ପ୍ରାତରଗ୍ନିଃ ପୁରୁପ୍ରିୟୋ ବିଶଃ ସ୍ତବେତାତିଥିଃ । ବିଶ୍ୱାନି ୟୋ ଅମର୍ତ୍ୟୋ ହବ୍ୟା ମର୍ତେଷୁ ରଣ୍ୟତି ।।୧।।
ଦ୍ୱିତାୟ ମୃକ୍ତବାହସେ ସ୍ୱସ୍ୟ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ମଂହନା । ଇନ୍ଦୁଂ ସ ଧତ୍ତ ଆନୁଷକ୍-ସ୍ତୋତା ଚିତ୍ତେ ଅମର୍ତ୍ୟ ।।୨।।
ତଂ ବୋ ଦୀର୍ଘାୟୁଶୋଚିଷଂ ଗିରା ହୁବେ ମଘୋନାମ୍ । ଅରିଷ୍ଟୋ ୟେଷାଂ ରଥୋ ବ୍ୟଶ୍ୱଦାବନ୍ନୀୟତେ ।।୩।।
ଚିତ୍ରା ବା ୟେଷୁ ଦୀଧିତିରାସନ୍ନୁକ୍ଥା ପାନ୍ତି ୟେ । ସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଂ ବର୍ହିଃ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ଶ୍ରବାଂସି ଦଧିରେ ପରି ।।୪।।
ୟେ ମେ ପଞ୍ଚାଶତଂ ଦଦୁରଶ୍ୱାନାଂ ସଧସ୍ତୁତି ।
ଦ୍ୟୁମଦଗ୍ନେ ମହି ଶ୍ରବୋ ବୃହତ୍-କୃଧି ମଘୋନାଂ ନୃବଦମୃତ ନୃଣାମ୍ ।।୫।।

==

(୫|୧୯) ଋଷିଃ - ବବ୍ରିଃ ଆତ୍ରେୟଃ ୧-୪, ଦ୍ୱିତଃ ମୃକ୍ତବାହାଃ ଆତ୍ରେୟଃ ୫, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୨, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୩-୪, ବିରାଡ୍ରୂପା ୫, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅଭ୍ୟବସ୍ଥାଃ ପ୍ର ଜାୟନ୍ତେ ପ୍ର ବବ୍ରେର୍ବବ୍ରିଶ୍ଚିକେତ । ଉପସ୍ଥେ ମାତୁର୍ବି ଚଷ୍ଟେ ।।୧।।
ଜୁହୁରେ ବି ଚିତୟନ୍ତୋଽନିମିଷଂ ନୃମ୍ଣଂ ପାନ୍ତି । ଆ ଦୃଳ୍ହାଂ ପୁରଂ ବିବିଶୁଃ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଆ ଶ୍ୱୈତ୍ରେୟସ୍ୟ ଜନ୍ତବୋ ଦ୍ୟୁମଦ୍ୱର୍ଧନ୍ତ କୃଷ୍ଟୟଃ । ନିଷ୍କଗ୍ରୀବୋ ବୃହଦୁକ୍ଥ ଏନା ମଧ୍ୱା ନ ବାଜୟୁଃ ।।୩।।
ପ୍ରିୟଂ ଦୁଗ୍-ଧଂ ନ କାମ୍ୟମଜାମି ଜାମ୍ୟୋଃ ସଚା । ଘର୍ମୋ ନ ବାଜଜଠରୋଽଦବ୍-ଧଃ ଶଶ୍ୱତୋ ଦଭଃ ।।୪।।
କ୍ରୀଳନ୍ନୋ ରଶ୍ମ ଆ ଭୁବଃ ସଂ ଭସ୍ମନା ବାୟୁନା ବେବିଦାନଃ ।
ତା ଅସ୍ୟ ସନ୍ଧୃଷଜୋ ନ ତିଗ୍ମାଃ ସୁସଂଶିତା ବକ୍ଷ୍ୟୋ ବକ୍ଷଣେସ୍ଥାଃ ।।୫।।

==

(୫।୨୦) ଋଷିଃ - ପ୍ରୟସ୍ୱନ୍ତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୪, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ୟମଗ୍ନେ ବାଜସାତମ ତ୍ୱଂ ଚିନ୍ମନ୍ୟସେ ରୟିମ୍ । ତଂ ନୋ ଗୀର୍ଭିଃ ଶ୍ରବାୟ୍ୟଂ ଦେବତ୍ରା ପନୟା ୟୁଜମ୍ ।।୧।।
ୟେ ଅଗ୍ନେ ନେରୟନ୍ତି ତେ ବୃଦ୍ଧା ଉଗ୍ରସ୍ୟ ଶବସଃ । ଅପ ଦ୍ୱେଷୋ ଅପ ହ୍ୱରୋଽନ୍ୟବ୍ରତସ୍ୟ ସଶ୍ଚିରେ ।।୨।।
ହୋତାରଂ ତ୍ୱା ବୃଣୀମହେଽଗ୍ନେ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ସାଧନମ୍ । ୟଜ୍ଞେଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ଗିରା ପ୍ରୟସ୍ୱନ୍ତୋ ହବାମହେ ।।୩।।
ଇତ୍-ଥା ୟଥା ତ ଉତୟେ ସହସାବନ୍ଦିବେଦିବେ ।
ରାୟ ଋତାୟ ସୁକ୍ରତୋ ଗୋଭିଃ ଷ୍ୟାମ ସଧମାଦୋ ବୀରୈଃ ସ୍ୟାମ ସଧମାଦଃ ।।୪।।

==

(୫।୨୧) ଋଷିଃ - ସସଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୪, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ମନୁଷ୍ୱତ୍ତ୍ୱା ନି ଧୀମହି ମନୁଷ୍ୱତ୍ସମିଧୀମହି । ଅଗ୍ନେ ମନୁଷ୍ୱଦଙ୍ଗିରୋ ଦେବାନ୍ଦେବୟତେ ୟଜ ।।୧।।
ତ୍ୱଂ ହି ମାନୁଷେ ଜନେଽଗ୍ନେ ସୁପ୍ରୀତ ଇଧ୍ୟସେ । ସ୍ରୁଚସ୍ତ୍ୱା ୟନ୍ତ୍ୟାନୁଷକ୍ସୁଜାତ ସର୍ପିରାସୁତେ ।।୨।।
ତ୍ୱାଂ ବିଶ୍ୱେ ସଜୋଷସୋ ଦେବାସୋ ଦୂତମକ୍ରତ । ସପର୍ୟନ୍ତସ୍ତ୍ୱା କବେ ୟଜ୍ଞେଷୁ ଦେବମୀଳତେ ।।୩।।
ଦେବଂ ବୋ ଦେବୟଜ୍ୟୟାଗ୍ନିମୀଳୀତ ମର୍ତ୍ୟଃ ।
ସମିଦ୍ଧଃ ଶୁକ୍ର ଦୀଦିହ୍ୟୃତସ୍ୟ ୟୋନିମାସଦଃ ସସସ୍ୟ ୟୋନିମାସଦଃ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୨୨) ଋଷିଃ - ବିଶ୍ୱସାମା ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୪, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ପ୍ର ବିଶ୍ୱସାମନ୍ନତ୍ରିବଦର୍ଚା ପାବକଶୋଚିଷେ । ଯୋ ଅଧ୍ୱରେଷ୍ୱୀଡ୍ୟୋ ହୋତା ମନ୍ଦ୍ରତମୋ ବିଶି ।।୧।।
ନ୍ୟଗ୍ନିଂ ଜାତବେଦସଂ ଦଧାତା ଦେବମୃତ୍ୱିଜମ୍ । ପ୍ର ଯଜ୍ଞ ଏତ୍ୱାନୁଷଗଦ୍ୟା ଦେବବ୍ୟଚସ୍ତମଃ ।।୨।।
ଚିକିତ୍ୱିନ୍ମନସଂ ତ୍ୱା ଦେବଂ ମର୍ତାସ ଊତୟେ । ବରେଣ୍ୟସ୍ୟ ତେଽବସ ଇୟାନାସୋ ଅମନ୍ମହି ।।୩।।
ଅଗ୍ନେ ଚିକିଦ୍ଧ୍ୟସ୍ୟ ନ ଇଦଂ ବଚଃ ସହସ୍ୟ ।
ତଂ ତ୍ୱା ସୁଶିପ୍ର ଦମ୍ପତେ ସ୍ତୋମୈର୍ବର୍ଧନ୍ତ୍ୟତ୍ରୟୋ ଗୀର୍ଭିଃ ଶୁମ୍ଭନ୍ତ୍ୟତ୍ରୟଃ ।।୪।।

==

(୫|୨୩) ଋଷିଃ - ଦ୍ୟୁମ୍ନଃ ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣିଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୪, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅଗ୍ନେ ସହନ୍ତମା ଭର ଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ପ୍ରାସହା ରୟିମ୍ । ବିଶ୍ୱା ଯଶ୍ଚର୍ଷଣୀରଭ୍ୟାସା ବାଜେଷୁ ସାସହତ୍ ।।୧।।
ତମଗ୍ନେ ପୃତନାଷହଂ ରୟିଂ ସହସ୍ୱ ଆ ଭର । ତ୍ୱଂ ହି ସତ୍ୟୋ ଅଦ୍-ଭୁତୋ ଦାତା ବାଜସ୍ୟ ଗୋମତଃ ।।୨।।
ବିଶ୍ୱେ ହି ତ୍ୱା ସଜୋଷସୋ ଜନାସୋ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ । ହୋତାରଂ ସଦ୍ମସୁ ପ୍ରିୟଂ ବ୍ୟନ୍ତି ବାର୍ୟା ପୁରୁ ।।୩।।
ସ ହି ଷ୍ମା ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣିରଭିମାତି ସହୋ ଦଧେ ।
ଅଗ୍ନ ଏଷୁ କ୍ଷୟେଷ୍ୱା ରେବନ୍ନଃ ଶୁକ୍ର ଦୀଦିହି ଦ୍ୟୁମତ୍-ପାବକ ଦୀଦିହି ।।୪।।

==

(୫|୨୪) ଋଷିଃ - ବନ୍ଧୁଃ, ସୁବନ୍ଧୁଃ, ଶ୍ରୁତବନ୍ଧୁଃ, ବିପ୍ରବନ୍ଧୁଃ, ଗୌପାୟନଃ ଲୌପାୟନଃ ଙ୍ଵା,
ଛନ୍ଦଃ - ଦ୍ୱିପଦା ବିରାଟ୍, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ଅଗ୍ନେ ତ୍ୱଂ ନୋ ଅନ୍ତମ ଉତ ତ୍ରାତା ଶିବୋ ଭବା ବରୂଥ୍ୟଃ ।।୧।।
ବସୁରଗ୍ନିର୍ବସୁଶ୍ରବା ଅଚ୍ଛା ନକ୍ଷି ଦ୍ୟୁମତ୍ତମଂ ରୟିଂ ଦାଃ ।।୨।।
ସ ନୋ ବୋଧି ଶ୍ରୁଧୀ ହବମୁରୁଷ୍ୟା ଣୋ ଅଘାୟତଃ ସମସ୍ମାତ୍ ।।୩।।
ତଂ ତ୍ୱା ଶୋଚିଷ୍ଠ ଦୀଦିବଃ ସୁମ୍ନାୟ ନୂନମୀମହେ ସଖିଭ୍ୟଃ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

===

(୫|୨୫) ଋଷିଃ - ବସୁୟବଃ ଆତ୍ରେୟାଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

===

ଅଚ୍ଛା ବୋ ଅଗ୍ନିମବସେ ଦେବଂ ଗାସି ସ ନୋ ବସୁଃ । ରାସତ୍-ପୁତ୍ର ଋଷୂଣାମୃତାବା ପର୍ଷତି ଦ୍ୱିଷଃ ||୧||
ସ ହି ସତ୍ୟୋ ୟଂ ପୂର୍ବେ ଚିଦ୍ଦେବାସଶ୍ଚିଦ୍ୟମୀଧିରେ । ହୋତାରଂ ମନ୍ଦ୍ରଜିହ୍ୱମିତ୍ସୁଦୀତିଭିର୍ବିଭାବସୁମ୍ ||୨||
ସ ନୋ ଧୀତୀ ବରିଷ୍ଠୟା ଶ୍ରେଷ୍ଠୟା ଚ ସୁମତ୍ୟା । ଅଗ୍ନେ ରାୟୋ ଦିଦୀହି ନଃ ସୁବୃକ୍ତିଭିର୍ବରେଣ୍ୟ ||୩||
ଅଗ୍ନିର୍ଦେବେଷୁ ରାଜତ୍ୟଗ୍ନିର୍ମର୍ତେଷ୍ୱାବିଶନ୍ । ଅଗ୍ନିର୍ନୋ ହବ୍ୟବାହନୋଽଗ୍ନିଂ ଧୀଭିଃ ସପର୍ୟତ ||୪||
ଅଗ୍ନିସ୍ତୁବିଶ୍ରବସ୍ତମଂ ତୁବିବ୍ରହ୍ମାଣମୁତ୍ତମମ୍ । ଅତୂର୍ତଂ ଶ୍ରାବୟତ୍ପତିଂ ପୁତ୍ରଂ ଦଦାତି ଦାଶୁଷେ ||୫||
ଅଗ୍ନିର୍ଦଦାତି ସତ୍-ପତିଂ ସାସାହ ୟୋ ୟୁଧା ନୃଭିଃ । ଅଗ୍ନିରତ୍ୟଂ ରଘୁଷ୍ୟଦଂ ଜେତାରମପରାଜିତମ୍ ||୬||
ୟଦ୍ୱାହିଷ୍ଠଂ ତଦଗ୍ନୟେ ବୃହଦର୍ଚ ବିଭାବସୋ । ମହିଷୀବ ତ୍ୱଦ୍ରୟିସ୍ତ୍ୱଦ୍ୱାଜା ଉଦୀରତେ ||୭||
ତବ ଦ୍ୟୁମନ୍ତୋ ଅର୍ଚୟୋ ଗ୍ରାବେବୋଚ୍ୟତେ ବୃହତ୍ ।
ଉତୋ ତେ ତନ୍ୟତୁର୍ୟଥା ସ୍ୱାନୋ ଅର୍ତ ତ୍ମନା ଦିବଃ ||୮||
ଏବାଁ ଅଗ୍ନିଂ ବସୂୟବଃ ସହସାନଂ ବବନ୍ଦିମ । ସ ନୋ ବିଶ୍ୱା ଅତି ଦ୍ୱିଷଃ ପର୍ଷନ୍ନାବେବ ସୁକ୍ରତୁଃ ||୯||

===

(୫|୨୬) ଋଷିଃ - ବସୁୟବଃ ଆତ୍ରେୟାଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

===

ଅଗ୍ନେ ପାବକ ରୋଚିଷା ମନ୍ଦ୍ରୟା ଦେବ ଜିହ୍ୱୟା । ଆ ଦେବାନ୍ୱକ୍ଷି ୟକ୍ଷି ଚ ||୧||
ତଂ ତ୍ୱା ଘୃତସ୍ନବୀମହେ ଚିତ୍ରଭାନୋ ସ୍ୱର୍ଦୃଶମ୍ । ଦେବାଁ ଆ ବୀତୟେ ବହ ||୨||
ବୀତିହୋତ୍ରଂ ତ୍ୱା କବେ ଦ୍ୟୁମନ୍ତଂ ସମିଧୀମହି । ଅଗ୍ନେ ବୃହନ୍ତମଧ୍ୱରେ ||୩||
ଅଗ୍ନେ ବିଶ୍ୱେଭିରା ଗହି ଦେବେଭିର୍ହବ୍ୟଦାତୟେ । ହୋତାରଂ ତ୍ୱା ବୃଣୀମହେ ||୪||
ୟଜମାନାୟ ସୁନ୍ୱତ ଆଗ୍ନେ ସୁବୀର୍ୟଂ ବହ । ଦେବୈରା ସତ୍ସି ବର୍ହିଷି ||୫||
ସମିଧାନଃ ସହସ୍ରଜିଦଗ୍ନେ ଧର୍ମାଣି ପୁଷ୍ୟସି । ଦେବାନାଂ ଦୂତ ଉକ୍ଥ୍ୟଃ ||୬||
ନ୍ୟଗ୍ନିଂ ଜାତବେଦସଂ ହୋତ୍ରବାହଂ ୟବିଷ୍ଠ୍ୟମ୍ । ଦଧାତା ଦେବମୃତ୍ୱିଜମ୍ ||୭||
ପ୍ର ୟଜ୍ଞ ଏତ୍ୱାନୁଷଗଦ୍ୟା ଦେବବ୍ୟଚସ୍ତମଃ । ସ୍ତୃଣୀତ ବର୍ହିରାସଦେ ||୮||
ଏଦଂ ମରୁତୋ ଅଶ୍ୱିନା ମିତ୍ରଃ ସୀଦନ୍ତୁ ବରୁଣଃ । ଦେବାସଃ ସର୍ବୟା ବିଶା ||୯||

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

Not for Commercial Use

==

(୫|୨୭) ଋଷିଃ - ତ୍ରୈବୃଷ୍ଣସ୍ତ୍ର୍ୟରୁଣପୌରୁକୁତ୍ସ୍ୟତ୍ରସଦସ୍ୟୁଭାରତାଶ୍ୱମେଧାଃ ରାଜାନଃ,
ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୩, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୪-୬, ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ ୧-୫, ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନି ୬

==

ଅନସ୍ୱନ୍ତା ସତ୍-ପତିର୍ମାମହେ ମେ ଗାବା ଚେତିଷ୍ଠୋ ଅସୁରୋ ମଘୋନଃ ।
ତ୍ରୈବୃଷ୍ଣୋ ଅଗ୍ନେ ଦଶଭିଃ ସହସ୍ରୈର୍ବୈଶ୍ୱାନର ତ୍ର୍ୟରୁଣଶ୍ଚିକେତ ।।୧।।
ଯୋ ମେ ଶତା ଚ ବିଂଶତିଂ ଚ ଗୋନାଂ ହରୀ ଚ ଯୁକ୍ତା ସୁଧୁରା ଦଦାତି ।
ବୈଶ୍ୱାନର ସୁଷ୍ଟୁତୋ ବାବୃଧାନୋଽଗ୍ନେ ଯଚ୍ଛ ତ୍ର୍ୟରୁଣାୟ ଶର୍ମ ।।୨।।
ଏବା ତେ ଅଗ୍ନେ ସୁମତିଂ ଚକାନୋ ନବିଷ୍ଠାୟ ନବମଂ ତ୍ରସଦସ୍ୟୁଃ ।
ଯୋ ମେ ଗିରସ୍ତୁବିଜାତସ୍ୟ ପୂର୍ବୀର୍ଯୁକ୍ତେନାଭି ତ୍ର୍ୟରୁଣୋ ଗୃଣାତି ।।୩।।
ଯୋ ମ ଇତି ପ୍ରବୋଚତ୍ୟଶ୍ୱମେଧାୟ ସୂରୟେ । ଦଦଦୃଚା ସନିଂ ଯତେ ଦଦନ୍ମେଧାମୃତାୟତେ ।।୪।।
ଯସ୍ୟ ମା ପରୁଷାଃ ଶତମୁଦ୍ଧର୍ଷୟନ୍ତ୍ୟୁକ୍ଷଣଃ । ଅଶ୍ୱମେଧସ୍ୟ ଦାନାଃ ସୋମା ଇବ ତ୍ର୍ୟାଶିରଃ ।।୫।।
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଶତଦାବ୍ନ୍ୟଶ୍ୱମେଧେ ସୁବୀର୍ୟମ୍ । କ୍ଷତ୍ରଂ ଧାରୟତଂ ବୃହଦ୍ଦିବି ସୂର୍ୟମିବାଜରମ୍ ।।୬।।

==

(୫|୨୮) ଋଷିଃ - ବିଶ୍ୱବାରା ଆତ୍ରେୟୀ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୩, ଜଗତୀ ୨, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୪, ଗାୟତ୍ରୀ ୫-୬,
ଦେବତା - ଅଗ୍ନିଃ

==

ସମିଦ୍ଧୋ ଅଗ୍ନିର୍ଦିବି ଶୋଚିରଶ୍ରେତ୍-ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଙୁଷସମୁର୍ବିୟା ବି ଭାତି ।
ଏତି ପ୍ରାଚୀ ବିଶ୍ୱବାରା ନମୋଭିର୍ଦେବାଁ ଇଳାନା ହବିଷା ଘୃତାଚୀ ।।୧।।
ସମିଧ୍ୟମାନୋ ଅମୃତସ୍ୟ ରାଜସି ହବିଷ୍କୃଣ୍ୱନ୍ତଂ ସଚସେ ସ୍ୱସ୍ତୟେ ।
ବିଶ୍ୱଂ ସ ଧତ୍ତେ ଦ୍ରବିଣଂ ଯମିନ୍ୱସ୍ୟାତିଥ୍ୟମଗ୍ନେ ନି ଚ ଧତ୍ତ ଇତ୍-ପୁରଃ ।।୨।।
ଅଗ୍ନେ ଶର୍ଧ ମହତେ ସୌଭଗାୟ ତବ ଦ୍ୟୁମ୍ନାନ୍ୟୁତ୍ତମାନି ସନ୍ତୁ ।
ସଂ ଜାସ୍ପତ୍ୟଂ ସୁୟମମା କୃଣୁଷ୍ୱ ଶତ୍ରୂୟତାମଭି ତିଷ୍ଠା ମହାଂସି ।।୩।।
ସମିଦ୍ଧସ୍ୟ ପ୍ରମହସୋଽଗ୍ନେ ବନ୍ଦେ ତବ ଶ୍ରିୟମ୍ । ବୃଷଭୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନବାଁ ଅସି ସମଧ୍ୱରେଷ୍ୱିଧ୍ୟସେ ।।୪।।
ସମିଦ୍ଧୋ ଅଗ୍ନ ଆହୁତ ଦେବାନ୍ୟକ୍ଷି ସ୍ୱଧ୍ୱର । ତ୍ୱଂ ହି ହବ୍ୟବାଳସି ।।୫।।
ଆ ଜୁହୋତା ଦୁବସ୍ୟତାଗ୍ନିଂ ପ୍ରୟତ୍ୟଧ୍ୱରେ । ବୃଣୀଧ୍ୱଂ ହବ୍ୟବାହନମ୍ ।।୬।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫।୨୯) ଋଷିଃ - ଗୌରିବୀତିଃ ଶାକ୍ତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ତ୍ର୍ୟର୍ଯ୍ୟମା ମନୁଷୋ ଦେବତାତା ତ୍ରୀ ରୋଚନା ଦିବ୍ୟା ଧାରୟନ୍ତ ।
ଅର୍ଚନ୍ତି ତ୍ୱା ମରୁତଃ ପୂତଦକ୍ଷାସ୍ତ୍ୱମେଷାମୃଷିରିନ୍ଦ୍ରାସି ଧୀରଃ ।।୧।।
ଅନୁ ୟଦୀଂ ମରୁତୋ ମନ୍ଦସାନମାର୍ଚନ୍ନିନ୍ଦ୍ରଂ ପପିବାଂସଂ ସୁତସ୍ୟ ।
ଆଦତ୍ତ ବଜ୍ରମଭି ୟଦହିଂ ହନ୍ନପୋ ୟହ୍ୱୀରସୃଜତ୍ସର୍ତବା ଉ ।।୨।।
ଉତ ବ୍ରହ୍ମାଣୋ ମରୁତୋ ମେ ଅସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରଃ ସୋମସ୍ୟ ସୁଷୁତସ୍ୟ ପେୟାଃ ।
ତଦ୍ଧି ହବ୍ୟଂ ମନୁଷେ ଗା ଅବିନ୍ଦଦହନ୍ନହିଂ ପପିବାଁ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଅସ୍ୟ ।।୩।।
ଆଦ୍ରୋଦସୀ ବିତରଂ ବି ଷ୍କଭାୟତ୍ସଂବିବ୍ୟାନଶ୍ଚିଦ୍-ଭିୟସେ ମୃଗଂ କଃ ।
ଜିଗର୍ତିମିନ୍ଦ୍ରୋ ଅପଜର୍ଗୁରାଣଃ ପ୍ରତି ଶ୍ୱସନ୍ତମବ ଦାନବଂ ହନ୍ ।।୪।।
ଅଧ କ୍ରତ୍ୱା ମଘବନ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଦେବା ଅନୁ ବିଶ୍ୱେ ଅଦଦୁଃ ସୋମପେୟମ୍ ।
ୟତ୍ସୂର୍ୟସ୍ୟ ହରିତଃ ପତନ୍ତୀଃ ପୁରଃ ସତୀରୁପରା ଏତଶେ କଃ ।।୫।।
ନବ ୟଦସ୍ୟ ନବତିଂ ଚ ଭୋଗାନ୍ତ୍ସାକଂ ବଜ୍ରେଣ ମଘବା ବିବୃଶ୍ଚତ୍ ।
ଅର୍ଚନ୍ତୀନ୍ଦ୍ରଂ ମରୁତଃ ସଧସ୍ଥେ ତ୍ରୈଷ୍ଟୁଭେନ ବଚସା ବାଧତ ଦ୍ୟାମ୍ ।।୬।।
ସଖା ସଖ୍ୟେ ଅପଚତ୍ତୂୟମଗ୍ନିରସ୍ୟ କ୍ରତ୍ୱା ମହିଷା ତ୍ରୀ ଶତାନି ।
ତ୍ରୀ ସାକମିନ୍ଦ୍ରୋ ମନୁଷଃ ସରାଂସି ସୁତଂ ପିବଦ୍ୱୃତ୍ରହତ୍ୟାୟ ସୋମମ୍ ।।୭।।
ତ୍ରୀ ୟଚ୍ଛତା ମହିଷାଣାମଘୋ ମାସ୍ତ୍ରୀ ସରାଂସି ମଘବା ସୋମ୍ୟାପାଃ ।
କାରଂ ନ ବିଶ୍ୱେ ଅହ୍ୱନ୍ତ ଦେବା ଭରମିନ୍ଦ୍ରାୟ ୟଦହିଂ ଜଘାନ ।।୮।।
ଉଶନା ୟତ୍ସହସ୍ୟୈରୟାତଂ ଗୃହମିନ୍ଦ୍ର ଜୂଜୁବାନେଭିରଶ୍ୱୈଃ ।
ବନ୍ୱାନୋ ଅତ୍ର ସରଥଂ ୟୟାଥ କୁତ୍ସେନ ଦେବୈରବନୋର୍ହ ଶୁଷ୍ଣମ୍ ।।୯।।
ପ୍ରାନ୍ୟଚ୍ଚକ୍ରମବୃହଃ ସୂର୍ୟସ୍ୟ କୁତ୍ସାୟାନ୍ୟଦ୍ୱରିବୋ ୟାତବେଽକଃ ।
ଅନାସୋ ଦସ୍ୟୂଁରମୃଣୋ ବଧେନ ନି ଦୁର୍ୟୋଣ ଆବୃଣଙ୍-ମୃଧ୍ରବାଚଃ ।।୧୦।।
ସ୍ତୋମାସସ୍ତ୍ୱା ଗୌରିବୀତେରବର୍ଧନ୍ନରନ୍ଧୟୋ ବୈଦଥିନାୟ ପିପ୍ରୁମ୍ ।
ଆ ତ୍ୱାମୃଜିଶ୍ୱା ସଖ୍ୟାୟ ଚକ୍ରେ ପଚନ୍ପକ୍ତୀରପିବଃ ସୋମମସ୍ୟ ।।୧୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

Not for Commercial Use

ନବଗ୍ୱାସଃ ସୁତସୋମାସ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଦଶଗ୍ୱାସୋ ଅଭ୍ୟର୍ଚନ୍ତ୍ୟର୍କୈଃ ।
ଗବ୍ୟଂ ଚିଦୂର୍ବମପିଧାନବନ୍ତଂ ତଂ ଚିନ୍ନରଃ ଶଶମାନା ଅପ ବ୍ରନ୍ ।।୧୨।।
କଥୋ ନୁ ତେ ପରି ଚରାଣି ବିଦ୍ୱାନ୍ବୀର୍ୟା ମଘବନ୍ୟା ଚକର୍ଥ ।
ୟା ଚୋ ନୁ ନବ୍ୟା କୃଣବଃ ଶବିଷ୍ଠ ପ୍ରେଦୁ ତା ତେ ବିଦଥେଷୁ ବ୍ରବାମ ।।୧୩।।
ଏତା ବିଶ୍ୱା ଚକୃବାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୂର୍ୟପରୀତୋ ଜନୁଷା ବୀର୍ୟେଣ ।
ୟା ଚିନ୍ନୁ ବଜ୍ରିନ୍କୃଣବୋ ଦଧୃଷ୍ୱାନ୍ନ ତେ ବର୍ତା ତବିଷ୍ୟା ଅସ୍ତି ତସ୍ୟାଃ ।।୧୪।।
ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମ କ୍ରିୟମାଣା ଜୁଷସ୍ୱ ୟା ତେ ଶବିଷ୍ଠ ନବ୍ୟା ଅକର୍ମ ।
ବସ୍ତ୍ରେବ ଭଦ୍ରା ସୁକୃତା ବସୂୟୁ ରଥଂ ନ ଧୀରଃ ସ୍ୱପା ଅତକ୍ଷମ୍ ।।୧୫।।

==

(୫।୩୦) ଋଷିଃ - ବଭ୍ରୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୧୧, ଋଣଂଚୟେନ୍ଦ୍ରୌ ୧୨-୧୫

==

କ୍ୱ ସ୍ୟ ବୀରଃ କୋ ଅପଶ୍ୟଦିନ୍ଦ୍ରଂ ସୁଖରଥମୀୟମାନଂ ହରିଭ୍ୟାମ୍ ।
ୟୋ ରାୟା ବଜ୍ରୀ ସୁତସୋମମିଛନ୍ତଦୋକୋ ଗନ୍ତା ପୁରୁହୂତ ଊତୀ ।।୧।।
ଅବାଚଚକ୍ଷଂ ପଦମସ୍ୟ ସସ୍ୱରୁଗ୍ରଂ ନିଧାତୁରନ୍ୱାୟମିଛନ୍ ।
ଅପୃଛମନ୍ୟାଁ ଉତ ତେ ମ ଆହୁରିନ୍ଦ୍ରଂ ନରୋ ବୁବୁଧାନା ଅଶେମ ।।୨।।
ପ୍ର ନୁ ବୟଂ ସୁତେ ୟା ତେ କୃତାନୀନ୍ଦ୍ର ବ୍ରବାମ ୟାନି ନୋ ଜୁଜୋଷଃ ।
ବେଦଦବିଦ୍ୱାଞ୍ଛୃଣବଚ୍ଚ ବିଦ୍ୱାନ୍ବହତେଽୟଂ ମଘବା ସର୍ବସେନଃ ।।୩।।
ସ୍ଥିରଂ ମନଶ୍ଚକୃଷେ ଜାତ ଇନ୍ଦ୍ର ବେଷୀଦେକୋ ୟୁଧୟେ ଭୂୟସଶ୍ଚିତ୍ ।
ଅଶ୍ମାନଂ ଚିଚ୍ଛବସା ଦିଦ୍ୟୁତୋ ବି ବିଦୋ ଗବାମୂର୍ବମୁସ୍ରିୟାଣାମ୍ ।।୪।।
ପରୋ ୟତ୍ତ୍ୱଂ ପରମ ଆଜନିଷ୍ଠାଃ ପରାବତି ଶ୍ରୁତ୍ୟଂ ନାମ ବିଭ୍ରତ୍ ।
ଅତଶ୍ଚିଦିନ୍ଦ୍ରାଦଭୟନ୍ତ ଦେବା ବିଶ୍ୱା ଅପୋ ଅଜୟଦ୍ଦାସପତ୍ନୀଃ ।।୫।।
ତୁଭ୍ୟେଦେତେ ମରୁତଃ ସୁଶେବା ଅର୍ଚନ୍ତ୍ୟର୍କଂ ସୁନ୍ୱନ୍ତ୍ୟନ୍ଧଃ ।
ଅହିମୋହାନମପ ଆଶୟାନଂ ପ୍ର ମାୟାଭିର୍ମାୟିନଂ ସକ୍ଷଦିନ୍ଦ୍ରଃ ।।୬।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

ବି ଷୂ ମୃଧୋ ଜନୁଷା ଦାନମିନ୍ୱନ୍ନହନ୍‌ଗବା ମଘବନ୍ତ୍ସଂଚକାନଃ ।
ଅତ୍ରା ଦାସସ୍ୟ ନମୁଚେଃ ଶିରୋ ୟଦବର୍ତୟୋ ମନବେ ଗାତୁମିଚ୍ଛନ୍ ।।୭।।
ୟୁଜଂ ହି ମାମକୃଥା ଆଦିଦିନ୍ଦ୍ର ଶିରୋ ଦାସସ୍ୟ ନମୁଚେର୍ମଥାୟନ୍ ।
ଅଶ୍ମାନଂ ଚିତ୍-ସ୍ୱର୍ୟଂ ବର୍ତମାନଂ ପ୍ର ଚକ୍ରିୟେବ ରୋଦସୀ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।।୮।।
ସ୍ତ୍ରିୟୋ ହି ଦାସ ଆୟୁଧାନି ଚକ୍ରେ କିଂ ମା କରନ୍ନବଲା ଅସ୍ୟ ସେନାଃ ।
ଅନ୍ତର୍ହ୍ୟଖ୍ୟଦୁଭେ ଅସ୍ୟ ଧେନେ ଅଥୋପ ପ୍ରୈଦ୍ୟୁଧୟେ ଦସ୍ୟୁମିନ୍ଦ୍ରଃ ।।୯।।
ସମତ୍ର ଗାବୋଽଭିତୋଽନବନ୍ତେହେହ ବତ୍ସୈର୍ବିୟୁତା ୟଦାସନ୍ ।
ସଂ ତା ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଅସୃଜଦସ୍ୟ ଶାକୈର୍ୟଦୀଂ ସୋମାସଃ ସୁଷୁତା ଅମନ୍ଦନ୍ ।।୧୦।।
ୟଦୀଂ ସୋମା ବଭ୍ରୁଧୂତା ଅମନ୍ଦନ୍ନରୋରବୀଦ୍ୱୃଷଭଃ ସାଦନେଷୁ ।
ପୁରଂଦରଃ ପପିବାଁ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଅସ୍ୟ ପୁନର୍ଗବାମଦଦାଦୁସ୍ରିୟାଣାମ୍ ।।୧୧।।
ଭଦ୍ରମିଦଂ ରୁଶମା ଅଗ୍ନେ ଅକ୍ରନ୍‌ଗବାଂ ଚତ୍ୱାରି ଦଦତଃ ସହସ୍ରା ।
ଋଣଂଚୟସ୍ୟ ପ୍ରୟତା ମଘାନି ପ୍ରତ୍ୟଗ୍ରଭୀଷ୍ମ ନୃତମସ୍ୟ ନୃଣାମ୍ ।।୧୨।।
ସୁପେଶସଂ ମାବ ସୃଜନ୍ତ୍ୟସ୍ତଂ ଗବାଂ ସହସ୍ରୈ ରୁଶମାସୋ ଅଗ୍ନେ ।
ତୀବ୍ରା ଇନ୍ଦ୍ରମମମନ୍ଦୁଃ ସୁତାସୋଽକ୍ତୋର୍ବ୍ୟୁଷ୍ଟୌ ପରିତକ୍ମ୍ୟାୟାଃ ।।୧୩।।
ଔଚ୍ଛତ୍ସା ରାତ୍ରୀ ପରିତକ୍ମ୍ୟା ୟାଁ ଋଣଂଚୟେ ରାଜନି ରୁଶମାନାମ୍ ।
ଅତ୍ୟୋ ନ ବାଜୀ ରଘୁରଜ୍ୟମାନୋ ବଭ୍ରୁଶ୍ଚତ୍ୱାର୍ୟସନତ୍ସହସ୍ରା ।।୧୪।।
ଚତୁଃସହସ୍ରଂ ଗବ୍ୟସ୍ୟ ପଶ୍ୱଃ ପ୍ରତ୍ୟଗ୍ରଭୀଷ୍ମ ରୁଶମେଷ୍ୱଗ୍ନେ ।
ଘର୍ମଶ୍ଚିତ୍ତପ୍ତଃ ପ୍ରବୃଜେ ୟ ଆସୀଦୟସ୍ମୟସ୍ତମ୍ୱାଦାମ ବିପ୍ରାଃ ।।୧୫।।

==

(୫।୩୧) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ୟୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍,

ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୭, ୧୦-୧୩, ଇନ୍ଦ୍ରଃ କୁତ୍ସୋଶନସୌ ୱା ୮, ଇନ୍ଦ୍ରାକୁତ୍ସୌ ୯

==

ଇନ୍ଦ୍ରୋ ରଥାୟ ପ୍ରବତଂ କୃଣୋତି ୟମଧ୍ୟସ୍ଥାନ୍ମଘବା ବାଜୟନ୍ତମ୍ ।
ୟୂଥେବ ପଶ୍ୱୋ ବ୍ୟୁନୋତି ଗୋପା ଅରିଷ୍ଟୋ ୟାତି ପ୍ରଥମଃ ସିଷାସନ୍ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଆ ପ୍ର ଦ୍ରବ ହରିବୋ ମା ବି ବେନଃ ପିଶଙ୍ଗରାତେ ଅଭି ନଃ ସଚସ୍ୱ ।
ନହି ତ୍ୱଦିନ୍ଦ୍ର ବସ୍ୟୋ ଅନ୍ୟଦସ୍ତ୍ୟମେନାଁଶ୍ଚିଜ୍ଜନିବତଶ୍ଚକର୍ଥ ।।୨।।
ଉଦ୍ୟସ୍ରହଃ ସହସ ଆଜନିଷ୍ଟ ଦେଦିଷ୍ଟ ଇନ୍ଦ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ବିଶ୍ୱା ।
ପ୍ରାଚୋଦୟସୁଦୁଘା ବବ୍ରେ ଅନ୍ତର୍ବି ଜ୍ୟୋତିଷା ସଂବବୃତ୍ୱତ୍ତମୋଽବଃ ।।୩।।
ଅନବସ୍ତେ ରଥମଶ୍ୱାୟ ତକ୍ଷନ୍ତ୍ୱଷ୍ଟା ବଜ୍ରଂ ପୁରୁହୂତ ଦ୍ୟୁମନ୍ତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ ଇନ୍ଦ୍ରଂ ମହୟନ୍ତୋ ଅର୍କୈରବର୍ଧୟନ୍ନହୟେ ହନ୍ତବା ଉ ।।୪।।
ବୃଷ୍ଣେ ୟତ୍ତେ ବୃଷଣୋ ଅର୍କମର୍ଚାନିନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରାବାଣୋ ଅଦିତିଃ ସଜୋଷାଃ ।
ଅନଶ୍ୱାସୋ ୟେ ପବୟୋଽରଥା ଇନ୍ଦ୍ରେଷିତା ଅଭ୍ୟବର୍ତନ୍ତ ଦସ୍ୟୂନ୍ ।।୫।।
ପ୍ର ତେ ପୂର୍ବାଣି କରଣାନି ବୋଚଂ ପ୍ର ନୂତନା ମଘବନ୍ୟା ଚକର୍ଥ ।
ଶକ୍ତୀବୋ ୟଦ୍ୱିଭରା ରୋଦସୀ ଉଭେ ଜୟନ୍ନପୋ ମନବେ ଦାନୁଚିତ୍ରାଃ ।।୬।।
ତଦିନ୍ନୁ ତେ କରଣଂ ଦସ୍ମ ବିପ୍ରାହିଂ ୟଦ୍-ଘ୍ନନ୍ନୋଜୋ ଅତ୍ରାମିମୀଥାଃ ।
ଶୁଷ୍ଣସ୍ୟ ଚିତ୍-ପରି ମାୟା ଅଗୃଭ୍ଣାଃ ପ୍ରପିତ୍ୱଂ ୟନ୍ନପ ଦସ୍ୟୂଁରସେଧଃ ।।୭।।
ତ୍ୱମପୋ ୟଦବେ ତୁର୍ବଶାୟାରମୟଃ ସୁଦୁଘାଃ ପାର ଇନ୍ଦ୍ର ।
ଉଗ୍ରମୟାତମବହୋ ହ କୁତ୍ସଂ ସଂ ହ ୟଦ୍ୱାମୁଶନାରନ୍ତ ଦେବାଃ ।।୮।।
ଇନ୍ଦ୍ରାକୁତ୍ସା ବହମାନା ରଥେନା ବାମତ୍ୟା ଅପି କର୍ଣ୍ଣେ ବହନ୍ତୁ ।
ନିଃ ଷୀମଦ୍-ଭ୍ୟୋ ଧମଥୋ ନିଃ ଷଧସ୍ଥାନ୍ମଘୋନୋ ହୃଦୋ ବରଥସ୍ତମାଂସି ।।୯।।
ବାତସ୍ୟ ୟୁକ୍ତାନ୍ତ୍ସୁୟୁଜଶ୍ଚିଦଶ୍ୱାନ୍କବିଶ୍ଚିଦେଷୋ ଅଜଗନ୍ନବସ୍ୟୁଃ ।
ବିଶ୍ୱେ ତେ ଅତ୍ର ମରୁତଃ ସଖାୟ ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣି ତବିଷୀମବର୍ଧନ୍ ।।୧୦।।
ସୂରଶ୍ଚିଦ୍ରଥଂ ପରିତକ୍ମ୍ୟାୟାଂ ପୂର୍ବଂ କରଦୁପରଂ ଜୂଜୁବାଂସମ୍ ।
ଭରଚ୍ଚକ୍ରମେତଶଃ ସଂ ରିଣାତି ପୁରୋ ଦଧତ୍ସନିଷ୍ୟତି କ୍ରତୁଂ ନଃ ।।୧୧।।
ଆୟଂ ଜନା ଅଭିଚକ୍ଷେ ଜଗାମେନ୍ଦ୍ରଃ ସଖାୟଂ ସୁତସୋମମିଚ୍ଛନ୍ ।
ବଦନ୍ଗ୍ରାବାବ ବେଦିଂ ଭ୍ରିୟାତେ ୟସ୍ୟ ଜୀରମଧ୍ୱର୍ୟବଶ୍ଚରନ୍ତି ।।୧୨।।
ୟେ ଚାକନନ୍ତ ଚାକନନ୍ତ ନୂ ତେ ମର୍ତା ଅମୃତ ମୋ ତେ ଅଂହ ଆରନ୍ ।
ବାବନ୍ଧି ୟଜ୍ୟୂଁରୁତ ତେଷୁ ଧେହ୍ୟୋଜୋ ଜନେଷୁ ୟେଷୁ ତେ ସ୍ୟାମ ।।୧୩।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୩୨) ଋଷିଃ - ଗାତୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ଅଦର୍ଦରୁତ୍ସମସୃଜୋ ବି ଖାନି ତ୍ୱମର୍ଣ୍ଣବାନ୍ବଦ୍ବଧାନାଁ ଅରମ୍ଣାଃ ।
ମହାନ୍ତମିନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତଂ ବି ୟଦ୍ୱଃ ସୃଜୋ ବି ଧାରା ଅବ ଦାନବଂ ହନ୍ ।।୧।।
ତ୍ୱମୁତ୍ସାଁ ଋତୁଭିର୍ବଦ୍ବଧାନାଁ ଅରଂହ ଊଧଃ ପର୍ବତସ୍ୟ ବଜ୍ରିନ୍ ।
ଅହିଂ ଚିଦୁଗ୍ର ପ୍ରୟୁତଂ ଶୟାନଂ ଜଘନ୍ୱାଁ ଇନ୍ଦ୍ର ତବିଷୀମଧତ୍-ଥାଃ ।।୨।।
ତ୍ୟସ୍ୟ ଚିନ୍ମହତୋ ନିର୍ମୃଗସ୍ୟ ବଧର୍ଜଘାନ ତବିଷୀଭିରିନ୍ଦ୍ରଃ ।
ୟ ଏକ ଇଦପ୍ରତିର୍ମନ୍ୟମାନ ଆଦସ୍ମାଦନ୍ୟୋ ଅଜନିଷ୍ଟ ତବ୍ୟାନ୍ ।।୩।।
ତ୍ୟଂ ଚିଦେଷାଂ ସ୍ୱଧୟା ମଦନ୍ତଂ ମିହୋ ନପାତଂ ସୁବୃଧଂ ତମୋଗାମ୍ ।
ବୃଷପ୍ରଭର୍ମା ଦାନବସ୍ୟ ଭାମଂ ବଜ୍ରେଣ ବଜ୍ରୀ ନି ଜଘାନ ଶୁଷ୍ଣମ୍ ।।୪।।
ତ୍ୟଂ ଚିଦସ୍ୟ କ୍ରତୁଭିର୍ନିଷତ୍ତମମର୍ମଣୋ ବିଦଦିଦସ୍ୟ ମର୍ମ ।
ୟଦୀଂ ସୁକ୍ଷତ୍ର ପ୍ରଭୃତା ମଦସ୍ୟ ୟୁୟୁତ୍ସନ୍ତଂ ତମସି ହର୍ମ୍ୟେ ଧାଃ ।।୫।।
ତ୍ୟଂ ଚିଦିତ୍-ଥା କତ୍-ପୟଂ ଶୟାନମସୂର୍ୟେ ତମସି ବାବୃଧାନମ୍ ।
ତଂ ଚିନ୍ମନ୍ଦାନୋ ବୃଷଭଃ ସୁତସ୍ୟୋଚ୍ଚୈରିନ୍ଦ୍ରୋ ଅପଗୂର୍ୟା ଜଘାନ ।।୬।।
ଉଦ୍ୟଦିନ୍ଦ୍ରୋ ମହତେ ଦାନବାୟ ବଧର୍ୟମିଷ୍ଟ ସହୋ ଅପ୍ରତୀତମ୍ ।
ୟଦୀଂ ବଜ୍ରସ୍ୟ ପ୍ରଭୃତୌ ଦଦାଭ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଜନ୍ତୋରଧମଂ ଚକାର ।।୭।।
ତ୍ୟଂ ଚିଦର୍ଣ୍ଣଂ ମଧୁପଂ ଶୟାନମସିନ୍ୱଂ ବବ୍ରଂ ମହ୍ୟାଦଦୁଗ୍ରଃ ।
ଅପାଦମତ୍ରଂ ମହତା ବଧେନ ନି ଦୁର୍ୟୋଣ ଆବୃଣଙ୍-ମୃଧ୍ରବାଚମ୍ ।।୮।।
କୋ ଅସ୍ୟ ଶୁଷ୍ମଂ ତବିଷୀଂ ବରାତ ଏକୋ ଧନା ଭରତେ ଅପ୍ରତୀତଃ ।
ଇମେ ଚିଦସ୍ୟ ଜ୍ରୟସୋ ନୁ ଦେବୀ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ୟୌଜସୋ ଭିୟସା ଜିହାତେ ।।୯।।
ନ୍ୟସ୍ମୈ ଦେବୀ ସ୍ୱଧିତିର୍ଜିହୀତ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଗାତୁରୁଶତୀବ ୟେମେ ।
ସଂ ୟଦୋଜୋ ୟୁବତେ ବିଶ୍ୱମାଭିରନୁ ସ୍ୱଧାବ୍ନେ କ୍ଷିତୟୋ ନମନ୍ତ ।।୧୦।।
ଏକଂ ନୁ ତ୍ୱା ସତ୍-ପତିଂ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟଂ ଜାତଂ ଶୃଣୋମି ୟଶସଂ ଜନେଷୁ ।
ତଂ ମେ ଜଗୃଭ୍ର ଆଶସୋ ନବିଷ୍ଠଂ ଦୋଷା ବସ୍ତୋର୍ହବମାନାସ ଇନ୍ଦ୍ରମ୍ ।।୧୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଏବା ହି ତ୍ୱାମୃତୁଥା ୟାତୟନ୍ତଂ ମଘା ବିପ୍ରେଭ୍ୟୋ ଦଦତଂ ଶୃଣୋମି ।
କିଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମାଣୋ ଗୃହତେ ସଖାୟୋ ୟେ ତ୍ୱାୟା ନିଦଧୁଃ କାମମିନ୍ଦ୍ର ।।୧୨।।

।। ଇତି ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକେ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

। ଅଥଃ ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକଃ ।
(ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୨୮)

==

(୫।୩୩) ଋଷିଃ - ସଂବରଣଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ମହି ମହେ ତବସେ ଦୀଧ୍ୟେ ନୃନିନ୍ଦ୍ରାୟେତ୍-ଥା ତବସେ ଅତବ୍ୟାନ୍ ।
ୟୋ ଅସ୍ମୈ ସୁମତିଂ ବାଜସାତୌ ସ୍ତୁତୋ ଜନେ ସମର୍ୟଶ୍ଚିକେତ ।।୧।।
ସ ତ୍ୱଂ ନ ଇନ୍ଦ୍ର ଧିୟସାନୋ ଅର୍କୈର୍ହରୀଣାଂ ବୃଷନ୍ୟୋକ୍-ତ୍ରମଶ୍ରେଃ ।
ୟା ଇତ୍-ଥା ମଘବନ୍ନନୁ ଜୋଷଂ ବକ୍ଷୋ ଅଭି ପ୍ରାର୍ୟଃ ସକ୍ଷି ଜନାନ୍ ।।୨।।
ନ ତେ ତ ଇନ୍ଦ୍ରାଭ୍ୟସ୍ମଦୃଷ୍ୱାୟୁକ୍ତାସୋ ଅବ୍ରହ୍ମତା ୟଦସନ୍ ।
ତିଷ୍ଠା ରଥମଧି ତଂ ବଜ୍ରହସ୍ତା ରଶ୍ମିଂ ଦେବ ୟମସେ ସ୍ୱଶ୍ୱଃ ।।୩।।
ପୁରୂ ୟତ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ର ସନ୍ତ୍ୟୁକ୍ଥା ଗବେ ଚକର୍ଥୋର୍ବରାସୁ ୟୁଧ୍ୟନ୍ ।
ତତକ୍ଷେ ସୂର୍ୟାୟ ଚିଦୋକସି ସ୍ୱେ ବୃଷା ସମତ୍ସୁ ଦାସସ୍ୟ ନାମ ଚିତ୍ ।।୪।।
ବୟଂ ତେ ତ ଇନ୍ଦ୍ର ୟେ ଚ ନରଃ ଶର୍ଧୋ ଜଜ୍ଞାନା ୟାତାଶ୍ଚ ରଥାଃ ।
ଆସ୍ମାଞ୍ଜଗମ୍ୟାଦହିଶୁଷ୍ମ ସତ୍ୱା ଭଗୋ ନ ହବ୍ୟଃ ପ୍ରଭୃଥେଷୁ ଚାରୁଃ ।।୫।।
ପପୃକ୍ଷେଣ୍ୟମିନ୍ଦ୍ର ତ୍ୱେ ହ୍ୟୋଜୋ ନୃମ୍ଣାନି ଚ ନୃତମାନୋ ଅମର୍ତଃ ।
ସ ନ ଏନୀଂ ବସବାନୋ ରୟିଂ ଦାଃ ପ୍ରାର୍ୟଃ ସ୍ତୁଷେ ତୁବିମଘସ୍ୟ ଦାନମ୍ ।।୬।।
ଏବା ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋତିଭିରବ ପାହି ଗୃଣତଃ ଶୂର କାରୂନ୍ ।
ଉତ ତ୍ୱଚଂ ଦଦତୋ ବାଜସାତୌ ପିପ୍ରୀହି ମଧ୍ୱଃ ସୁଷୁତସ୍ୟ ଚାରୋଃ ।।୭।।
ଉତ ତ୍ୟେ ମା ପୌରୁକୁତ୍ସ୍ୟସ୍ୟ ସୂରେସ୍ତ୍ରସଦସ୍ୟୋର୍ହିରଣିନୋ ରରାଣାଃ ।
ବହନ୍ତୁ ମା ଦଶ ଶ୍ୟେତାସୋ ଅସ୍ୟ ଗୈରିକ୍ଷିତସ୍ୟ କ୍ରତୁଭିର୍ନୁ ସଶ୍ଚେ ।।୮।।
ଉତ ତ୍ୟେ ମା ମାରୁତାଶ୍ୱସ୍ୟ ଶୋଣାଃ କ୍ରତ୍ୱାମଘାସୋ ବିଦଥସ୍ୟ ରାତୌ ।
ସହସ୍ରା ମେ ଚ୍ୟବତାନୋ ଦଦାନ ଆନୂକମର୍ୟୋ ବପୁଷେ ନାର୍ଚତ୍ ।।୯।।
ଉତ ତ୍ୟେ ମା ଧ୍ୱନ୍ୟସ୍ୟ ଜୁଷ୍ଟା ଲକ୍ଷ୍ମଣ୍ୟସ୍ୟ ସୁରୁଚୋ ୟତାନାଃ ।
ମହ୍ନା ରାୟଃ ସଂବରଣସ୍ୟ ଋଷେର୍ବ୍ରଜଂ ନ ଗାବଃ ପ୍ରୟତା ଅପି ଗ୍ମନ୍ ।।୧୦।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୩୪) ଋଷିଃ - ସଂବରଣଃ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୮, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୯, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ଅଜାତଶତ୍ରୁମଜରା ସ୍ୱର୍ବତ୍ୟନୁ ସ୍ୱଧାମିତା ଦସ୍ମମୀୟତେ ।
ସୁନୋତନ ପଚତ ବ୍ରହ୍ମବାହସେ ପୁରୁଷ୍ଟୁତାୟ ପ୍ରତରଂ ଦଧାତନ ।।୧।।
ଆ ୟଃ ସୋମେନ ଜଠରମପିପ୍ରତାମନ୍ଦତ ମଘବା ମଧ୍ୱୋ ଅନ୍ଧସଃ ।
ୟଦୀଂ ମୃଗାୟ ହନ୍ତବେ ମହାବଧଃ ସହସ୍ରଭୃଷ୍ଟିମୁଶନା ବଧଂ ୟମତ୍ ।।୨।।
ୟୋ ଅସ୍ମୈ ଘ୍ରଂସ ଉତ ବା ୟ ଊଧନି ସୋମଂ ସୁନୋତି ଭବତି ଦ୍ୟୁମାଁ ଅହ ।
ଅପାପ ଶକ୍ରସ୍ତତନୁଷ୍ଟିମୂହତି ତନୂଶୁଭ୍ରଂ ମଘବା ୟଃ କବାସଖଃ ।।୩।।
ୟସ୍ୟାବଧୀତ୍-ପିତରଂ ୟସ୍ୟ ମାତରଂ ୟସ୍ୟ ଶକ୍ରୋ ଭ୍ରାତରଂ ନାତ ଈଷତେ ।
ବେତୀଦ୍ୱସ୍ୟ ପ୍ରୟତା ୟତଂକରୋ ନ କିଲ୍-ବିଷାଦୀଷତେ ବସ୍ୱ ଆକରଃ ।।୪।।
ନ ପଞ୍ଚଭିର୍ଦଶଭିର୍ବଷ୍ଟ୍ୟାରଭଂ ନାସୁନ୍ୱତା ସଚତେ ପୁଷ୍ୟତା ଚନ ।
ଜିନାତି ବେଦମୁୟା ହନ୍ତି ବା ଧୁନିରା ଦେବୟୁଂ ଭଜତି ଗୋମତି ବ୍ରଜେ ।।୫।।
ବିତ୍ୱକ୍ଷଣଃ ସମୃତୌ ଚକ୍ରମାସଜୋଽସୁନ୍ୱତୋ ବିଷୁଣଃ ସୁନ୍ୱତୋ ବୃଧଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଦମିତା ବିଭୀଷଣୋ ୟଥାବଶଂ ନୟତି ଦାସମାର୍ୟଃ ।।୬।।
ସମୀଂ ପଣେରଜତି ଭୋଜନଂ ମୁଷେ ବି ଦାଶୁଷେ ଭଜତି ସୂନରଂ ବସୁ ।
ଦୁର୍ଗେ ଚନ ଧ୍ରିୟତେ ବିଶ୍ୱ ଆ ପୁରୁ ଜନୋ ୟୋ ଅସ୍ୟ ତବିଷୀମଚୁକ୍ରୁଧତ୍ ।।୭।।
ସଂ ୟଜ୍ଜନୌ ସୁଧନୌ ବିଶ୍ୱଶର୍ଧସାବବେଦିନ୍ଦ୍ରୋ ମଘବା ଗୋଷୁ ଶୁଭ୍ରିଷୁ ।
ୟୁଜଂ ହ୍ୟନ୍ୟମକୃତ ପ୍ରବେପନ୍ୟୁଦୀଂ ଗବ୍ୟଂ ସୃଜତେ ସତ୍ୱଭିର୍ଧୁନିଃ ।।୮।।
ସହସ୍ରସାମାଗ୍ନିବେଶିଂ ଗୃଣୀଷେ ଶତ୍ରିମଗ୍ନ ଉପମାଂ କେତୁମର୍ୟଃ ।
ତସ୍ମା ଆପଃ ସଂୟତଃ ପୀପୟନ୍ତ ତସ୍ମିନ୍କ୍ଷତ୍ରମମବତ୍ତ୍ୱେଷମସ୍ତୁ ।।୯।।

==

(୫|୩୫) ଋଷିଃ - ପ୍ରଭୂବସୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୭, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୮, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ୟସ୍ତେ ସାଧିଷ୍ଠୋଽବସ ଇନ୍ଦ୍ର କ୍ରତୁଷ୍ଟମା ଭର । ଅସ୍ମଭ୍ୟଂ ଚର୍ଷଣୀସହଂ ସସ୍ନିଂ ବାଜେଷୁ ଦୁଷ୍ଟରମ୍ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଯଦିନ୍ଦ୍ର ତେ ଚତସ୍ରୋ ଯଚ୍ଛୂର ସନ୍ତି ତିସ୍ରଃ । ଯଦ୍ୱା ପଞ୍ଚ କ୍ଷିତୀନାମବସ୍ତସ୍ସୁ ନ ଆ ଭର ।।୨।।
ଆ ତେଽବୋ ବରେଣ୍ୟଂ ବୃଷନ୍ତମସ୍ୟ ହୂମହେ । ବୃଷଜୂତିର୍ହି ଜଜ୍ଞିଷ ଆଭୂଭିରିନ୍ଦ୍ର ତୁର୍ବଣିଃ ।।୩।।
ବୃଷା ହ୍ୟସି ରାଧସେ ଜଜ୍ଞିଷେ ବୃଷ୍ଣି ତେ ଶବଃ । ସ୍ୱକ୍ଷତ୍ରଂ ତେ ଧୃଷନ୍ମନଃ ସତ୍ରାହମିନ୍ଦ୍ର ପୌଂସ୍ୟମ୍ ।।୪।।
ତ୍ୱଂ ତମିନ୍ଦ୍ର ମର୍ତ୍ୟମମିତ୍ରଯନ୍ତମଦ୍ରିବଃ । ସର୍ବରଥା ଶତକ୍ରତୋ ନି ଯାହି ଶବସସ୍ପତେ ।।୫।।
ତ୍ୱାମିଦ୍ୱୃତ୍ରହନ୍ତମ ଜନାସୋ ବୃକ୍ତବର୍ହିଷଃ । ଉଗ୍ରଂ ପୂର୍ବୀଷୁ ପୂର୍ବ୍ୟଂ ହବନ୍ତେ ବାଜସାତୟେ ।।୬।।
ଅସ୍ମାକମିନ୍ଦ୍ର ଦୁଷ୍ଟରଂ ପୁରୋୟାବାନମାଜିଷୁ । ସୟାବାନଂ ଧନେଧନେ ବାଜୟନ୍ତମବା ରଥମ୍ ।।୭।।
ଅସ୍ମାକମିନ୍ଦ୍ରେହି ନୋ ରଥମବା ପୁରଂଧ୍ୟା ।
ବୟଂ ଶବିଷ୍ଠ ବାର୍ୟଂ ଦିବି ଶ୍ରବୋ ଦଧୀମହି ଦିବି ସ୍ତୋମଂ ମନାମହେ ।।୮।।

==

(୫|୩୬) ଋଷିଃ - ପ୍ରଭୂବସୁଃ ଆଙ୍ଗିରସଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୨, ୪-୬, ଜଗତୀ ୩, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ସ ଆ ଗମଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଯୋ ବସୂନାଂ ଚିକେତଦ୍ଦାତୁଂ ଦାମନୋ ରୟୀଣାମ୍ ।
ଧନ୍ୱଚରୋ ନ ବଂସଗସ୍ତୃଷାଣଶ୍ଚକମାନଃ ପିବତୁ ଦୁଗ୍ଧମଂଶୁମ୍ ।।୧।।
ଆ ତେ ହନୂ ହରିବଃ ଶୂର ଶିପ୍ରେ ରୁହତ୍ସୋମୋ ନ ପର୍ବତସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠେ ।
ଅନୁ ତ୍ୱା ରାଜନ୍ନର୍ବତୋ ନ ହିନ୍ୱନ୍ ଗୀର୍ଭିର୍ମଦେମ ପୁରୁହୂତ ବିଶ୍ୱେ ।।୨।।
ଚକ୍ରଂ ନ ବୃତ୍ତଂ ପୁରୁହୂତ ବେପତେ ମନୋ ଭିୟା ମେ ଅମତେରିଦଦ୍ରିବଃ ।
ରଥାଦଧି ତ୍ୱା ଜରିତା ସଦାବୃଧ କୁବିନ୍ନୁ ସ୍ତୋଷନ୍ମଘବନ୍ପୁରୂବସୁଃ ।।୩।।
ଏଷ ଗ୍ରାବେବ ଜରିତା ତ ଇନ୍ଦ୍ରେୟର୍ତି ବାଚଂ ବୃହଦାଶୁଷାଣଃ ।
ପ୍ର ସବ୍ୟେନ ମଘବନ୍ୟଂସି ରାୟଃ ପ୍ର ଦକ୍ଷିଣିଦ୍ଧରିବୋ ମା ବି ବେନଃ ।।୪।।
ବୃଷା ତ୍ୱା ବୃଷଣଂ ବର୍ଧତୁ ଦ୍ୟୌର୍ବୃଷା ବୃଷଭ୍ୟାଂ ବହସେ ହରିଭ୍ୟାମ୍ ।
ସ ନୋ ବୃଷା ବୃଷରଥଃ ସୁଶିପ୍ର ବୃଷକ୍ରତୋ ବୃଷା ବଜ୍ରିନ୍ଭରେ ଧାଃ ।।୫।।
ଯୋ ରୋହିତୌ ବାଜିନୌ ବାଜିନୀବାନ୍ତ୍ରିଭିଃ ଶତୈଃ ସଚମାନାବଦିଷ୍ଟ ।
ଯୂନେ ସମସ୍ମୈ କ୍ଷିତୟୋ ନମନ୍ତାଂ ଶ୍ରୁତରଥାୟ ମରୁତୋ ଦୁବୋୟା ।।୬।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୩୭) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ସଂ ଭାନୁନା ୟତତେ ସୂର୍ୟ୍ୟସ୍ୟାଜୁହ୍ୱାନୋ ଘୃତପୃଷ୍ଠଃ ସ୍ୱଞ୍ଚାଃ ।
ତସ୍ମା ଅମୃଧ୍ରା ଉଷସୋ ବ୍ୟୁଚ୍ଛାନ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୁନବାମେତ୍ୟାହ ।।୧।।
ସମିଦ୍ଧାଗ୍ନିର୍ବନବତ୍‌ସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣବର୍ହିର୍ୟୁକ୍ତଗ୍ରାବା ସୁତସୋମୋ ଜରାତେ ।
ଗ୍ରାବାଣୋ ୟସ୍ୟେଷିରଂ ବଦନ୍ତ୍ୟୟଦଧ୍ୱର୍ୟୁର୍ହବିଷାବ ସିନ୍ଧୁମ୍ ।।୨।।
ବଧୂରିୟଂ ପତିମିଚ୍ଛନ୍ତ୍ୟେତି ୟ ଈଂ ବହାତେ ମହିଷୀମିଷିରାମ୍ ।
ଆସ୍ୟ ଶ୍ରବସ୍ୟାଦ୍ରଥ ଆ ଚ ଘୋଷାତ୍-ପୁରୂ ସହସ୍ରା ପରି ବର୍ତୟାତେ ।।୩।।
ନ ସ ରାଜା ବ୍ୟଥତେ ୟସ୍ମିନ୍ନିନ୍ଦ୍ରସ୍ତୀବ୍ରଂ ସୋମଂ ପିବତି ଗୋସଖାୟମ୍ ।
ଆ ସତ୍ୱନୈରଜତି ହନ୍ତି ବୃତ୍ରଂ କ୍ଷେତି କ୍ଷିତୀଃ ସୁଭଗୋ ନାମ ପୁଷ୍ୟନ୍ ।।୪।।
ପୁଷ୍ୟାତ୍‌କ୍ଷେମେ ଅଭି ୟୋଗେ ଭବାତ୍ୟୁଭେ ବୃତୌ ସଂୟତୀ ସଂ ଜୟାତି ।
ପ୍ରିୟଃ ସୂର୍ୟ୍ୟେ ପ୍ରିୟୋ ଅଗ୍ନା ଭବାତି ୟ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସୁତସୋମୋ ଦଦାଶତ୍ ।।୫।।

==

(୫|୩୮) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ଉରୋଷ୍ଟ ଇନ୍ଦ୍ର ରାଧସୋ ବିଭ୍ୱୀ ରାତିଃ ଶତକ୍ରତୋ । ଅଧା ନୋ ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣେ ଦ୍ୟୁମ୍ନା ସୁକ୍ଷତ୍ର ମଂହୟ ।।୧।।
ୟଦୀମିନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରବାୟ୍ୟମିଷଂ ଶବିଷ୍ଠ ଦଧିଷେ । ପପ୍ରଥେ ଦୀର୍ଘଶ୍ରୁତ୍ତମଂ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣ ଦୁଷ୍ଟରମ୍ ।।୨।।
ଶୁଷ୍ମାସୋ ୟେ ତେ ଅଦ୍ରିବୋ ମେହନା କେତସାପଃ । ଉଭା ଦେବାବଭିଷ୍ଟୟେ ଦିବଶ୍ଚ ଗ୍ମଶ୍ଚ ରାଜଥଃ ।।୩।।
ଉତୋ ନୋ ଅସ୍ୟ କସ୍ୟ ଚିଦ୍ଦକ୍ଷସ୍ୟ ତବ ବୃତ୍ରହନ୍ । ଅସ୍ମଭ୍ୟଂ ନୃମ୍ଣମା ଭରାସ୍ମଭ୍ୟଂ ନୃମଣସ୍ୟସେ ।।୪।।
ନୂ ତ ଆଭିରଭିଷ୍ଟିଭିସ୍ତବ ଶର୍ମଞ୍ଛତକ୍ରତୋ । ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ୟାମ ସୁଗୋପାଃ ଶୂର ସ୍ୟାମ ସୁଗୋପାଃ ।।୫।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୩୯) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୫, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ

==

ୟଦିନ୍ଦ୍ର ଚିତ୍ର ମେହନାସ୍ତି ତ୍ୱାଦାତମଦ୍ରିବଃ । ରାଧସ୍ତନ୍ନୋ ବିଦଦ୍ୱସ ଉଭୟାହସ୍ତ୍ୟା ଭର ।।୧।।
ୟନ୍ମନ୍ୟସେ ବରେଣ୍ୟମିନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୟୁକ୍ଷଂ ତଦା ଭର । ବିଦ୍ୟାମ ତସ୍ୟ ତେ ବୟମକୂପାରସ୍ୟ ଦାବନେ ।।୨।।
ୟତ୍ତେ ଦିତ୍ସୁ ପ୍ରରାଧ୍ୟଂ ମନୋ ଅସ୍ତି ଶ୍ରୁତଂ ବୃହତ୍ । ତେନ ଦୃଳ୍ହା ଚିଦଦ୍ରିବ ଆ ବାଜଂ ଦର୍ଷି ସାତୟେ ।।୩।।
ମଂହିଷ୍ଠଂ ବୋ ମଘୋନାଂ ରାଜାନଂ ଚର୍ଷଣୀନାମ୍ । ଇନ୍ଦ୍ରମୁପ ପ୍ରଶସ୍ତୟେ ପୂର୍ବୀଭିର୍ଜୁଜୁଷେ ଗିରଃ ।।୪।।
ଅସ୍ମା ଇତ୍-କାବ୍ୟଂ ବଚ ଉକ୍ଥମିନ୍ଦ୍ରାୟ ଶଂସ୍ୟମ୍ ।
ତସ୍ମା ଉ ବ୍ରହ୍ମବାହସେ ଗିରୋ ବର୍ଧନ୍ତ୍ୟତ୍ରୟୋ ଗିରଃ ଶୁମ୍ଭନ୍ତ୍ୟତ୍ରୟଃ ।।୫।।

==

(୫|୪୦) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଣିକ୍ ୧-୩, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୪, ୬-୮, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୫, ୯,
ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରଃ ୧-୪, ସୂର୍ୟଃ ୫, ଅତ୍ରିଃ ୬-୯

==

ଆ ୟାହ୍ୟଦ୍ରିଭିଃ ସୁତଂ ସୋମଂ ସୋମପତେ ପିବ । ବୃଷନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ବୃଷଭିର୍ବୃତ୍ରହନ୍ତମ ।।୧।।
ବୃଷା ଗ୍ରାବା ବୃଷା ମଦୋ ବୃଷା ସୋମୋ ଅୟଂ ସୁତଃ । ବୃଷନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ବୃଷଭିର୍ବୃତ୍ରହନ୍ତମ ।।୨।।
ବୃଷା ତ୍ୱା ବୃଷଣଂ ହୁବେ ବଜ୍ରିଞ୍ଚିତ୍ରାଭିରୂତିଭିଃ । ବୃଷନ୍ନିନ୍ଦ୍ର ବୃଷଭିର୍ବୃତ୍ରହନ୍ତମ ।।୩।।
ଋଜୀଷୀ ବଜ୍ରୀ ବୃଷଭସ୍ତୁରାଷାଟ୍ ଛୁଷ୍ମୀ ରାଜା ବୃତ୍ରହା ସୋମପାବା ।
ୟୁକ୍ତ୍ୱା ହରିଭ୍ୟାମୁପ ୟାସଦର୍ବାଙ୍-ମାଧ୍ୟଂଦିନେ ସବନେ ମତ୍ସଦିନ୍ଦ୍ରଃ ।।୪।।
ୟତ୍ତ୍ୱା ସୂର୍ୟ ସ୍ୱର୍ଭାନୁସ୍ତମସାବିଧ୍ୟଦାସୁରଃ । ଅକ୍ଷେତ୍ରବିଦ୍ୟଥା ମୁଗ୍ଧୋ ଭୁବନାନ୍ୟଦୀଧୟୁଃ ।।୫।।
ସ୍ୱର୍ଭାନୋରଧ ୟଦିନ୍ଦ୍ର ମାୟା ଅବୋ ଦିବୋ ବର୍ତମାନା ଅବାହନ୍ ।
ଗୂଳ୍ହଂ ସୂର୍ୟଂ ତମସାପବ୍ରତେନ ତୁରୀୟେଣ ବ୍ରହ୍ମଣାବିନ୍ଦଦତ୍ରିଃ ।।୬।।
ମା ମାମିମଂ ତବ ସନ୍ତମତ୍ର ଇରସ୍ୟା ଦ୍ରୁଗ୍ଧୋ ଭିୟସା ନି ଗାରୀତ୍ ।
ତ୍ୱଂ ମିତ୍ରୋ ଅସି ସତ୍ୟରାଧାସ୍ତୌ ମେହାବତଂ ବରୁଣଶ୍ଚ ରାଜା ।।୭।।
ଗ୍ରାବ୍-ଣୋ ବ୍ରହ୍ମା ୟୁୟୁଜାନଃ ସପର୍ୟନ୍ କୀରିଣା ଦେବାନ୍ନମସୋପଶିକ୍ଷନ୍ ।
ଅତ୍ରିଃ ସୂର୍ୟସ୍ୟ ଦିବି ଚକ୍ଷୁରାଧାତ୍ସ୍ୱର୍ଭାନୋରପ ମାୟା ଅଘୁକ୍ଷତ୍ ।।୮।।
ୟଂ ବୈ ସୂର୍ୟଂ ସ୍ୱର୍ଭାନୁସ୍ତମସାବିଧ୍ୟଦାସୁରଃ । ଅତ୍ରୟସ୍ତମନ୍ୱବିନ୍ଦନ୍ନହ୍ୟନ୍ୟେ ଅଶକ୍ନୁବନ୍ ।।୯।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

===

(୫|୪୧) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୧୫, ୧୮-୧୯, ଅତିଜଗତୀ ୧୬-୧୭, ଏକପଦା ବିରାଟ୍ ୨୦, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

===

କୋ ନୁ ବାଂ ମିତ୍ରାବରୁଣାବୃତାୟନ୍ଦିବୋ ବା ମହଃ ପାର୍ଥିବସ୍ୟ ବା ଦେ ।
ଋତସ୍ୟ ବା ସଦସି ତ୍ରାସୀଥାଂ ନୋ ୟଜ୍ଞାୟତେ ବା ପଶୁଷୋ ନ ବାଜାନ୍ ।।୧।।
ତେ ନୋ ମିତ୍ରୋ ବରୁଣୋ ଅର୍ୟମାୟୁରିନ୍ଦ୍ର ଋଭୁକ୍ଷା ମରୁତୋ ଜୁଷନ୍ତ ।
ନମୋଭିର୍ବା ୟେ ଦଧତେ ସୁବୃକ୍ତିଂ ସ୍ତୋମଂ ରୁଦ୍ରାୟ ମୀଳ୍ହୁଷେ ସଜୋଷାଃ ।।୨।।
ଆ ବାଂ ୟେଷ୍ଠାଶ୍ୱିନା ହୁବଧ୍ୟୈ ବାତସ୍ୟ ପତ୍ମନ୍ରଥ୍ୟସ୍ୟ ପୁଷ୍ଟୌ ।
ଉତ ବା ଦିବୋ ଅସୁରାୟ ମନ୍ମ ପ୍ରାନ୍ଧାଂସୀବ ୟଜ୍ୟବେ ଭରଧ୍ୱମ୍ ।।୩।।
ପ୍ର ସକ୍ଷଣୋ ଦିବ୍ୟଃ କଣ୍ୱହୋତା ତ୍ରିତୋ ଦିବଃ ସଜୋଷା ବାତୋ ଅଗ୍ନିଃ ।
ପୂଷା ଭଗଃ ପ୍ରଭୃଥେ ବିଶ୍ୱଭୋଜା ଆଜିଂ ନ ଜଗ୍ମୁରାଶ୍ୱଶ୍ୱତମାଃ ।।୪।।
ପ୍ର ବୋ ରୟିଂ ୟୁକ୍ତାଶ୍ୱଂ ଭରଧ୍ୱଂ ରାୟ ଏଷେଽବସେ ଦଧୀତ ଧୀଃ ।
ସୁଶେବ ଏବୈରୌଶିଜସ୍ୟ ହୋତା ୟେ ବ ଏବା ମରୁତସ୍ତୁରାଣାମ୍ ।।୫।।
ପ୍ର ବୋ ବାୟୁଂ ରଥୟୁଜଂ କୃଣୁଧ୍ୱଂ ପ୍ର ଦେବଂ ବିପ୍ରଂ ପନିତାରମର୍କୈଃ ।
ଇଷୁଧ୍ୟବ ଋତସାପଃ ପୁରଂଧୀର୍ବସ୍ୱୀର୍ନୋ ଅତ୍ର ପତ୍ନୀରା ଧିୟେ ଧୁଃ ।।୬।।
ଉପ ବ ଏଷେ ବନ୍ଦ୍ୟେଭିଃ ଶୂଷୈଃ ପ୍ର ୟହ୍ୱୀ ଦିବଶ୍ଚିତୟଦ୍-ଭିରର୍କୈଃ ।
ଉଷାସାନକ୍ତା ବିଦୁଷୀବ ବିଶ୍ୱମା ହା ବହତୋ ମର୍ତ୍ୟାୟ ୟଜ୍ଞମ୍ ।।୭।।
ଅଭି ବୋ ଅର୍ଚେ ପୋଷ୍ୟାବତୋ ନୃନ୍ବାସ୍ତୋଷ୍ପତିଂ ତ୍ୱଷ୍ଟାରଂ ରରାଣଃ ।
ଧନ୍ୟା ସଜୋଷା ଧିଷଣା ନମୋଭିର୍ବନସ୍ପତୀଁରୋଷଧୀ ରାୟ ଏଷେ ।।୮।।
ତୁଜେ ନସ୍ତନେ ପର୍ବତାଃ ସନ୍ତୁ ସ୍ୱୈତବୋ ୟେ ବସବୋ ନ ବୀରାଃ ।
ପନିତ ଆପ୍ତ୍ୟୋ ୟଜତଃ ସଦା ନୋ ବର୍ଧାନ୍ନଃ ଶଂସଂ ନର୍ୟୋ ଅଭିଷ୍ଟୌ ।।୯।।
ବୃଷ୍ଣୋ ଅସ୍ତୋଷି ଭୂମ୍ୟସ୍ୟ ଗର୍ଭଂ ତ୍ରିତୋ ନପାତମପାଂ ସୁବୃକ୍ତି ।
ଗୃଣୀତେ ଅଗ୍ନିରେତରୀ ନ ଶୂଷୈଃ ଶୋଚିଷ୍କେଶୋ ନି ରିଣାତି ବନା ।।୧୦।।
କଥା ମହେ ରୁଦ୍ରିୟାୟ ବ୍ରବାମ କଦ୍ରାୟେ ଚିକିତୁଷେ ଭଗାୟ ।
ଆପ ଓଷଧୀରୁତ ନୋଽବନ୍ତୁ ଦ୍ୟୌର୍ବନା ଗିରୟୋ ବୃକ୍ଷକେଶାଃ ।।୧୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

ଶୃଣୋତୁ ନ ଊର୍ଜାଂ ପତିର୍ଗିରଃ ସ ନଭସ୍ତରୀୟାଁ ଇଷିରଃ ପରିଜ୍ମା ।
ଶୃଣ୍ୱନ୍ତ୍ୱାପଃ ପୁରୋ ନ ଶୁଭ୍ରାଃ ପରି ସ୍ରୁଚୋ ବବୃହାଣସ୍ୟାଦ୍ରେଃ ।।୧୨।।
ବିଦା ଚିନ୍ନୁ ମହାନ୍ତୋ ୟେ ବ ଏବା ବ୍ରବାମ ଦସ୍ମା ବାର୍ୟଂ ଦଧାନାଃ ।
ବୟଶ୍ଚନ ସୁଭ୍ୱ ଆବ ୟନ୍ତି କ୍ଷୁଭା ମର୍ତମନୁୟତଂ ବଧସ୍ନୈଃ ।।୧୩।।
ଆ ଦୈବ୍ୟାନି ପାର୍ଥିବାନି ଜନ୍ମାପଶ୍ଚାଚ୍ଛା ସୁମଖାୟ ବୋଚମ୍ ।
ବର୍ଧନ୍ତାଂ ଦ୍ୟାବୋ ଗିରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରାଗ୍ରା ଉଦା ବର୍ଧନ୍ତାମଭିଷାତା ଅର୍ଣ୍ଣାଃ ।।୧୪।।
ପଦେପଦେ ମେ ଜରିମା ନି ଧାୟି ବରୂତ୍ରୀ ବା ଶକ୍ରା ୟା ପାୟୁଭିଶ୍ଚ ।
ସିଷକ୍ତୁ ମାତା ମହୀ ରସା ନଃ ସ୍ମତ୍ସୂରିଭିରୃଜୁହସ୍ତ ଋଜୁବନିଃ ।।୧୫।।
କଥା ଦାଶେମ ନମସା ସୁଦାନୂନେବୟା ମରୁତୋ ଅଚ୍ଛୋକ୍ତୌ ପ୍ରଶ୍ରବସୋ ମରୁତୋ ଅଚ୍ଛୋକ୍ତୌ ।
ମା ନୋଽହିର୍ବୁଧ୍ନ୍ୟୋ ରିଷେ ଧାଦସ୍ମାକଂ ଭୂଦୁପମାତିବନିଃ ।।୧୬।।
ଇତି ଚିନ୍ନୁ ପ୍ରଜାୟୈ ପଶୁମତ୍ୟୈ ଦେବାସୋ ବନତେ ମର୍ତ୍ୟୋ ବ ଆ ଦେବାସୋ ବନତେ ମର୍ତ୍ୟୋ ବଃ ।
ଅତ୍ରା ଶିବାଂ ତନ୍ୱୋ ଧାସିମସ୍ୟା ଜରାଂ ଚିନ୍ମେ ନିରୃତିର୍ଜଗ୍ରସୀତ ।।୧୭।।
ତାଂ ବୋ ଦେବାଃ ସୁମତିମୂର୍ଜୟନ୍ତୀମିଷମଶ୍ୟାମ ବସବଃ ଶସା ଗୋଃ ।
ସା ନଃ ସୁଦାନୁର୍ମୃଳୟନ୍ତୀ ଦେବୀ ପ୍ରତି ଦ୍ରବନ୍ତୀ ସୁବିତାୟ ଗମ୍ୟାଃ ।।୧୮।।
ଅଭି ନ ଇଳା ୟୂଥସ୍ୟ ମାତା ସ୍ମନ୍ନଦୀଭିରୁର୍ବଶୀ ବା ଗୃଣାତୁ ।
ଉର୍ବଶୀ ବା ବୃହଦ୍ଦିବା ଗୃଣାନାଭ୍ୟୂର୍ଣ୍ୱାନା ପ୍ରଭୃଥସ୍ୟାୟୋଃ ।।୧୯।।
ସିଷକ୍ତୁ ନ ଊର୍ଜବ୍ୟସ୍ୟ ପୁଷ୍ଟେଃ ।।୨୦।।

==

(୫|୪୨) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୧୬, ୧୮, ଏକପଦା ବିରାଟ୍ ୧୭,
ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ ୧-୧୦, ୧୨-୧୮, ରୁଦ୍ରଃ ୧୧

==

ପ୍ର ଶଂତମା ବରୁଣଂ ଦୀଧିତୀ ଗୀର୍ମିତ୍ରଂ ଭଗମଦିତିଂ ନୂନମଶ୍ୟାଃ ।
ପୃଷଦ୍ୟୋନିଃ ପଞ୍ଚହୋତା ଶୃଣୋତ୍ୱତୂର୍ତପନ୍ଥା ଅସୁରୋ ମୟୋଭୁଃ ।।୧।।
ପ୍ରତି ମେ ସ୍ତୋମମଦିତିର୍ଜଗୃଭ୍ୟାତ୍ସୂନୁଂ ନ ମାତା ହୃଦ୍ୟଂ ସୁଶେବମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରିୟଂ ଦେବହିତଂ ୟଦସ୍ତ୍ୟହଂ ମିତ୍ରେ ବରୁଣେ ୟନ୍ମୟୋଭୁ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଉଦୀରୟ କବିତମଂ କବୀନାମୁନତ୍ତୈନମଭି ମଧ୍ୱା ଘୃତେନ ।
ସ ନୋ ବସୂନି ପ୍ରୟତା ହିତାନି ଚନ୍ଦ୍ରାଣି ଦେବଃ ସବିତା ସୁବାତି ।।୩।।
ସମିନ୍ଦ୍ର ଣୋ ମନସା ନେଷି ଗୋଭିଃ ସଂ ସୂରିଭିର୍ହରିବଃ ସଂ ସ୍ୱସ୍ତି ।
ସଂ ବ୍ରହ୍ମଣା ଦେବହିତଂ ୟଦସ୍ତି ସଂ ଦେବାନାଂ ସୁମତ୍ୟା ୟଜ୍ଞିୟାନାମ୍ ।।୪।।
ଦେବୋ ଭଗଃ ସବିତା ରାୟୋ ଅଂଶ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃତ୍ରସ୍ୟ ସଂଜିତୋ ଧନାନାମ୍ ।
ଋଭୁକ୍ଷା ବାଜ ଉତ ବା ପୁରଂଧିରବନ୍ତୁ ନୋ ଅମୃତାସସ୍ତୁରାସଃ ।।୫।।
ମରୁତ୍ୱତୋ ଅପ୍ରତୀତସ୍ୟ ଜିଷ୍ଣୋରଜୂର୍ୟତଃ ପ୍ର ବ୍ରବାମା କୃତାନି ।
ନ ତେ ପୂର୍ବେ ମଘବନ୍ନାପରାସୋ ନ ବୀର୍ୟଂ ନୂତନଃ କଶ୍ଚନାପ ।।୬।।
ଉପ ସ୍ତୁହି ପ୍ରଥମଂ ରତ୍ନଧେୟଂ ବୃହସ୍ପତିଂ ସନିତାରଂ ଧନାନାମ୍ ।
ୟଃ ଶଂସତେ ସ୍ତୁବତେ ଶଂଭବିଷ୍ଠଃ ପୁରୂବସୁରାଗମଜ୍ଜୋହୁବାନମ୍ ।।୭।।
ତବୋତିଭିଃ ସଚମାନା ଅରିଷ୍ଟା ବୃହସ୍ପତେ ମଘବାନଃ ସୁବୀରାଃ ।
ୟେ ଅଶ୍ୱଦା ଉତ ବା ସନ୍ତି ଗୋଦା ୟେ ବସ୍ତ୍ରଦାଃ ସୁଭଗାସ୍ତେଷୁ ରାୟଃ ।।୮।।
ବିସର୍ମାଣଂ କୃଣୁହି ବିତ୍ତମେଷାଂ ୟେ ଭୁଞ୍ଜତେ ଅପୃଣନ୍ତୋ ନ ଉକ୍-ଥୈଃ ।
ଅପବ୍ରତାନ୍ପ୍ରସବେ ବାବୃଧାନାନ୍-ବ୍ରହ୍ମଦ୍ୱିଷଃ ସୂର୍ୟାଦ୍ୟାବୟସ୍ୱ ।।୯।।
ୟ ଓହତେ ରକ୍ଷସୋ ଦେବବୀତାବଚକ୍ରେଭିସ୍ତଂ ମରୁତୋ ନି ୟାତ ।
ୟୋ ବଃ ଶମୀଂ ଶଶମାନସ୍ୟ ନିନ୍ଦାତ୍ତୁଚ୍ଛ୍ୟାନ୍କାମାନ୍କରତେ ସିଷ୍ୱିଦାନଃ ।।୧୦।।
ତମୁ ଷ୍ଟୁହି ୟଃ ସ୍ୱିଷୁଃ ସୁଧନ୍ୱା ୟୋ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ କ୍ଷୟତି ଭେଷଜସ୍ୟ ।
ୟକ୍ଷ୍ୱା ମହେ ସୌମନସାୟ ରୁଦ୍ରଂ ନମୋଭିର୍ଦେବମସୁରଂ ଦୁବସ୍ୟ ।।୧୧।।
ଦମୂନସୋ ଅପସୋ ୟେ ସୁହସ୍ତା ବୃଷ୍ଣଃ ପତ୍ନୀର୍ନଦ୍ୟୋ ବିଭ୍ୱତଷ୍ଟାଃ ।
ସରସ୍ୱତୀ ବୃହଦ୍ଦିବୋତ ରାକା ଦଶସ୍ୟନ୍ତୀର୍ବରିବସ୍ୟନ୍ତୁ ଶୁଭ୍ରାଃ ।।୧୨।।
ପ୍ର ସୂ ମହେ ସୁଶରଣାୟ ମେଧାଂ ଗିରଂ ଭରେ ନବ୍ୟସୀଂ ଜାୟମାନାମ୍ ।
ୟ ଆହନା ଦୁହିତୁର୍ବକ୍ଷଣାସୁ ରୂପା ମିନାନୋ ଅକୃଣୋଦିଦଂ ନଃ ।।୧୩।।
ପ୍ର ସୁଷ୍ଟୁତିଃ ସ୍ତନୟନ୍ତଂ ରୁବନ୍ତମିଳସ୍ପତିଂ ଜରିତର୍ନୂନମଶ୍ୟାଃ ।
ୟୋ ଅବ୍-ଦିମାଁ ଉଦନିମାଁ ଇୟର୍ତି ପ୍ର ବିଦ୍ୟୁତା ରୋଦସୀ ଉକ୍ଷମାଣଃ ।।୧୪।।
ଏଷ ସ୍ତୋମୋ ମାରୁତଂ ଶର୍ଧୋ ଅଚ୍ଛା ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ସୂନୂଁର୍ୟୁବନ୍ୟୂଁରୁଦଶ୍ୟାଃ ।
କାମୋ ରାୟେ ହବତେ ମା ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟୁପ ସ୍ତୁହି ପୃଷଦଶ୍ୱାଁ ଅୟାସଃ ।।୧୫।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ପ୍ରେଷ ସ୍ତୋମଃ ପୃଥିବୀମନ୍ତରିକ୍ଷଂ ବନସ୍ପତୀଁରୋଷଧୀ ରାୟେ ଅଶ୍ୟାଃ ।
ଦେବୋଦେବଃ ସୁହବୋ ଭୂତୁ ମହ୍ୟଂ ମା ନୋ ମାତା ପୃଥିବୀ ଦୁର୍ମତୌ ଧାତ୍ ।।୧୬।।
ଉରୌ ଦେବା ଅନିବାଧେ ସ୍ୟାମ ।।୧୭।।
ସମଶ୍ୱିନୋରବସା ନୂତନେନ ମୟୋଭୁବା ସୁପ୍ରଣୀତୀ ଗମେମ ।
ଆ ନୋ ରୟିଂ ବହତମୋତ ବୀରାନା ବିଶ୍ୱାନ୍ୟମୃତା ସୌଭଗାନି ।।୧୮।।

==

(୫|୪୩) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୧୫, ୧୭, ଏକପଦା ବିରାଟ୍ ୧୬,
ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

==

ଆ ଧେନବଃ ପୟସା ତୂର୍ଣ୍ୟର୍ଥା ଅମର୍ଧନ୍ତୀରୁପ ନୋ ୟନ୍ତୁ ମଧ୍ୱା ।
ମହୋ ରାୟେ ବୃହତୀଃ ସପ୍ତ ବିପ୍ରୋ ମୟୋଭୁବୋ ଜରିତା ଜୋହବୀତି ।।୧।।
ଆ ସୁଷ୍ଟୁତୀ ନମସା ବର୍ତୟଧ୍ୟୈ ଦ୍ୟାବା ବାଜାୟ ପୃଥିବୀ ଅମୃଧ୍ରେ ।
ପିତା ମାତା ମଧୁବଚାଃ ସୁହସ୍ତା ଭରେଭରେ ନୋ ୟଶସାବବିଷ୍ଟାମ୍ ।।୨।।
ଅଧ୍ୱର୍ୟବଶ୍ଚକୃବାଂସୋ ମଧୂନି ପ୍ର ବାୟବେ ଭରତ ଚାରୁ ଶୁକ୍ରମ୍ ।
ହୋତେବ ନଃ ପ୍ରଥମଃ ପାହ୍ୟସ୍ୟ ଦେବ ମଧ୍ୱୋ ରରିମା ତେ ମଦାୟ ।।୩।।
ଦଶ କ୍ଷିପୋ ୟୁଞ୍ଜତେ ବାହୂ ଅଦ୍ରିଂ ସୋମସ୍ୟ ୟା ଶମିତାରା ସୁହସ୍ତା ।
ମଧ୍ୱୋ ରସଂ ସୁଗଭସ୍ତିର୍ଗିରିଷ୍ଠାଂ ଚନିଶ୍ଚଦଦୁଦୁହେ ଶୁକ୍ରମଂଶୁଃ ।।୪।।
ଅସାବି ତେ ଜୁଜୁଷାଣାୟ ସୋମଃ କ୍ରତ୍ୱେ ଦକ୍ଷାୟ ବୃହତେ ମଦାୟ ।
ହରୀ ରଥେ ସୁଧୁରା ୟୋଗେ ଅର୍ବାଗିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରିୟା କୃଣୁହି ହୂୟମାନଃ ।।୫।।
ଆ ନୋ ମହୀମରମତିଂ ସଜୋଷା ଗ୍ନାଂ ଦେବୀଂ ନମସା ରାତହବ୍ୟାମ୍ ।
ମଧୋର୍ମଦାୟ ବୃହତୀମୃତଜ୍ଞାମାଗ୍ନେ ବହ ପଥିଭିର୍ଦେବୟାନୈଃ ।।୬।।
ଅଞ୍ଜନ୍ତି ୟଂ ପ୍ରଥୟନ୍ତୋ ନ ବିପ୍ରା ବପାବନ୍ତଂ ନାଗ୍ନିନା ତପନ୍ତଃ ।
ପିତୁର୍ନ ପୁତ୍ର ଉପସି ପ୍ରେଷ୍ଠ ଆ ଘର୍ମୋ ଅଗ୍ନିମୃତୟନ୍ନସାଦି ।।୭।।
ଅଚ୍ଛା ମହୀ ବୃହତୀ ଶଂତମା ଗୀର୍ଦୂତୋ ନ ଗନ୍ତ୍ୱଶ୍ୱିନା ହୁବଧ୍ୟୈ ।
ମୟୋଭୁବା ସରଥା ୟାତମର୍ବାଗ୍-ଗନ୍ତଂ ନିଧିଂ ଧୁରମାଣିର୍ନ ନାଭିମ୍ ।।୮।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ପ୍ର ତବ୍ୟସୋ ନମଉକ୍ତିଂ ତୁରସ୍ୟାହଂ ପୂଷ୍ଣ ଉତ ବାୟୋରଦିକ୍ଷି ।
ୟା ରାଧସା ଚୋଦିତାରା ମତୀନାଂ ୟା ବାଜସ୍ୟ ଦ୍ରବିଣୋଦା ଉତ ତ୍ମନ୍ ।।୯।।
ଆ ନାମଭିର୍ମରୁତୋ ବକ୍ଷି ବିଶ୍ୱାନା ରୂପେଭିର୍ଜାତବେଦୋ ହୁବାନଃ ।
ୟଜ୍ଞଂ ଗିରୋ ଜରିତୁଃ ସୁଷ୍ଟୁତିଂ ଚ ବିଶ୍ୱେ ଗନ୍ତ ମରୁତୋ ବିଶ୍ୱ ଊତୀ ।।୧୦।।
ଆ ନୋ ଦିବୋ ବୃହତଃ ପର୍ବତାଦା ସରସ୍ୱତୀ ୟଜତା ଗନ୍ତୁ ୟଜ୍ଞମ୍ ।
ହବଂ ଦେବୀ ଜୁଜୁଷାଣା ଘୃତାଚୀ ଶଗ୍ମାଂ ନୋ ବାଚମୁଶତୀ ଶୃଣୋତୁ ।।୧୧।।
ଆ ବେଧସଂ ନୀଲପୃଷ୍ଠଂ ବୃହନ୍ତଂ ବୃହସ୍ପତିଂ ସଦନେ ସାଦୟଧ୍ୱମ୍ ।
ସାଦଦ୍ୟୋନିଂ ଦମ ଆ ଦୀଦିବାଂସଂ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣମରୁଷଂ ସପେମ ।।୧୨।।
ଆ ଧର୍ଣ୍ଣସିର୍ବୃହଦ୍ଦିବୋ ରରାଣୋ ବିଶ୍ୱେଭିର୍ଗନ୍ତ୍ୱୋମଭିର୍ହୁବାନଃ ।
ଗ୍ନା ବସାନ ଓଷଧୀରମୃଧ୍ରସ୍ତ୍ରିଧାତୁଶୃଙ୍ଗୋ ବୃଷଭୋ ବୟୋଧାଃ ।।୧୩।।
ମାତୁଷ୍ପଦେ ପରମେ ଶୁକ୍ର ଆୟୋର୍ବିପନ୍ୟବୋ ରାସ୍ପିରାସୋ ଅଗ୍ମନ୍ ।
ସୁଶେବ୍ୟଂ ନମସା ରାତହବ୍ୟାଃ ଶିଶୁଂ ମୃଜନ୍ତ୍ୟାୟବୋ ନ ବାସେ ।।୧୪।।
ବୃହଦ୍ୱୟୋ ବୃହତେ ତୁଭ୍ୟମଗ୍ନେ ଧିୟାଜୁରୋ ମିଥୁନାସଃ ସଚନ୍ତ ।
ଦେବୋଦେବଃ ସୁହବୋ ଭୂତୁ ମହ୍ୟଂ ମା ନୋ ମାତା ପୃଥିବୀ ଦୁର୍ମତୌ ଧାତ୍ ।।୧୫।।
ଉରୌ ଦେବା ଅନିବାଧେ ସ୍ୟାମ ।।୧୬।।
ସମଶ୍ୱିନୋରବସା ନୂତନେନ ମୟୋଭୁବା ସୁପ୍ରଣୀତୀ ଗମେମ ।
ଆ ନୋ ରୟିଂ ବହତମୋତ ବୀରାନା ବିଶ୍ୱାନ୍ୟମୃତା ସୌଭଗାନି ।।୧୭।।

===

(୫|୪୪) ଋଷିଃ - ଅବତ୍ସାରଃ କାଶ୍ୟପଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୧୩, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪-୧୫,
ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

===

ତଂ ପ୍ରତ୍ନଥା ପୂର୍ବଥା ବିଶ୍ୱଥେମଥା ଜ୍ୟେଷ୍ଠତାତିଂ ବର୍ହିଷଦଂ ସ୍ୱର୍ବିଦମ୍ ।
ପ୍ରତୀଚୀନଂ ବୃଜନଂ ଦୋହସେ ଗିରାଶୁଂ ଜୟନ୍ତମନୁ ୟାସୁ ବର୍ଧସେ ।।୧।।
ଶ୍ରିୟେ ସୁଦୃଶୀରୁପରସ୍ୟ ୟାଃ ସ୍ୱର୍ବିରୋଚମାନଃ କକୁଭାମଚୋଦତେ ।
ସୁଗୋପା ଅସି ନ ଦଭାୟ ସୁକ୍ରତୋ ପରୋ ମାୟାଭିରୃତ ଆସ ନାମ ତେ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଅତ୍ୟଂ ହବିଃ ସଚତେ ସଚ ଧାତୁ ଚାରିଷ୍ଟଗାତୁଃ ସ ହୋତା ସହୋଭରିଃ ।
ପ୍ରସର୍ସ୍ରାଣୋ ଅନୁ ବର୍ହିର୍ବୃଷା ଶିଶୁର୍ମଧ୍ୟେ ଯୁବାଜରୋ ବିସ୍ରୁହା ହିତଃ ।।୩।।
ପ୍ର ବ ଏତେ ସୁଯୁଜୋ ଯାମନ୍ନିଷ୍ଟୟେ ନୀଚୀରମୁଷ୍ମୈ ଯମ୍ୟ ଋତାବୃଧଃ ।
ସୁଯନ୍ତୁଭିଃ ସର୍ବଶାସୈରଭୀଶୁଭିଃ କ୍ରିବିର୍ନାମାନି ପ୍ରବଣେ ମୁଷାୟତି ।।୪।।
ସଂଜର୍ଭୁରାଣସ୍ତରୁଭିଃ ସୁତେଗୃଭଂ ବୟାକିନଂ ଚିତ୍ତଗର୍ଭାସୁ ସୁସ୍ୱରୁଃ ।
ଧାରବାକେଷ୍ୱଜୁଗାଥ ଶୋଭସେ ବର୍ଧସ୍ୱ ପତ୍ନୀରଭି ଜୀବୋ ଅଧ୍ୱରେ ।।୫।।
ଯାଦୃଗେବ ଦଦୃଶେ ତାଦୃଗୁଚ୍ୟତେ ସଂ ଛାୟୟା ଦଧିରେ ସିଧ୍ରୟାପ୍-ସ୍ୱା ।
ମହୀମସ୍ମଭ୍ୟମୁରୁଷାମୁରୁ ଜ୍ରୟୋ ବୃହସୁବୀରମନପଚ୍ୟୁତଂ ସହଃ ।।୬।।
ବେତ୍ୟଗ୍ରୁର୍ଜନିବାନ୍ୱା ଅତି ସ୍ପୃଧଃ ସମର୍ୟତା ମନସା ସୂର୍ୟଃ କବିଃ ।
ଘ୍ରଂସଂ ରକ୍ଷନ୍ତଂ ପରି ବିଶ୍ୱତୋ ଗୟମସ୍ମାକଂ ଶର୍ମ ବନବସ୍ୱାବସୁଃ ।।୭।।
ଜ୍ୟାୟାଂସମସ୍ୟ ଯତୁନସ୍ୟ କେତୁନ ଋଷିସ୍ୱରଂ ଚରତି ଯାସୁ ନାମ ତେ ।
ଯାଦୃଶ୍ମିନ୍ଧାୟି ତମପସ୍ୟୟା ବିଦଦ୍ୟ ଉ ସ୍ୱୟଂ ବହତେ ସୋ ଅରଂ କରତ୍ ।।୮।।
ସମୁଦ୍ରମାସାମବ ତସ୍ଥେ ଅଗ୍ରିମା ନ ରିଷ୍ୟତି ସବନଂ ଯସ୍ମିନ୍ନାୟତା ।
ଅତ୍ରା ନ ହାର୍ଦି କ୍ରବଣସ୍ୟ ରେଜତେ ଯତ୍ରା ମତିର୍ବିଦ୍ୟତେ ପୂତବନ୍ଧନୀ ।।୯।।
ସ ହି କ୍ଷତ୍ରସ୍ୟ ମନସସ୍ୟ ଚିତ୍ତିଭିରେବାବଦସ୍ୟ ଯଜତସ୍ୟ ସଧ୍ରେଃ ।
ଅବତ୍ସାରସ୍ୟ ସ୍ପୃଣବାମ ରଣ୍ୱଭିଃ ଶବିଷ୍ଠଂ ବାଜଂ ବିଦୁଷା ଚିଦର୍ଧ୍ୟମ୍ ।।୧୦।।
ଶ୍ୟେନ ଆସାମଦିତିଃ କକ୍ଷ୍ୟୋ ମଦୋ ବିଶ୍ୱବାରସ୍ୟ ଯଜତସ୍ୟ ମାୟିନଃ ।
ସମନ୍ୟମନ୍ୟମର୍ଥୟନ୍ତ୍ୟେତବେ ବିଦୁର୍ବିଷାଣଂ ପରିପାନମନ୍ତି ତେ ।।୧୧।।
ସଦାପୃଣୋ ଯଜତୋ ବି ଦ୍ୱିଷୋ ବଧୀଦ୍ବାହୁବୃକ୍ତଃ ଶ୍ରୁତବିତ୍ତର୍ୟୋ ବଃ ସଚା ।
ଉଭା ସ ବରା ପ୍ରତ୍ୟେତି ଭାତି ଚ ଯଦୀଂ ଗଣଂ ଭଜତେ ସୁପ୍ରୟାବଭିଃ ।।୧୨।।
ସୁତଂଭରୋ ଯଜମାନସ୍ୟ ସତ୍-ପତିର୍ବିଶ୍ୱାସାମୂଧଃ ସ ଧିୟାମୁଦଞ୍ଚନଃ ।
ଭରଦ୍ଧେନୂ ରସବଚ୍ଛିଶ୍ରିୟେ ପୟୋଽନୁବ୍ରୁବାଣୋ ଅଧ୍ୟେତି ନ ସ୍ୱପନ୍ ।।୧୩।।
ଯୋ ଜାଗାର ତମୃଚଃ କାମୟନ୍ତେ ଯୋ ଜାଗାର ତମୁ ସାମାନି ଯନ୍ତି ।
ଯୋ ଜାଗାର ତମୟଂ ସୋମ ଆହ ତବାହମସ୍ମି ସଖ୍ୟେ ନ୍ୟୋକାଃ ।।୧୪।।
ଅଗ୍ନିର୍ଜାଗାର ତମୃଚଃ କାମୟନ୍ତେଽଗ୍ନିର୍ଜାଗାର ତମୁ ସାମାନି ଯନ୍ତି ।
ଅଗ୍ନିର୍ଜାଗାର ତମୟଂ ସୋମ ଆହ ତବାହମସ୍ମି ସଖ୍ୟେ ନ୍ୟୋକାଃ ।।୧୫।।

Not for Commercial Use

==

(୫|୪୫) ଋଷିଃ - ସଦାପୃଣଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୮, ୧୦-୧୧, ପୁରସ୍ତାଜ୍ୟୋତିଃ ୯, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

==

ବିଦା ଦିବୋ ବିଷ୍ୟନ୍ନଦ୍ରିମୁକ୍-ଥୈରାୟତ୍ୟା ଉଷସୋ ଅର୍ଚିନୋ ଗୁଃ ।
ଅପାବୃତ ବ୍ରଜିନୀରୁସ୍ବର୍ଗାଦ୍ବି ଦୁରୋ ମାନୁଷୀର୍ଦେବ ଆବଃ ।।୧।।
ବି ସୂର୍ୟୋ ଅମତିଂ ନ ଶ୍ରିୟଂ ସାଦୋର୍ବାଦ୍-ଗବାଂ ମାତା ଜାନତୀ ଗାତ୍ ।
ଧନ୍ବର୍ଣ୍ଣସୋ ନଦ୍ୟଃ ଖାଦୋଅର୍ଣ୍ଣାଃ ସ୍ଥୂଣେବ ସୁମିତା ଦୃଂହତ ଦ୍ୟୌଃ ।।୨।।
ଅସ୍ମା ଉକ୍ଥାୟ ପର୍ବତସ୍ୟ ଗର୍ଭୋ ମହୀନାଂ ଜନୁଷେ ପୂର୍ବ୍ୟାୟ ।
ବି ପର୍ବତୋ ଜିହୀତ ସାଧତ ଦ୍ୟୌରାବିବାସନ୍ତୋ ଦସୟନ୍ତ ଭୂମ ।।୩।।
ସୂକ୍ତେଭିର୍ବୋ ବଚୋଭିର୍ଦେବଜୁଷ୍ଟୈରିନ୍ଦ୍ରା ନ୍ବଗ୍ନୀ ଅବସେ ହୁବଧ୍ୟୈ ।
ଉକ୍-ଥେଭିର୍ହି ଷ୍ମା କବୟଃ ସୁୟଜ୍ଞା ଆବିବାସନ୍ତୋ ମରୁତୋ ୟଜନ୍ତି ।।୪।।
ଏତୋ ନ୍ବଦ୍ୟ ସୁଧ୍ୟୋ ଭବାମ ପ୍ର ଦୁଚ୍ଛୁନା ମିନବାମା ବରୀୟଃ ।
ଆରେ ଦ୍ୱେଷାଂସି ସନୁତର୍ଦଧାମାୟାମ ପ୍ରାଞ୍ଚୋ ୟଜମାନମଚ୍ଛ ।।୫।।
ଏତା ଧିୟଂ କୃଣବାମା ସଖାୟୋଽପ ୟା ମାତାଁ ଋଣୁତ ବ୍ରଜଂ ଗୋଃ ।
ୟୟା ମନୁର୍ବିଶିଶିପ୍ରଂ ଜିଗାୟ ୟୟା ବଣିଗ୍ବଙ୍କ୍-କୁରାପା ପୁରୀଷମ୍ ।।୬।।
ଅନୂନୋଦତ୍ର ହସ୍ତୟତୋ ଅଦ୍ରିରାର୍ଚନ୍ୟେନ ଦଶ ମାସୋ ନବଗ୍ୱାଃ ।
ଋତଂ ୟତୀ ସରମା ଗା ଅବିନ୍ଦଦ୍ବିଶ୍ବାନି ସତ୍ୟାଙ୍ଗିରାଶ୍ଚକାର ।।୭।।
ବିଶ୍ୱେ ଅସ୍ୟା ବ୍ୟୁଷି ମାହିନାୟାଃ ସଂ ୟଦ୍-ଗୋଭିରଙ୍ଗିରସୋ ନବନ୍ତ ।
ଉତ୍ସ ଆସାଂ ପରମେ ସଧସ୍ଥ ଋତସ୍ୟ ପଥା ସରମା ବିଦଦ୍-ଗାଃ ।।୮।।
ଆ ସୂର୍ୟୋ ୟାତୁ ସପ୍ତାଶ୍ବଃ କ୍ଷେତ୍ରଂ ୟଦସ୍ୟୋର୍ବିୟା ଦୀର୍ଘୟାଥେ ।
ରଘୁଃ ଶ୍ୟେନଃ ପତୟଦନ୍ଧୋ ଅଚ୍ଛା ୟୁବା କବିର୍ଦୀଦୟଦ୍-ଗୋଷୁ ଗଚ୍ଛନ୍ ।।୯।।
ଆ ସୂର୍ୟୋ ଅରୁହଚ୍ଛୁକ୍ରମର୍ଣ୍ଣୋଽୟୁକ୍ତ ୟଦ୍ଧରିତୋ ବୀତପୃଷ୍ଠାଃ ।
ଉଦ୍ନା ନ ନାବମନୟନ୍ତ ଧୀରା ଆଶୃଣ୍ବତୀରାପୋ ଅର୍ବାଗତିଷ୍ଠନ୍ ।।୧୦।।
ଧିୟଂ ବୋ ଅପ୍ସୁ ଦଧିଷେ ସ୍ୱର୍ଷାଂ ୟୟାତରନ୍ଦଶ ମାସୋ ନବଗ୍ୱାଃ ।
ଅୟା ଧିୟା ସ୍ୟାମ ଦେବଗୋପା ଅୟା ଧିୟା ତୁତୁର୍ୟାମାତ୍ୟଂହଃ ।।୧୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

==

(୫|୪୬) ଋଷିଃ - ପ୍ରତିକ୍ଷତ୍ରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧, ୩-୬, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୨, ୮,

ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ ୧-୬, ଦେବପତ୍ନ୍ୟଃ ୭-୮

==

ହୟୋ ନ ବିଦ୍ୱାଁ ଅୟୁଜି ସ୍ୱୟଂ ଧୁରି ତାଂ ବହାମି ପ୍ରତରଣୀମବସ୍ୟୁବମ୍ ।
ନାସ୍ୟା ବଶ୍ମି ବିମୁଚଂ ନାବୃତଂ ପୁନର୍ବିଦ୍ୱାନ୍‌ପଥଃ ପୁରଏତ ଋଜୁ ନେଷତି ।।୧।।
ଅଗ୍ନ ଇନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ ମିତ୍ର ଦେବାଃ ଶର୍ଧଃ ପ୍ର ୟନ୍ତ ମାରୁତୋତ ବିଷ୍ଣୋ ।
ଉଭା ନାସତ୍ୟା ରୁଦ୍ରୋ ଅଧ ଗ୍ନାଃ ପୂଷା ଭଗଃ ସରସ୍ୱତୀ ଜୁଷନ୍ତ ।।୨।।
ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ମିତ୍ରାବରୁଣାଦିତିଂ ସ୍ୱଃ ପୃଥିବୀଂ ଦ୍ୟାଂ ମରୁତଃ ପର୍ବତାଁ ଅପଃ ।
ହୁବେ ବିଷ୍ଣୁଂ ପୂଷଣଂ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତିଂ ଭଗଂ ନୁ ଶଂସଂ ସବିତାରମୂତୟେ ।।୩।।
ଉତ ନୋ ବିଷ୍ଣୁରୁତ ବାତୋ ଅସ୍ରିଧୋ ଦ୍ରବିଣୋଦା ଉତ ସୋମୋ ମୟସ୍କରତ୍ ।
ଉତ ଋଭବ ଉତ ରାୟେ ନୋ ଅଶ୍ୱିନୋତ ତ୍ୱଷ୍ଟୋତ ବିଭ୍ୱାନୁ ମଂସତେ ।।୪।।
ଉତ ତ୍ୟନ୍ନୋ ମାରୁତଂ ଶର୍ଧ ଆ ଗମଦ୍ଦିବିକ୍ଷୟଂ ୟଜତଂ ବର୍ହିରାସଦେ ।
ବୃହସ୍ପତିଃ ଶର୍ମ ପୂଷୋତ ନୋ ୟମଦ୍ୱରୂଥ୍ୟଂ ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅର୍ୟମା ।।୫।।
ଉତ ତ୍ୟେ ନଃ ପର୍ବତାସଃ ସୁଶସ୍ତୟଃ ସୁଦୀତୟୋ ନଦ୍ୟସ୍ତ୍ରାମଣେ ଭୁବନ୍ ।
ଭଗୋ ବିଭକ୍ତା ଶବସାବସା ଗମଦୁରୁବ୍ୟଚା ଅଦିତିଃ ଶ୍ରୋତୁ ମେ ହବମ୍ ।।୬।।
ଦେବାନାଂ ପତ୍ନୀରୁଶତୀରବନ୍ତୁ ନଃ ପ୍ରାବନ୍ତୁ ନସ୍ତୁଜୟେ ବାଜସାତୟେ ।
ୟାଃ ପାର୍ଥିବାସୋ ୟା ଅପାମପି ବ୍ରତେ ତା ନୋ ଦେବୀଃ ସୁହବାଃ ଶର୍ମ ୟଚ୍ଛତ ।।୭।।
ଉତ ଗ୍ନା ବ୍ୟନ୍ତୁ ଦେବପତ୍ନୀରିନ୍ଦ୍ରାଣ୍ୟଗ୍ନାୟ୍ୟଶ୍ୱିନୀ ରାଟ୍ ।
ଆ ରୋଦସୀ ବରୁଣାନୀ ଶୃଣୋତୁ ବ୍ୟନ୍ତୁ ଦେବୀର୍ୟ ଋତୁର୍ଜନୀନାମ୍ ।।୮।।

।। ଇତି ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକେ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

। ଅଥଃ ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକଃ ।

(ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୧)

==

(୫।୪୭) ଋଷିଃ - ପ୍ରତିରଥଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

==

ପ୍ରଯୁଞ୍ଜତୀ ଦିବ ଏତି ବ୍ରୁବାଣା ମହୀ ମାତା ଦୁହିତୁର୍ବୋଧୟନ୍ତୀ ।
ଆବିବାସନ୍ତୀ ଯୁବତିର୍ମନୀଷା ପିତୃଭ୍ୟ ଆ ସଦନେ ଜୋହୁବାନା ।।୧।।
ଅଜିରାସସ୍ତଦପ ଈୟମାନା ଆତସ୍ଥିବାଂସୋ ଅମୃତସ୍ୟ ନାଭିମ୍ ।
ଅନନ୍ତାସ ଉରବୋ ବିଶ୍ୱତଃ ସୀଂ ପରି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଯନ୍ତି ପନ୍ଥାଃ ।।୨।।
ଉକ୍ଷା ସମୁଦ୍ରୋ ଅରୁଷଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣଃ ପୂର୍ବସ୍ୟ ଯୋନିଂ ପିତୁରା ବିବେଶ ।
ମଧ୍ୟେ ଦିବୋ ନିହିତଃ ପୃଶ୍ନିରଶ୍ମା ବି ଚକ୍ରମେ ରଜସସ୍ପାତ୍ୟନ୍ତୌ ।।୩।।
ଚତ୍ୱାର ଈଂ ବିଭ୍ରତି କ୍ଷେମୟନ୍ତୋ ଦଶ ଗର୍ଭଂ ଚରସେ ଧାପୟନ୍ତେ ।
ତ୍ରିଧାତବଃ ପରମା ଅସ୍ୟ ଗାବୋ ଦିବଶ୍ଚରନ୍ତି ପରି ସଦ୍ୟୋ ଅନ୍ତାନ୍ ।।୪।।
ଇଦଂ ବପୁର୍ନିବଚନଂ ଜନାସଶ୍ଚରନ୍ତି ଯନ୍ନଦ୍ୟସ୍ତସ୍ଥୁରାପଃ ।
ଦ୍ୱେ ଯଦୀଂ ବିଭୃତୋ ମାତୁରନ୍ୟେ ଇହେହ ଜାତେ ଯମ୍ୟା ସବନ୍ଧୂ ।।୫।।
ବି ତନ୍ୱତେ ଧିୟୋ ଅସ୍ମା ଅପାଂସି ବସ୍ତ୍ରା ପୁତ୍ରାୟ ମାତରୋ ବୟନ୍ତି ।
ଉପପ୍ରକ୍ଷେ ବୃଷଣୋ ମୋଦମାନା ଦିବସ୍ପଥା ବଧ୍ୱୋ ଯନ୍ତ୍ୟଚ୍ଛ ।।୬।।
ତଦସ୍ତୁ ମିତ୍ରାବରୁଣା ତଦଗ୍ନେ ଶଂ ଯୋରସ୍ମଭ୍ୟମିଦମସ୍ତୁ ଶସ୍ତମ୍ ।
ଅଶୀମହି ଗାଧମୁତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଂ ନମୋ ଦିବେ ବୃହତେ ସାଦନାୟ ।।୭।।

==

(୫।୪୮) ଋଷିଃ - ପ୍ରତିଭାନୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

==

କଦୁ ପ୍ରିୟାୟ ଧାମ୍ନେ ମନାମହେ ସ୍ୱକ୍ଷତ୍ରାୟ ସ୍ୱୟଶସେ ମହେ ବୟମ୍ ।
ଆମେନ୍ୟସ୍ୟ ରଜସୋ ଯଦଭ୍ର ଆଁ ଅପୋ ବୃଣାନା ବିତନୋତି ମାୟିନୀ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

ତା ଅତ୍ନତ ବୟୁନଂ ବୀରବକ୍ଷଣଂ ସମାନ୍ୟା ବୃତୟା ବିଶ୍ୱମା ରଜଃ ।
ଅପୋ ଅପାଚୀରପରା ଅପେଜତେ ପ୍ର ପୂର୍ବାଭିସ୍ତିରତେ ଦେବୟୁର୍ଜନଃ ।।୨।।
ଆ ଗ୍ରାବଭିରହନ୍ୟେଭିରକ୍ତୁଭିର୍ବରିଷ୍ଠଂ ବଜ୍ରମା ଜିଘର୍ତି ମାୟିନି ।
ଶତଂ ବା ୟସ୍ୟ ପ୍ରଚରନ୍ତ୍ସ୍ୱେ ଦମେ ସଂବର୍ତୟନ୍ତୋ ବି ଚ ବର୍ତୟନ୍ନହା ।।୩।।
ତାମସ୍ୟ ରୀତିଂ ପରଶୋରିବ ପ୍ରତ୍ୟନୀକମଖ୍ୟଂ ଭୁଜେ ଅସ୍ୟ ବର୍ପସଃ ।
ସଚା ୟଦି ପିତୁମନ୍ତମିବ କ୍ଷୟଂ ରତ୍ନଂ ଦଧାତି ଭରହୂତୟେ ବିଶେ ।।୪।।
ସ ଜିହ୍ୱୟା ଚତୁରନୀକ ଋଞ୍ଜତେ ଚାରୁ ବସାନୋ ବରୁଣୋ ୟତନ୍ନରିମ୍ ।
ନ ତସ୍ୟ ବିଦ୍ମ ପୁରୁଷତ୍ୱତା ବୟଂ ୟତୋ ଭଗଃ ସବିତା ଦାତି ବାର୍ୟମ୍ ।।୫।।

===

(୫|୪୯) ଋଷିଃ - ପ୍ରତିପ୍ରଭଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

===

ଦେବଂ ବୋ ଅଦ୍ୟ ସବିତାରମେଷେ ଭଗଂ ଚ ରତ୍ନଂ ବିଭଜନ୍ତମାୟୋଃ ।
ଆ ବାଂ ନରା ପୁରୁଭୁଜା ବବୃତ୍ୟାଂ ଦିବେଦିବେ ଚିଦଶ୍ୱିନା ସଖୀୟନ୍ ।।୧।।
ପ୍ରତି ପ୍ରୟାଣମସୁରସ୍ୟ ବିଦ୍ୱାନ୍ତ୍ସୂକ୍ତୈର୍ଦେବଂ ସବିତାରଂ ଦୁବସ୍ୟ ।
ଉପ ବ୍ରୁବୀତ ନମସା ବିଜାନଞ୍ଜ୍ୟେଷ୍ଠଂ ଚ ରତ୍ନଂ ବିଭଜନ୍ତମାୟୋଃ ।।୨।।
ଅଦତ୍ରୟା ଦୟତେ ବାର୍ୟାଣି ପୂଷା ଭଗୋ ଅଦିତିର୍ବସ୍ତ ଉସ୍ରଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅଗ୍ନିରହାନି ଭଦ୍ରା ଜନୟନ୍ତ ଦସ୍ମାଃ ।।୩।।
ତନ୍ନୋ ଅନର୍ବା ସବିତା ବରୂଥଂ ତତ୍ସିନ୍ଧବ ଇଷୟନ୍ତୋ ଅନୁ ଗ୍ମନ୍ ।
ଉପ ୟଦ୍ୱୋଚେ ଅଧ୍ୱରସ୍ୟ ହୋତା ରାୟଃ ସ୍ୟାମ ପତୟୋ ବାଜରତ୍ନାଃ ।।୪।।
ପ୍ର ୟେ ବସୁଭ୍ୟ ଈବଦା ନମୋ ଦୁର୍ୟେ ମିତ୍ରେ ବରୁଣେ ସୂକ୍ତବାଚଃ ।
ଅବୈତ୍ୱଭ୍ୱଂ କୃଣୁତା ବରୀୟୋ ଦିବସ୍ପୃଥିବ୍ୟୋରବସା ମଦେମ ।।୫।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୫୦) ଋଷିଃ - ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟାତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୪, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୫, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

==

ବିଶ୍ୱୋ ଦେବସ୍ୟ ନେତୁର୍ମର୍ତୋ ବୁରୀତ ସଖ୍ୟମ୍ | ବିଶ୍ୱୋ ରାୟ ଇଷୁଧ୍ୟତି ଦ୍ୟୁମ୍ନଂ ବୃଣୀତ ପୁଷ୍ୟସେ ||୧||

ତେ ତେ ଦେବ ନେତର୍ୟେ ଚେମାଁ ଅନୁଶସେ | ତେ ରାୟା ତେ ହ୍ୟାପୃଚେ ସଚେମହି ସଚଥ୍ୟୈଃ ||୨||

ଅତୋ ନ ଆ ନୄନତିଥୀନତଃ ପତ୍ନୀର୍ଦଶସ୍ୟତ | ଆରେ ବିଶ୍ୱଂ ପଥେଷ୍ଠାଂ ଦ୍ୱିଷୋ ଯୁୟୋତୁ ଯୂୟୁବିଃ ||୩||

ଯତ୍ର ବହ୍ନିରଭିହିତୋ ଦୁଦ୍ରବଦ୍-ଦ୍ରୋଣ୍ୟଃ ପଶୁଃ | ନୃମଣା ବୀରପସ୍ତ୍ୟୋଽର୍ଣ୍ଣା ଧୀରେବ ସନିତା ||୪||

ଏଷ ତେ ଦେବ ନେତା ରଥସ୍ପତିଃ ଶଂ ରୟିଃ |

ଶଂ ରାୟେ ଶଂ ସ୍ୱସ୍ତୟ ଇଷଃସ୍ତୁତୋ ମନାମହେ ଦେବସ୍ତୁତୋ ମନାମହେ ||୫||

==

(୫|୫୧) ଋଷିଃ - ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟାତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୪, ଉଷ୍ଣିକ୍ ୫-୧୦,

ଜଗତୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ଵା ୧୧-୧୩, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪-୧୫, ଦେବତା - ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ

==

ଅଗ୍ନେ ସୁତସ୍ୟ ପୀତୟେ ବିଶ୍ୱୈରୂମେଭିରା ଗହି | ଦେବେଭିର୍ହବ୍ୟଦାତୟେ ||୧||

ଋତଧୀତୟ ଆ ଗତ ସତ୍ୟଧର୍ମାଣୋ ଅଧ୍ୱରମ୍ | ଅଗ୍ନେଃ ପିବତ ଜିହ୍ୱୟା ||୨||

ବିପ୍ରେଭିର୍ବିପ୍ର ସନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରାତର୍ୟାବଭିରା ଗହି | ଦେବେଭିଃ ସୋମପୀତୟେ ||୩||

ଅୟଂ ସୋମଶ୍ଚମୂ ସୁତୋଽମତ୍ରେ ପରି ଷିଚ୍ୟତେ | ପ୍ରିୟ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବାୟବେ ||୪||

ବାୟବା ୟାହି ବୀତୟେ ଜୁଷାଣୋ ହବ୍ୟଦାତୟେ | ପିବା ସୁତସ୍ୟାନ୍ଧସୋ ଅଭି ପ୍ରୟଃ ||୫||

ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ବାୟବେଷାଂ ସୁତାନାଂ ପୀତିମର୍ହଥଃ | ତାଞ୍ଜୁଷେଥାମରେପସାବଭି ପ୍ରୟଃ ||୬||

ସୁତା ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ବାୟବେ ସୋମାସୋ ଦଧ୍ୟାଶିରଃ | ନିମ୍ନଂ ନ ୟନ୍ତି ସିନ୍ଧବୋଽଭି ପ୍ରୟଃ ||୭||

ସଜୂର୍ବିଶ୍ୱେଭିର୍ଦେବେଭିରଶ୍ୱିଭ୍ୟାମୁଷସା ସଜୂଃ | ଆ ୟାହ୍ୟଗ୍ନେ ଅତ୍ରିବସ୍ତୁତେ ରଣ ||୮||

ସଜୂର୍ମିତ୍ରାବରୁଣାଭ୍ୟାଂ ସଜୂଃ ସୋମେନ ବିଷ୍ଣୁନା | ଆ ୟାହ୍ୟଗ୍ନେ ଅତ୍ରିବସ୍ତୁତେ ରଣ ||୯||

ସଜୂରାଦିତ୍ୟୈର୍ବସୁଭିଃ ସଜୂରିନ୍ଦ୍ରେଣ ବାୟୁନା | ଆ ୟାହ୍ୟଗ୍ନେ ଅତ୍ରିବସ୍ତୁତେ ରଣ ||୧୦||

ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ମିମୀତାମଶ୍ୱିନା ଭଗଃ ସ୍ୱସ୍ତି ଦେବ୍ୟଦିତିରନର୍ବଣଃ |

ସ୍ୱସ୍ତି ପୂଷା ଅସୁରୋ ଦଧାତୁ ନଃ ସ୍ୱସ୍ତି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ସୁଚେତୁନା ||୧୧||

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

Not for Commercial Use

ସ୍ୱସ୍ତୟେ ବାୟୁମୁପ ବ୍ରବାମହେ ସୋମଂ ସ୍ୱସ୍ତି ଭୁବନସ୍ୟ ୟସ୍ପତିଃ ।
ବୃହସ୍ପତିଂ ସର୍ବଗଣଂ ସ୍ୱସ୍ତୟେ ସ୍ୱସ୍ତୟ ଆଦିତ୍ୟାସୋ ଭବନ୍ତୁ ନଃ ।।୧୨।।
ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ନୋ ଅଦ୍ୟା ସ୍ୱସ୍ତୟେ ବୈଶ୍ୱାନରୋ ବସୁରଗ୍ନିଃ ସ୍ୱସ୍ତୟେ ।
ଦେବା ଅବନ୍ତ୍ୱ-ବୃଭବଃ ସ୍ୱସ୍ତୟେ ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପାତ୍ୱଂହସଃ ।।୧୩।।
ସ୍ୱସ୍ତି ମିତ୍ରାବରୁଣା ସ୍ୱସ୍ତି ପଥ୍ୟେ ରେବତି । ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚାଗ୍ନିଶ୍ଚ ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ଅଦିତେ କୃଧି ।।୧୪।।
ସ୍ୱସ୍ତି ପନ୍ଥାମନୁ ଚରେମ ସୂର୍ୟାଚନ୍ଦ୍ରମସାବିବ । ପୁନର୍ଦଦତାଘ୍ନତା ଜାନତା ସଂ ଗମେମହି ।।୧୫।।

==

(୫|୫୨) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୫, ୭-୧୫, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୬, ୧୬-୧୭,
ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ପ୍ର ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱ ଧୃଷ୍ଣୁୟାର୍ଚା ମରୁଦ୍-ଭିରୃକ୍ୱଭିଃ । ୟେ ଅଦ୍ରୋଘମନୁଷ୍ୱଧଂ ଶ୍ରବୋ ମଦନ୍ତି ୟଜ୍ଞିୟାଃ ।।୧।।
ତେ ହି ସ୍ଥିରସ୍ୟ ଶବସଃ ସଖାୟଃ ସନ୍ତି ଧୃଷ୍ଣୁୟା । ତେ ୟାମନ୍ନା ଧୃଷଦ୍ୱିନସ୍ତ୍ମନା ପାନ୍ତି ଶଶ୍ୱତଃ ।।୨।।
ତେ ସ୍ୟନ୍ଦ୍ରାସୋ ନୋକ୍ଷଣୋଽତି ଷ୍କନ୍ଦନ୍ତି ଶର୍ବରୀଃ । ମରୁତାମଧା ମହୋ ଦିବି କ୍ଷମା ଚ ମନ୍ମହେ ।।୩।।
ମରୁତ୍ସୁ ବୋ ଦଧୀମହି ସ୍ତୋମଂ ୟଜ୍ଞଂ ଚ ଧୃଷ୍ଣୁୟା । ବିଶ୍ୱେ ୟେ ମାନୁଷା ୟୁଗା ପାନ୍ତି ମର୍ତ୍ୟଂ ରିଷଃ ।।୪।।
ଅର୍ହନ୍ତୋ ୟେ ସୁଦାନବୋ ନରୋ ଅସାମିଶବସଃ । ପ୍ର ୟଜ୍ଞଂ ୟଜ୍ଞିୟେଭ୍ୟୋ ଦିବୋ ଅର୍ଚା ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।।୫।।
ଆ ରୁକ୍ମୈରା ୟୁଧା ନର ଋଷ୍ୱା ଋଷ୍ଟୀରସୃକ୍ଷତ ।
ଅନ୍ୱେନାଁ ଅହ ବିଦ୍ୟୁତୋ ମରୁତୋ ଜଜ୍-ଝତୀରିବ ଭାନୁରର୍ତ ତ୍ମନା ଦିବଃ ।।୬।।
ୟେ ବାବୃଧନ୍ତ ପାର୍ଥିବା ୟ ଉରାବନ୍ତରିକ୍ଷ ଆ । ବୃଜନେ ବା ନଦୀନାଂ ସଧସ୍ଥେ ବା ମହୋ ଦିବଃ ।।୭।।
ଶର୍ଧୋ ମାରୁତମୁଚ୍ଛଂସ ସତ୍ୟଶବସମୃଭ୍ୱସମ୍ । ଉତ ସ୍ମ ତେ ଶୁଭେ ନରଃ ପ୍ର ସ୍ୟନ୍ଦ୍ରା ୟୁଜତ ତ୍ମନା ।।୮।।
ଉତ ସ୍ମ ତେ ପରୁଷ୍ଣ୍ୟାମୂର୍ଣା ବସତ ଶୁନ୍ଧ୍ୟବଃ । ଉତ ପବ୍ୟା ରଥାନାମଦ୍ରିଂ ଭିନ୍ଦନ୍ତ୍ୟୋଜସା ।।୯।।
ଆପଥୟୋ ବିପଥୟୋଽନ୍ତସ୍ପଥା ଅନୁପଥାଃ । ଏତେଭିର୍ମହ୍ୟଂ ନାମଭିର୍ୟଜ୍ଞଂ ବିଷ୍ଟାର ଓହତେ ।।୧୦।।
ଅଧା ନରୋ ନ୍ୟୋହତେଽଧା ନିୟୁତ ଓହତେ । ଅଧା ପାରାବତା ଇତି ଚିତ୍ରା ରୂପାଣି ଦର୍ଶ୍ୟା ।।୧୧।।
ଛନ୍ଦଃସ୍ତୁଭଃ କୁଭନ୍ୟବ ଉତ୍ସମା କୀରିଣୋ ନୃତୁଃ । ତେ ମେ କେ ଚିନ୍ନ ତାୟବ ଊମା ଆସନ୍ଦୃଶି ତ୍ୱିଷେ ।।୧୨।।
ୟ ଋଷ୍ୱା ଋଷ୍ଟିବିଦ୍ୟୁତଃ କବୟଃ ସନ୍ତି ବେଧସଃ । ତମୃଷେ ମାରୁତଂ ଗଣଂ ନମସ୍ୟା ରମୟା ଗିରା ।।୧୩।।
ଅଚ୍ଛ ଋଷେ ମାରୁତଂ ଗଣଂ ଦାନା ମିତ୍ରଂ ନ ୟୋଷଣା ।ଦିବୋ ବା ଧୃଷ୍ଣବ ଓଜସା ସ୍ତୁତା ଧୀଭିରିଷଣ୍ୟତ ।।୧୪।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ନୂ ମନ୍ୱାନ ଏଷାଂ ଦେବାଁ ଅଚ୍ଛା ନ ବକ୍ଷଣା । ଦାନା ସଚେତ ସୂରିଭିର୍ଯାମଶ୍ରୁତେଭିରଞ୍ଜିଭିଃ ।।୧୫।।
ପ୍ର ୟେ ମେ ବନ୍ଧ୍ୱେଷେ ଗାଂ ବୋଚନ୍ତ ସୂରୟଃ ପୃଶ୍ନିଂ ବୋଚନ୍ତ ମାତରମ୍ ।
ଅଧା ପିତରମିଷ୍ମିଣଂ ରୁଦ୍ରଂ ବୋଚନ୍ତ ଶିକ୍ୱସଃ ।।୧୬।।
ସପ୍ତ ମେ ସପ୍ତ ଶାକିନ ଏକମେକା ଶତା ଦଦୁଃ ।
ୟମୁନାୟାମଧି ଶ୍ରୁତମୁଦ୍ରାଧୋ ଗବ୍ୟଂ ମୃଜେ ନି ରାଧୋ ଅଶ୍ୱ୍ୟଂ ମୃଜେ ।।୧୭।।

==

(୫|୫୩) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - କକୁପ୍ ୧, ୫, ୧୦-୧୧, ୧୫, ବୃହତୀ ୨, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୩, ପୁରଉଷ୍ଣିକ୍ ୪, ସତୋବୃହତୀ ୬-୭, ୯, ୧୩-୧୪, ୧୬, ଗାୟତ୍ରୀ ୮, ୧୨, ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

କୋ ବେଦ ଜାନମେଷାଂ କୋ ବା ପୁରା ସୁମ୍ନେଷ୍ୱାସ ମରୁତାମ୍ । ୟଦ୍ୟୁୟୁଜ୍ରେ କିଲାସ୍ୟଃ ।।୧।।
ଐତାନ୍ରଥେଷୁ ତସ୍ଥୁଷଃ କଃ ଶୁଶ୍ରାବ କଥା ୟୟୁଃ ।
କସ୍ମୈ ସସ୍ରୁଃ ସୁଦାସେ ଅନ୍ୱାପୟ ଇଳାଭିର୍ବୃଷ୍ଟୟଃ ସହ ।।୨।।
ତେ ମ ଆହୁର୍ୟ ଆୟୟୁରୁପ ଦ୍ୟୁଭିର୍ବିଭିର୍ମଦେ । ନରୋ ମର୍ୟା ଅରେପସ ଇମାନ୍ପଶ୍ୟନ୍ନିତି ଷ୍ଟୁହି ।।୩।।
ୟେ ଅଞ୍ଜିଷୁ ୟେ ବାଶୀଷୁ ସ୍ୱଭାନବଃ ସ୍ରକ୍ଷୁ ରୁକ୍ମେଷୁ ଖାଦିଷୁ । ଶ୍ରାୟା ରଥେଷୁ ଧନ୍ୱସୁ ।।୪।।
ୟୁଷ୍ମାକଂ ସ୍ମା ରଥାଁ ଅନୁ ମୁଦେ ଦଧେ ମରୁତୋ ଜୀରଦାନବଃ । ବୃଷ୍ଟୀ ଦ୍ୟାବୋ ୟତୀରିବ ।।୫।।
ଆ ୟଂ ନରଃ ସୁଦାନବୋ ଦଦାଶୁଷେ ଦିବଃ କୋଶମଚୁଚ୍ୟବୁଃ ।
ବି ପର୍ଜନ୍ୟଂ ସୃଜନ୍ତି ରୋଦସୀ ଅନୁ ଧନ୍ୱନା ୟନ୍ତି ବୃଷ୍ଟୟଃ ।।୬।।
ତତୃଦାନାଃ ସିନ୍ଧବଃ କ୍ଷୋଦସା ରଜଃ ପ୍ର ସସ୍ରୁର୍ଧେନବୋ ୟଥା ।
ସ୍ୟନ୍ନା ଅଶ୍ୱା ଇବାଧ୍ୱନୋ ବିମୋଚନେ ବି ୟଦ୍ୱର୍ତନ୍ତ ଏନ୍ୟଃ ।।୭।।
ଆ ୟାତ ମରୁତୋ ଦିବ ଆନ୍ତରିକ୍ଷାଦମାଦୁତ । ମାବ ସ୍ଥାତ ପରାବତଃ ।।୮।।
ମା ବୋ ରସାନିତଭା କୁଭା କ୍ରୁମୁର୍ମା ବଃ ସିନ୍ଧୁର୍ନି ରୀରମତ୍ ।
ମା ବଃ ପରି ଷ୍ଠାତ୍ସରୟୁଃ ପୁରୀଷିଣ୍ୟସ୍ମେ ଇତ୍ସୁମ୍ନମସ୍ତୁ ବଃ ।।୯।।
ତଂ ବଃ ଶର୍ଧଂ ରଥାନାଂ ତ୍ୱେଷଂ ଗଣଂ ମାରୁତଂ ନବ୍ୟସୀନାମ୍ । ଅନୁ ପ୍ର ୟନ୍ତି ବୃଷ୍ଟୟଃ ।।୧୦।।
ଶର୍ଧଂଶର୍ଧଂ ବ ଏଷାଂ ବ୍ରାତଂବ୍ରାତଂ ଗଣଂଗଣଂ ସୁଶସ୍ତିଭିଃ । ଅନୁ କ୍ରାମେମ ଧୀତିଭିଃ ।।୧୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

କସ୍ମା ଅଦ୍ୟ ସୁଜାତାୟ ରାତହବ୍ୟାୟ ପ୍ର ୟୟୁଃ । ଏନା ୟାମେନ ମରୁତଃ ।।୧୨।।
ୟେନ ତୋକାୟ ତନୟାୟ ଧାନ୍ୟଂ ବୀଜଂ ବହଧ୍ୱେ ଅକ୍ଷିତମ୍ ।
ଅସ୍ମଭ୍ୟଂ ତଦ୍ଧତ୍ତନ ୟଦ୍ୱ ଇମହେ ରାଧୋ ବିଶ୍ୱାୟୁ ସୌଭଗମ୍ ।।୧୩।।
ଅତୀୟାମ ନିଦସ୍ତିରଃ ସ୍ୱସ୍ତିଭିର୍ହିତ୍ୱାବଦ୍ୟମରାତୀଃ ।
ବୃଷ୍ଟ୍ୱୀ ଶଂ ୟୋରାପ ଉସ୍ରି ଭେଷଜଂ ସ୍ୟାମ ମରୁତଃ ସହ ।।୧୪।।
ସୁଦେବଃ ସମହାସତି ସୁବୀରୋ ନରୋ ମରୁତଃ ସ ମର୍ତ୍ୟଃ । ୟଂ ତ୍ରାୟଧ୍ୱେ ସ୍ୟାମ ତେ ।।୧୫।।
ସ୍ତୁହି ଭୋଜାନ୍ତ୍ସ୍ତୁବତୋ ଅସ୍ୟ ୟାମନି ରଣନ୍ଗାବୋ ନ ୟବସେ ।
ୟତଃ ପୂର୍ବାଁ ଇବ ସଖୀଁରନୁ ହ୍ୱୟ ଗିରା ଗୃଣୀହି କାମିନଃ ।।୧୬।।

==

(୫|୫୪) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୧୩, ୧୫, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୪,
ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ପ୍ର ଶର୍ଧାୟ ମାରୁତାୟ ସ୍ୱଭାନବ ଇମାଂ ବାଚମନଜା ପର୍ବତଚ୍ୟୁତେ ।
ଘର୍ମସ୍ତୁଭେ ଦିବ ଆ ପୃଷ୍ଠୟଜ୍ୱନେ ଦ୍ୟୁମ୍ନଶ୍ରବସେ ମହି ନୃମ୍ଣମର୍ଚତ ।।୧।।
ପ୍ର ବୋ ମରୁତସ୍ତବିଷା ଉଦନ୍ୟବୋ ବୟୋବୃଧୋ ଅଶ୍ୱୟୁଜଃ ପରିଜ୍ରୟଃ ।
ସଂ ବିଦ୍ୟୁତା ଦଧତି ବାଶତି ତ୍ରିତଃ ସ୍ୱରନ୍ତ୍ୟାପୋଽବନା ପରିଜ୍ରୟଃ ।।୨।।
ବିଦ୍ୟୁନ୍ମହସୋ ନରୋ ଅଶ୍ମଦିଦ୍ୟବୋ ବାତତ୍ୱିଷୋ ମରୁତଃ ପର୍ବତଚ୍ୟୁତଃ ।
ଅବ୍-ଦୟା ଚିନ୍ମୁହୁରା ହ୍ରାଦୁନୀବୃତଃ ସ୍ତନୟଦମା ରଭସା ଉଦୋଜସଃ ।।୩।।
ବ୍ୟକ୍ତୂନ୍ରୁଦ୍ରା ବ୍ୟହାନି ଶିକ୍ୱସୋ ବ୍ୟନ୍ତରିକ୍ଷଂ ବି ରଜାଂସି ଧୂତୟଃ ।
ବି ୟଦଜ୍ରାଁ ଅଜଥ ନାବ ଈଂ ୟଥା ବି ଦୁର୍ଗାଣି ମରୁତୋ ନାହ ରିଷ୍ୟଥ ।।୪।।
ତଦ୍ୱୀର୍ୟଂ ବୋ ମରୁତୋ ମହିତ୍ୱନଂ ଦୀର୍ଘଂ ତତାନ ସୂର୍ୟୋ ନ ୟୋଜନମ୍ ।
ଏତା ନ ୟାମେ ଅଗୃଭୀତଶୋଚିଷୋଽନଶ୍ୱଦାଂ ୟନ୍ନ୍ୟୟାତନା ଗିରିମ୍ ।।୫।।
ଅଭ୍ରାଜି ଶର୍ଧୋ ମରୁତୋ ୟଦର୍ଣ୍ସଂ ମୋଷଥା ବୃକ୍ଷଂ କପନେବ ବେଧସଃ ।
ଅଧ ସ୍ମା ନୋ ଅରମତିଂ ସଜୋଷସଶ୍ଚକ୍ଷୁରିବ ୟନ୍ତମନୁ ନେଷଥା ସୁଗମ୍ ।।୬।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ନ ସ ଜୀୟତେ ମରୁତୋ ନ ହନ୍ୟତେ ନ ସ୍ରେଧତି ନ ବ୍ୟଥତେ ନ ରିଷ୍ୟତି ।
ନାସ୍ୟ ରାୟ ଉପ ଦସ୍ୟନ୍ତି ନୋତୟ ଋଷିଂ ବା ୟଂ ରାଜାନଂ ବା ସୁଷୂଦଥ ।।୭।।
ନିୟୁତ୍ୱନ୍ତୋ ଗ୍ରାମଜିତୋ ୟଥା ନରୋଽର୍ୟମଣୋ ନ ମରୁତଃ କବନ୍ଧିନଃ ।
ପିନ୍ୱନ୍ତ୍ୟୁତ୍ସଂ ୟଦିନାସୋ ଅସ୍ୱରନ୍ବ୍ୟୁନ୍ଦନ୍ତି ପୃଥିବୀଂ ମଧ୍ୱୋ ଅନ୍ଧସା ।।୮।।
ପ୍ରବତ୍ୱତୀୟଂ ପୃଥିବୀ ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ପ୍ରବତ୍ୱତୀ ଦ୍ୟୌର୍ଭବତି ପ୍ରୟଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।
ପ୍ରବତ୍ୱତୀଃ ପଥ୍ୟା ଅନ୍ତରିକ୍ଷ୍ୟାଃ ପ୍ରବତ୍ୱନ୍ତଃ ପର୍ବତା ଜୀରଦାନବଃ ।।୯।।
ୟନ୍ମରୁତଃ ସଭରସଃ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରଃ ସୂର୍ୟ ଉଦିତେ ମଦଥା ଦିବୋ ନରଃ ।
ନ ବୋଽଶ୍ୱାଃ ଶ୍ରଥୟନ୍ତାହ ସିସ୍ରତଃ ସଦ୍ୟୋ ଅସ୍ୟାଧ୍ୱନଃ ପାରମଶ୍ନୁଥ ।।୧୦।।
ଅଂସେଷୁ ବ ଋଷ୍ଟୟଃ ପତ୍ସୁ ଖାଦୟୋ ବକ୍ଷଃସୁ ରୁକ୍ମା ମରୁତୋ ରଥେ ଶୁଭଃ ।
ଅଗ୍ନିଭ୍ରାଜସୋ ବିଦ୍ୟୁତୋ ଗଭସ୍ତ୍ୟୋଃ ଶିପ୍ରାଃ ଶୀର୍ଷସୁ ବିତତା ହିରଣ୍ୟୀଃ ।।୧୧।।
ତଂ ନାକମର୍ୟୋ ଅଗୃଭୀତଶୋଚିଷଂ ରୁଶତ୍-ପିପ୍ପଲଂ ମରୁତୋ ବି ଧୂନୁଥ ।
ସମଚ୍ୟନ୍ତ ବୃଜନାତିତ୍ୱିଷନ୍ତ ୟତ୍ସ୍ୱରନ୍ତି ଘୋଷଂ ବିତତମୃତାୟବଃ ।।୧୨।।
ୟୁଷ୍ମାଦତ୍ତସ୍ୟ ମରୁତୋ ବିଚେତସୋ ରାୟଃ ସ୍ୟାମ ରଥ୍ୟୋ ବୟସ୍ୱତଃ ।
ନ ୟୋ ୟୁଚ୍ଛତି ତିଷ୍ୟୋ ୟଥା ଦିବୋଽସ୍ମେ ରାରନ୍ତ ମରୁତଃ ସହସ୍ରିଣମ୍ ।।୧୩।।
ୟୂୟଂ ରୟିଂ ମରୁତଃ ସ୍ପାର୍ହବୀରଂ ୟୂୟମୃଷିମବଥ ସାମବିପ୍ରମ୍ ।
ୟୂୟମର୍ବନ୍ତଂ ଭରତାୟ ବାଜଂ ୟୂୟଂ ଧତ୍-ଥ ରାଜାନଂ ଶ୍ରୁଷ୍ଟିମନ୍ତମ୍ ।।୧୪।।
ତଦ୍ୱୋ ୟାମି ଦ୍ରବିଣଂ ସଦ୍ୟଉତୟୋ ୟେନା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତତନାମ ନୃଁରଭି ।
ଇଦଂ ସୁ ମେ ମରୁତୋ ହର୍ୟତା ବଚୋ ୟସ୍ୟ ତରେମ ତରସା ଶତଂ ହିମାଃ ।।୧୫।।

==

(୫|୫୫) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୯, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧୦, ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ପ୍ରୟଜ୍ୟବୋ ମରୁତୋ ଭ୍ରାଜଦୃଷ୍ଟୟୋ ବୃହଦ୍ୱୟୋ ଦଧିରେ ରୁକ୍ମବକ୍ଷସଃ ।
ଇୟନ୍ତେ ଅଶ୍ୱୈଃ ସୁୟମେଭିରାଶୁଭିଃ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୧।।
ସ୍ୱୟଂ ଦଧିଧ୍ୱେ ତବିଷୀଂ ୟଥା ବିଦ ବୃହନ୍ମହାନ୍ତ ଉର୍ବିୟା ବି ରାଜଥ ।
ଉତାନ୍ତରିକ୍ଷଂ ମମିରେ ବ୍ୟୋଜସା ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ସାକଂ ଜାତାଃ ସୁଭ୍ୱଃ ସାକମୁକ୍ଷିତାଃ ଶ୍ରିୟେ ଚିଦା ପ୍ରତରଂ ବାବୃଧୁର୍ନରଃ ।
ବିରୋକିଣଃ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟେବ ରଶ୍ମୟଃ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୩।।
ଆଭୂଷେଣ୍ୟଂ ବୋ ମରୁତୋ ମହିତ୍ୱନଂ ଦିଦୃକ୍ଷେଣ୍ୟଂ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟେବ ଚକ୍ଷଣମ୍ ।
ଉତୋ ଅସ୍ମାଁ ଅମୃତତ୍ୱେ ଦଧାତନ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୪।।
ଉଦୀରୟଥା ମରୁତଃ ସମୁଦ୍ରତୋ ୟୂୟଂ ବୃଷ୍ଟିଂ ବର୍ଷୟଥା ପୁରୀଷିଣଃ ।
ନ ବୋ ଦସ୍ରା ଉପ ଦସ୍ୟନ୍ତି ଧେନବଃ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୫।।
ୟଦଶ୍ୱାନ୍ଧୂର୍ଷୁ ପୃଷତୀରୟୁଗ୍-ଧ୍ୱଂ ହିରଣ୍ୟୟାନ୍ପ୍ରତ୍ୟତ୍-କାଁ ଅମୁଗ୍-ଧ୍ୱମ୍ ।
ବିଶ୍ୱା ଇତ୍ସ୍ପୃଧୋ ମରୁତୋ ବ୍ୟସ୍ୟଥ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୬।।
ନ ପର୍ବତା ନ ନଦ୍ୟୋ ବରନ୍ତ ବୋ ୟତ୍ରାଚିଧ୍ୱଂ ମରୁତୋ ଗଚ୍ଛଥେଦୁ ତତ୍ ।
ଉତ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ୟାଥନା ପରି ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୭।।
ୟତ୍-ପୂର୍ବ୍ୟଂ ମରୁତୋ ୟଚ୍ଚ ନୂତନଂ ୟଦୁଦ୍ୟତେ ବସବୋ ୟଚ୍ଚ ଶସ୍ୟତେ ।
ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ତସ୍ୟ ଭବଥା ନବେଦସଃ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୮।।
ମୃଳତ ନୋ ମରୁତୋ ମା ବଧିଷ୍ଟନାସ୍ମଭ୍ୟଂ ଶର୍ମ ବହୁଲଂ ବି ୟନ୍ତନ ।
ଅଧି ସ୍ତୋତ୍ରସ୍ୟ ସଖ୍ୟସ୍ୟ ଗାତନ ଶୁଭଂ ୟାତାମନୁ ରଥା ଅବୃତ୍ସତ ।।୯।।
ୟୂୟମସ୍ମାନ୍ନୟତ ବସ୍ୟୋ ଅଚ୍ଛା ନିରଂହତିଭ୍ୟୋ ମରୁତୋ ଗୃଣାନାଃ ।
ଜୁଷଧ୍ୱଂ ନୋ ହବ୍ୟଦାତିଂ ୟଜତ୍ରା ବୟଂ ସ୍ୟାମ ପତୟୋ ରୟୀଣାମ୍ ।।୧୦।।

==

(୫।୫୬) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ବୃହତୀ ୧-୨, ୪-୬, ୮-୯, ସତୋବୃହତୀ ୩, ୭, ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ଅଗ୍ନେ ଶର୍ଧନ୍ତମା ଗଣଂ ପିଷ୍ଟଂ ରୁକ୍ମେଭିରଞ୍ଜିଭିଃ ।
ବିଶୋ ଅଦ୍ୟ ମରୁତାମବ ହ୍ୱୟେ ଦିବଶ୍ଚିଦ୍ରୋଚନାଦଧି ।।୧।।
ୟଥା ଚିନ୍ମନ୍ୟସେ ହୃଦା ତଦିନ୍ମେ ଜଗ୍-ମୁରାଶସଃ ।
ୟେ ତେ ନେଦିଷ୍ଠଂ ହବନାନ୍ୟାଗମନ୍ତାନ୍ୱର୍ଧ ଭୀମସଂଦୃଶଃ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମୀଳ୍ହୁଷ୍ମତୀବ ପୃଥିବୀ ପରାହତା ମଦନ୍ତ୍ୟେତ୍ୟସ୍ମଦା ।
ଋକ୍ଷୋ ନ ବୋ ମରୁତଃ ଶିମୀବାଁ ଅମୋ ଦୁଧ୍ରୋ ଗୌରିବ ଭୀମୟୁଃ ।।୩।।
ନି ୟେ ରିଣନ୍ତ୍ୟୋଜସା ବୃଥା ଗାବୋ ନ ଦୁର୍ଧୁରଃ ।
ଅଶ୍ମାନଂ ଚିତ୍ସ୍ୱର୍ୟଂ ପର୍ବତଂ ଗିରିଂ ପ୍ର ଚ୍ୟାବୟନ୍ତି ୟାମଭିଃ ।।୪।।
ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ନୂନମେଷାଂ ସ୍ତୋମୈଃ ସମୁକ୍ଷିତାନାମ୍ ।
ମରୁତାଂ ପୁରୁତମମପୂର୍ବ୍ୟଂ ଗବାଂ ସର୍ଗମିବ ହ୍ୱୟେ ।।୫।।
ୟୁଙ୍-ଗ୍-ଧ୍ୱଂ ହ୍ୟରୁଷୀ ରଥେ ୟୁଙ୍-ଗ୍-ଧ୍ୱଂ ରଥେଷୁ ରୋହିତଃ ।
ୟୁଙ୍-ଗ୍-ଧ୍ୱଂ ହରୀ ଅଜିରା ଧୁରି ବୋଳ୍ହବେ ବହିଷ୍ଠା ଧୁରି ବୋଳ୍ହବେ ।।୬।।
ଉତ ସ୍ୟ ବାଜ୍ୟରୁଷସ୍ତୁବିଷ୍ୱଣିରିହ ସ୍ମ ଧାୟି ଦର୍ଶତଃ ।
ମା ବୋ ୟାମେଷୁ ମରୁତଶ୍ଚିରଂ କରତ୍-ପ୍ର ତଂ ରଥେଷୁ ଚୋଦତ ।।୭।।
ରଥଂ ନୁ ମାରୁତଂ ବୟଂ ଶ୍ରବସ୍ୟୁମା ହୁବାମହେ ।
ଆ ୟସ୍ମିନ୍ତସ୍ଥୌ ସୁରଣାନି ବିଭ୍ରତୀ ସଚା ମରୁତ୍ସୁ ରୋଦସୀ ।।୮।।
ତଂ ବଃ ଶର୍ଧଂ ରଥେଶୁଭଂ ତ୍ୱେଷଂ ପନସ୍ୟୁମା ହୁବେ ।
ୟସ୍ମିନ୍ତ୍ସୁଜାତା ସୁଭଗା ମହୀୟତେ ସଚା ମରୁତ୍ସୁ ମୀଳ୍ହୁଷୀ ।।୯।।

==

(୫।୫୭) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୬, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୭-୮, ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ଆ ରୁଦ୍ରାସ ଇନ୍ଦ୍ରବନ୍ତଃ ସଜୋଷସୋ ହିରଣ୍ୟରଥାଃ ସୁବିତାୟ ଗନ୍ତନ ।
ଇୟଂ ବୋ ଅସ୍ମତ୍-ପ୍ରତି ହର୍ୟତେ ମତିସ୍ତୃଷ୍ଣଜେ ନ ଦିବ ଉତ୍ସା ଉଦନ୍ୟବେ ।।୧।।
ବାଶୀମନ୍ତ ଋଷ୍ଟିମନ୍ତୋ ମନୀଷିଣଃ ସୁଧନ୍ୱାନ ଇଷୁମନ୍ତୋ ନିଷଙ୍ଗିଣଃ ।
ସ୍ୱଶ୍ୱାଃ ସ୍ଥ ସୁରଥାଃ ପୃଶ୍ନିମାତରଃ ସ୍ୱାୟୁଧା ମରୁତୋ ୟାଥନା ଶୁଭମ୍ ।।୨।।
ଧୂନୁଥ ଦ୍ୟାଂ ପର୍ବତାନ୍ଦାଶୁଷେ ବସୁ ନି ବୋ ବନା ଜିହତେ ୟାମନୋ ଭିୟା ।
କୋପୟଥ ପୃଥିବୀଂ ପୃଶ୍ନିମାତରଃ ଶୁଭେ ୟଦୁଗ୍ରାଃ ପୃଷତୀରୟୁଗ୍-ଧ୍ୱମ୍ ।।୩।।
ବାତତ୍ୱିଷୋ ମରୁତୋ ବର୍ଷନିର୍ଣ୍ଣିଜୋ ୟମା ଇବ ସୁସଦୃଶଃ ସୁପେଶସଃ ।
ପିଶଙ୍ଗାଶ୍ୱା ଅରୁଣାଶ୍ୱା ଅରେପସଃ ପ୍ରତ୍ୱକ୍ଷସୋ ମହିନା ଦ୍ୟୌରିବୋରବଃ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ପୁରୁଦ୍ରପ୍ସା ଅଞ୍ଜିମନ୍ତଃ ସୁଦାନବସ୍ତ୍ୱେଷସଂଦୃଶୋ ଅନବଭ୍ରରାଧସଃ ।
ସୁଜାତାସୋ ଜନୁଷା ରୁକ୍ମବକ୍ଷସୋ ଦିବୋ ଅର୍କା ଅମୃତଂ ନାମ ଭେଜିରେ ।।୫।।
ଋଷ୍ଟୟୋ ବୋ ମରୁତୋ ଅଂସୟୋରଧି ସହ ଓଜୋ ବାହ୍ୱୋର୍ବୋ ବଲଂ ହିତମ୍ ।
ନୃମ୍ଣା ଶୀର୍ଷସ୍ୱାୟୁଧା ରଥେଷୁ ବୋ ବିଶ୍ୱା ବଃ ଶ୍ରୀରଧି ତନୂଷୁ ପିପିଶେ ।।୬।।
ଗୋମଦଶ୍ୱାବଦ୍ରଥବତ୍ସୁବୀରଂ ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍ରାଧୋ ମରୁତୋ ଦଦା ନଃ ।
ପ୍ରଶସ୍ତିଂ ନଃ କୃଣୁତ ରୁଦ୍ରିୟାସୋ ଭକ୍ଷୀୟ ବୋଽବସୋ ଦୈବ୍ୟସ୍ୟ ।।୭।।
ହୟେ ନରୋ ମରୁତୋ ମୃଳତା ନସ୍ତୁବୀମଘାସୋ ଅମୃତା ଋତଜ୍ଞାଃ ।
ସତ୍ୟଶ୍ରୁତଃ କବୟୋ ୟୁବାନୋ ବୃହଦ୍-ଗିରୟୋ ବୃହଦୁକ୍ଷମାଣାଃ ।।୮।।

===

(୫|୫୮) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ମରୁତଃ

===

ତମୁ ନୂନଂ ତବିଷୀମନ୍ତମେଷାଂ ସ୍ତୁଷେ ଗଣଂ ମାରୁତଂ ନବ୍ୟସୀନାମ୍ ।
ୟ ଆଶ୍ୱଶ୍ୱା ଅମବଦ୍ୱହନ୍ତ ଉତେଶିରେ ଅମୃତସ୍ୟ ସ୍ୱରାଜଃ ।।୧।।
ତ୍ୱେଷଂ ଗଣଂ ତବସଂ ଖାଦିହସ୍ତଂ ଧୁନିବ୍ରତଂ ମାୟିନଂ ଦାତିବାରମ୍ ।
ମୟୋଭୁବୋ ୟେ ଅମିତା ମହିତ୍ୱା ବନ୍ଦସ୍ୱ ବିପ୍ର ତୁବିରାଧସୋ ନୃନ୍ ।।୨।।
ଆ ବୋ ୟନ୍ତୂଦବାହାସୋ ଅଦ୍ୟ ବୃଷ୍ଟିଂ ୟେ ବିଶ୍ୱେ ମରୁତୋ ଜୁନନ୍ତି ।
ଅୟଂ ୟୋ ଅଗ୍ନିର୍ମରୁତଃ ସମିଦ୍ଧ ଏତଂ ଜୁଷଧ୍ୱଂ କବୟୋ ୟୁବାନଃ ।।୩।।
ୟୂୟଂ ରାଜାନମିର୍ୟଂ ଜନାୟ ବିଭ୍ୱତଷ୍ଟଂ ଜନୟଥା ୟଜତ୍ରାଃ ।
ୟୁଷ୍ମଦେତି ମୁଷ୍ଟିହା ବାହୁଜୂତୋ ୟୁଷ୍ମତ୍ସଦଶ୍ୱୋ ମରୁତଃ ସୁବୀରଃ ।।୪।।
ଅରା ଇବେଦଚରମା ଅହେବ ପ୍ରପ୍ର ଜାୟନ୍ତେ ଅକବା ମହୋଭିଃ ।
ପୃଶ୍ନେଃ ପୁତ୍ରା ଉପମାସୋ ରଭିଷ୍ଠାଃ ସ୍ୱୟା ମତ୍ୟା ମରୁତଃ ସଂ ମିମିକ୍ଷୁଃ ।।୫।।
ୟତ୍-ପ୍ରାୟାସିଷ୍ଟ ପୃଷତୀଭିରଶ୍ୱୈର୍ବୀଳୁପବିଭିର୍ମରୁତୋ ରଥେଭିଃ ।
କ୍ଷୋଦନ୍ତ ଆପୋ ରିଣତେ ବନାନ୍ୟବୋସ୍ରିୟୋ ବୃଷଭଃ କ୍ରନ୍ଦତୁ ଦ୍ୟୌଃ ।।୬।।
ପ୍ରଥିଷ୍ଟ ୟାମନ୍ପୃଥିବୀ ଚିଦେଷାଂ ଭର୍ତେବ ଗର୍ଭଂ ସ୍ୱମିଚ୍ଛବୋ ଧୁଃ ।
ବାତାନ୍ହ୍ୟଶ୍ୱାନ୍ଧୁର୍ୟାୟୁୟୁଜ୍ରେ ବର୍ଷଂ ସ୍ୱେଦଂ ଚକ୍ରିରେ ରୁଦ୍ରିୟାସଃ ।।୭।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ହୟେ ନରୋ ମରୁତୋ ମୃଳତା ନସ୍ତୁବୀମଘାସୋ ଅମୃତା ଋତଜ୍ଞାଃ ।
ସତ୍ୟଶ୍ରୁତଃ କବୟୋ ୟୁବାନୋ ବୃହଦ୍-ଗିରୟୋ ବୃହଦୁକ୍ଷମାଣାଃ ।।୮।।

==

(୫।୫୯) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ,   ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ ୧-୭, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୮,   ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ପ୍ର ବଃ ସ୍ପଳକ୍ରନ୍ତ୍ସୁବିତାୟ ଦାବନେଽର୍ଚା ଦିବେ ପ୍ର ପୃଥିବ୍ୟା ଋତଂ ଭରେ ।
ଉକ୍ଷନ୍ତେ ଅଶ୍ୱାନ୍ତରୁଷନ୍ତ ଆ ରଜୋଽନୁ ସ୍ୱଂ ଭାନୁଂ ଶ୍ରଥୟନ୍ତେ ଅର୍ଣ୍ଣବୈଃ ।।୧।।
ଅମାଦେଷାଂ ଭିୟସା ଭୂମିରେଜତି ନୌର୍ନ ପୂର୍ଣ୍ଣା କ୍ଷରତି ବ୍ୟଥିର୍ୟତୀ ।
ଦୂରେଦୃଶୋ ୟେ ଚିତୟନ୍ତ ଏମଭିରନ୍ତର୍ମହେ ବିଦଥେ ୟେତିରେ ନରଃ ।।୨।।
ଗବାମିବ ଶ୍ରିୟସେ ଶୃଙ୍ଗମୁତ୍ତମଂ ସୂର୍ୟୋ ନ ଚକ୍ଷୂ ରଜସୋ ବିସର୍ଜନେ ।
ଅତ୍ୟା ଇବ ସୁଭ୍ୱଶ୍ଚାରବଃ ସ୍ଥନ ମର୍ୟା ଇବ ଶ୍ରିୟସେ ଚେତଥା ନରଃ ।।୩।।
କୋ ବୋ ମହାନ୍ତି ମହତାମୁଦଶ୍ନବତ୍-କସ୍କାବ୍ୟା ମରୁତଃ କୋ ହ ପୌଂସ୍ୟା ।
ୟୂୟଂ ହ ଭୂମିଂ କିରଣଂ ନ ରେଜଥ ପ୍ର ୟଦ୍-ଭରଧ୍ୱେ ସୁବିତାୟ ଦାବନେ ।।୪।।
ଅଶ୍ୱା ଇବେଦରୁଷାସଃ ସବନ୍ଧବଃ ଶୂରା ଇବ ପ୍ରୟୁଧଃ ପ୍ରୋତ ୟୁୟୁଧୁଃ ।
ମର୍ୟା ଇବ ସୁବୃଧୋ ବାବୃଧୁର୍ନରଃ ସୂର୍ୟସ୍ୟ ଚକ୍ଷୁଃ ପ୍ର ମିନନ୍ତି ବୃଷ୍ଟିଭିଃ ।।୫।।
ତେ ଅଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଅକନିଷ୍ଠାସ ଉଦ୍-ଭିଦୋଽମଧ୍ୟମାସୋ ମହସା ବି ବାବୃଧୁଃ ।
ସୁଜାତାସୋ ଜନୁଷା ପୃଶ୍ନିମାତରୋ ଦିବୋ ମର୍ୟା ଆ ନୋ ଅଚ୍ଛା ଜିଗାତନ ।।୬।।
ବୟୋ ନ ୟେ ଶ୍ରେଣୀଃ ପପ୍ତୁରୋଜସାନ୍ତାନ୍ଦିବୋ ବୃହତଃ ସାନୁନସ୍ପରି ।
ଅଶ୍ୱାସ ଏଷାମୁଭୟେ ୟଥା ବିଦୁଃ ପ୍ର ପର୍ବତସ୍ୟ ନଭନୂଁରଚୁଚ୍ୟବୁଃ ।।୭।।
ମିମାତୁ ଦ୍ୟୌରଦିତିର୍ବୀତୟେ ନଃ ସଂ ଦାନୁଚିତ୍ରା ଉଷସୋ ୟତନ୍ତାମ୍ ।
ଆଚୁଚ୍ୟବୁର୍ଦିବ୍ୟଂ କୋଶମେତ ଋଷେ ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ମରୁତୋ ଗୃଣାନାଃ ।।୮।।

Not for Commercial Use

==

(୫|୬୦) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୬, ଜଗତୀ ୭-୮,

ଦେବତା - ମରୁତଃ ଅଗ୍ନାମରୁତୌ ଵା

==

ଇଳେ ଅଗ୍ନିଂ ସ୍ୱବସଂ ନମୋଭିରିହ ପ୍ରସତ୍ତୋ ବି ଚୟତ୍-କୃତଂ ନଃ ।

ରଥୈରିବ ପ୍ର ଭରେ ବାଜୟଦ୍-ଭିଃ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣିନ୍ମରୁତାଂ ସ୍ତୋମମୃଧ୍ୟାମ୍ ।।୧।।

ଆ ୟେ ତସ୍ଥୁଃ ପୃଷତୀଷୁ ଶ୍ରୁତାସୁ ସୁଖେଷୁ ରୁଦ୍ରା ମରୁତୋ ରଥେଷୁ ।

ବନା ଚିଦୁଗ୍ରା ଜିହତେ ନି ବୋ ଭିୟା ପୃଥିବୀ ଚିଦ୍ରେଜତେ ପର୍ବତଶ୍ଚିତ୍ ।।୨।।

ପର୍ବତଶ୍ଚିନ୍ମହି ବୃଦ୍ଧୋ ବିଭାୟ ଦିବଶ୍ଚିତ୍ସାନୁ ରେଜତ ସ୍ୱନେ ବଃ ।

ୟତ୍-କ୍ରୀଳଥ ମରୁତ ଋଷ୍ଟିମନ୍ତ ଆପ ଇବ ସଧ୍ର୍ୟଞ୍ଚୋ ଧବଧ୍ୱେ ।।୩।।

ବରା ଇବେଦ୍ରୈବତାସୋ ହିରଣ୍ୟୈରଭି ସ୍ୱଧାଭିସ୍ତନ୍ୱଃ ପିପିଶ୍ରେ ।

ଶ୍ରିୟେ ଶ୍ରେୟାଂସସ୍ତବସୋ ରଥେଷୁ ସତ୍ରା ମହାଂସି ଚକ୍ରିରେ ତନୂଷୁ ।।୪।।

ଅଜ୍ୟେଷ୍ଠାସୋ ଅକନିଷ୍ଠାସ ଏତେ ସଂ ଭ୍ରାତରୋ ବାବୃଧୁଃ ସୌଭଗାୟ ।

ୟୁବା ପିତା ସ୍ୱପା ରୁଦ୍ର ଏଷାଂ ସୁଦୁଘା ପୃଶ୍ନିଃ ସୁଦିନା ମରୁଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।।୫।।

ୟଦୁତ୍ତମେ ମରୁତୋ ମଧ୍ୟମେ ବା ୟଦ୍ୱାବମେ ସୁଭଗାସୋ ଦିବି ଷ୍ଠ ।

ଅତୋ ନୋ ରୁଦ୍ରା ଉତ ବା ନ୍ୱସ୍ୟାଗ୍ନେ ବିତ୍ତାଦ୍ଧବିଷୋ ୟଦ୍ୟଜାମ ।।୬।।

ଅଗ୍ନିଶ୍ଚ ୟନ୍ମରୁତୋ ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ଦିବୋ ବହଧ୍ୱ ଉତ୍ତରାଦଧି ଷ୍ଣୁଭିଃ ।

ତେ ମନ୍ଦସାନା ଧୁନୟୋ ରିଶାଦସୋ ବାମଂ ଧତ୍ତ ୟଜମାନାୟ ସୁନ୍ୱତେ ।।୭।।

ଅଗ୍ନେ ମରୁଦ୍-ଭିଃ ଶୁଭୟଦ୍-ଭିର୍‌ଋକ୍ୱଭିଃ ସୋମଂ ପିବ ମନ୍ଦସାନୋ ଗଣଶ୍ରିଭିଃ ।

ପାବକେଭିର୍ବିଶ୍ୱମିନ୍ୱେଭିରାୟୁଭିର୍ବୈଶ୍ୱାନର ପ୍ରଦିବା କେତୁନା ସଜୂଃ ।।୮।।

==

(୫|୬୧) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ ୧-୪, ୬-୮, ୧୦-୧୯, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୫,

ସତୋବୃହତୀ ୯, ଦେବତା - ମରୁତଃ ୧-୪, ୧୧-୧୬, ତରନ୍ତମହିଷୀ ଶଶୀୟସୀ ୫-୮,

ବୈଦଦଶ୍ୱିଃ ପୁରୁମିଳ୍ହଃ ୯, ବୈବଦଶ୍ୱିଃ ତରନ୍ତଃ ରାଜା ୧୦, ଦାର୍ଭ୍ୟଃ ରାଜା ରଥବୀତିଃ ୧୭-୧୯

==

କେ ଷ୍ଠା ନରଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମା ୟ ଏକଏକ ଆୟୟ । ପରମସ୍ୟାଃ ପରାବତଃ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

କ୍ୱ ବୋଽଶ୍ୱାଃ କ୍ୱାଭୀଶବଃ କଥଂ ଶେକ କଥା ଯ୍ୟ୍ୟ । ପୃଷ୍ଟେ ସଦୋ ନସୋର୍ଯ୍ୟମଃ ।।୨।।
ଜଘନେ ଚୋଦ ଏଷାଂ ବି ସକ୍ଥାନି ନରୋ ଯ୍ୟମୁଃ । ପୁତ୍ରକୃଥେ ନ ଜନୟଃ ।।୩।।
ପରା ବୀରାସ ଏତନ ମର୍ଯ୍ୟାସୋ ଭଦ୍ରଜାନୟଃ । ଅଗ୍ନିତପୋ ଯ୍ୟଥାସଥ ।।୪।।
ସନତ୍ସାଶ୍ୱ୍ୟଂ ପଶୁମୁତ ଗବ୍ୟଂ ଶତାବୟ୍ୟମ୍ । ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱସ୍ତୁତାୟ ଯ୍ୟା ଦୋର୍ବୀରାୟୋପବର୍ବୃହତ୍ ।।୫।।
ଉତ ତ୍ୱା ସ୍ତ୍ରୀ ଶଶୀୟସୀ ପୁଂସୋ ଭବତି ବସ୍ୟସୀ । ଅଦେବତ୍ରାଦରାଧସଃ ।।୬।।
ବି ଯ୍ୟା ଜାନାତି ଜସୁରିଂ ବି ତୃଷ୍ୟନ୍ତଂ ବି କାମିନମ୍ । ଦେବତ୍ରା କୃଣୁତେ ମନଃ ।।୭।।
ଉତ ଘା ନେମୋ ଅସ୍ତୁତଃ ପୁମାଁ ଇତି ବ୍ରୁବେ ପଣିଃ । ସ ବୈରଦେୟ ଇତ୍ସମଃ ।।୮।।
ଉତ ମେଽରପଦ୍ୟୁବତିର୍ମମନ୍ଦୁଷୀ ପ୍ରତି ଶ୍ୟାବାୟ ବର୍ତନିମ୍ ।
ବି ରୋହିତା ପୁରୁମୀଳ୍ହାୟ ୟେମତୁର୍ବିପ୍ରାୟ ଦୀର୍ଘୟଶସେ ।।୯।।
ୟୋ ମେ ଧେନୂନାଂ ଶତଂ ବୈଦଦଶ୍ୱିର୍ୟଥା ଦଦତ୍ । ତରନ୍ତ ଇବ ମଂହନା ।।୧୦।।
ୟ ଈଂ ବହନ୍ତ ଆଶୁଭିଃ ପିବନ୍ତୋ ମଦିରଂ ମଧୁ । ଅତ୍ର ଶ୍ରବାଂସି ଦଧିରେ ।।୧୧।।
ୟେଷାଂ ଶ୍ରିୟାଧି ରୋଦସୀ ବିଭ୍ରାଜନ୍ତେ ରଥେଷ୍ୱା । ଦିବି ରୁକ୍ମ ଇବୋପରି ।।୧୨।।
ୟୁବା ସ ମାରୁତୋ ଗଣସ୍ତ୍ୱେଷରଥୋ ଅନେଦ୍ୟଃ । ଶୁଭଂୟାବାପ୍ରତିଷ୍କୁତଃ ।।୧୩।।
କୋ ବେଦ ନୂନମେଷାଂ ୟତ୍ରା ମଦନ୍ତି ଧୂତୟଃ । ଋତଜାତା ଅରେପସଃ ।।୧୪।।
ୟୂୟଂ ମର୍ତଂ ବିପନ୍ୟବଃ ପ୍ରଣେତାର ଇତ୍-ଥା ଧିୟା । ଶ୍ରୋତାରୋ ୟାମହୂତିଷୁ ।।୧୫।।
ତେ ନୋ ବସୂନି କାମ୍ୟା ପୁରୁଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରା ରିଶାଦସଃ । ଆ ୟଜ୍ଞିୟାସୋ ବବୃତ୍ତନ ।।୧୬।।
ଏତଂ ମେ ସ୍ତୋମମୂର୍ମ୍ୟେ ଦାର୍ଭ୍ୟାୟ ପରା ବହ । ଗିରୋ ଦେବି ରଥୀରିବ ।।୧୭।।
ଉତ ମେ ବୋଚତାଦିତି ସୁତସୋମେ ରଥବୀତୌ । ନ କାମୋ ଅପ ବେତି ମେ ।।୧୮।।
ଏଷ କ୍ଷେତି ରଥବୀତିର୍ମଘବା ଗୋମତୀରନୁ । ପର୍ବତେଷ୍ୱପଶ୍ରିତଃ ।।୧୯।।

==

(୫|୬୨) ଋଷିଃ - ଶ୍ରୁତବିତ୍ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ଋତେନ ଋତମପିହିତଂ ଧ୍ରୁବଂ ବାଂ ସୂର୍ୟସ୍ୟ ୟତ୍ର ବିମୁଚନ୍ତ୍ୟଶ୍ୱାନ୍ ।
ଦଶ ଶତା ସହ ତସ୍ଥୁସ୍ତଦେକଂ ଦେବାନାଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ବପୁଷାମପଶ୍ୟମ୍ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

ତସ୍ତୁ ବାଂ ମିତ୍ରାବରୁଣା ମହିତ୍ୱମୀର୍ମା ତସ୍ଥୁଷୀରହଭିର୍ଦୁଦୁହ୍ରେ ।
ବିଶ୍ୱାଃ ପିନ୍ୱଥଃ ସ୍ୱସରସ୍ୟ ଧେନା ଅନୁ ବାମେକଃ ପବିରା ବବର୍ତ ।।୨।।
ଅଧାରୟତଂ ପୃଥିବୀମୁତ ଦ୍ୟାଂ ମିତ୍ରରାଜାନା ବରୁଣା ମହୋଭିଃ ।
ବର୍ଧୟତମୋଷଧୀଃ ପିନ୍ୱତଂ ଗା ଅବ ବୃଷ୍ଟିଂ ସୃଜତଂ ଜୀରଦାନୂ ।।୩।।
ଆ ବାମଶ୍ୱାସଃ ସୁୟୁଜୋ ବହନ୍ତୁ ୟତରଶ୍ମୟ ଉପ ୟନ୍ତ୍ୱର୍ବାକ୍ ।
ଘୃତସ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣିଗନୁ ବର୍ତତେ ବାମୁପ ସିନ୍ଧବଃ ପ୍ରଦିବି କ୍ଷରନ୍ତି ।।୪।।
ଅନୁ ଶ୍ରୁତାମମତିଂ ବର୍ଧଦୁର୍ବୀଂ ବର୍ହିରିବ ୟଜୁଷା ରକ୍ଷମାଣା ।
ନମସ୍ୱନ୍ତା ଧୃତଦକ୍ଷାଧି ଗର୍ତେ ମିତ୍ରାସାଥେ ବରୁଣେଳାସ୍ୱନ୍ତଃ ।।୫।।
ଅକ୍ରବିହସ୍ତା ସୁକୃତେ ପରସ୍ପା ୟଂ ତ୍ରାସାଥେ ବରୁଣେଳାସ୍ୱନ୍ତଃ ।
ରାଜାନା କ୍ଷତ୍ରମହୃଣୀୟମାନା ସହସ୍ରସ୍ଥୂଣଂ ବିଭୃଥଃ ସହ ଦ୍ୱୌ ।।୬।।
ହିରଣ୍ୟନିର୍ଣ୍ଣିଗୟୋ ଅସ୍ୟ ସ୍ଥୂଣା ବି ଭ୍ରାଜତେ ଦିବ୍ୟଶ୍ୱାଜନୀବ ।
ଭଦ୍ରେ କ୍ଷେତ୍ରେ ନିମିତା ତିଲ୍ୱିଲେ ବା ସନେମ ମଧ୍ୱୋ ଅଧିଗର୍ତ୍ୟସ୍ୟ ।।୭।।
ହିରଣ୍ୟରୂପମୁଷସୋ ବ୍ୟୁଷ୍ଟାବୟଃସ୍ଥୂଣମୁଦିତା ସୂର୍ୟସ୍ୟ ।
ଆ ରୋହଥୋ ବରୁଣ ମିତ୍ର ଗର୍ତମତଶ୍ଚକ୍ଷାଥେ ଅଦିତିଂ ଦିତିଂ ଚ ।।୮।।
ୟଦ୍ବଂହିଷ୍ଠଂ ନାତିବିଧେ ସୁଦାନୂ ଅଚ୍ଛିଦ୍ରଂ ଶର୍ମ ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପା ।
ତେନ ନୋ ମିତ୍ରାବରୁଣାବବିଷ୍ଟଂ ସିଷାସନ୍ତୋ ଜିଗୀବାଂସଃ ସ୍ୟାମ ।।୯।।

।। ଇତି ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକେ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ସମାପ୍ତଃ ।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

। ଅଥଃ ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକଃ ।
(ଚତୁର୍ଥାଃଧ୍ୟାୟଃ ।। ବର୍ଗାଃ ୧-୩୬)

==

(୫।୬୩) ଋଷିଃ - ଅର୍ଚନାନାଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ଋତସ୍ୟ ଗୋପାବଧି ତିଷ୍ଠଥୋ ରଥଂ ସତ୍ୟଧର୍ମାଣା ପରମେ ବ୍ୟୋମନି ।
ୟମତ୍ର ମିତ୍ରାବରୁଣାବଥୋ ୟୁବଂ ତସ୍ମୈ ବୃଷ୍ଟିର୍ମଧୁମତ୍-ପିନ୍ୱତେ ଦିବଃ ।।୧।।
ସମ୍ରାଜାବସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜଥୋ ମିତ୍ରାବରୁଣା ବିଦଥେ ସ୍ୱର୍ଦୃଶା ।
ବୃଷ୍ଟିଂ ବାଂ ରାଧୋ ଅମୃତତ୍ୱମୀମହେ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ବି ଚରନ୍ତି ତନ୍ୟବଃ ।।୨।।
ସମ୍ରାଜା ଉଗ୍ରା ବୃଷଭା ଦିବସ୍ପତୀ ପୃଥିବ୍ୟା ମିତ୍ରାବରୁଣା ବିଚର୍ଷଣୀ ।
ଚିତ୍ରେଭିରଭ୍ରୈରୁପ ତିଷ୍ଠଥୋ ରବଂ ଦ୍ୟାଂ ବର୍ଷୟଥୋ ଅସୁରସ୍ୟ ମାୟୟା ।।୩।।
ମାୟା ବାଂ ମିତ୍ରାବରୁଣା ଦିବି ଶ୍ରିତା ସୂର୍ୟୋ ଜ୍ୟୋତିଶ୍ଚରତି ଚିତ୍ରମାୟୁଧମ୍ ।
ତମଭ୍ରେଣ ବୃଷ୍ଟ୍ୟା ଗୂହଥୋ ଦିବି ପର୍ଜନ୍ୟ ଦ୍ରପ୍ସା ମଧୁମନ୍ତ ଈରତେ ।।୪।।
ରଥଂ ୟୁଞ୍ଜତେ ମରୁତଃ ଶୁଭେ ସୁଖଂ ଶୂରୋ ନ ମିତ୍ରାବରୁଣା ଗବିଷ୍ଟିଷୁ ।
ରଜାଂସି ଚିତ୍ରା ବି ଚରନ୍ତି ତନ୍ୟବୋ ଦିବଃ ସମ୍ରାଜା ପୟସା ନ ଉକ୍ଷତମ୍ ।।୫।।
ବାଚଂ ସୁ ମିତ୍ରାବରୁଣାବିରାବତୀଂ ପର୍ଜନ୍ୟଶ୍ଚିତ୍ରାଂ ବଦତି ତ୍ୱିଷୀମତୀମ୍ ।
ଅଭ୍ରା ବସତ ମରୁତଃ ସୁ ମାୟୟା ଦ୍ୟାଂ ବର୍ଷୟତମରୁଣାମରେପସମ୍ ।।୬।।
ଧର୍ମଣା ମିତ୍ରାବରୁଣା ବିପଶ୍ଚିତା ବ୍ରତା ରକ୍ଷେଥେ ଅସୁରସ୍ୟ ମାୟୟା ।
ଋତେନ ବିଶ୍ୱଂ ଭୁବନଂ ବି ରାଜଥଃ ସୂର୍ୟମା ଧତ୍-ଥୋ ଦିବି ଚିତ୍ର୍ୟଂ ରଥମ୍ ।।୭।।

==

(୫।୬୪) ଋଷିଃ - ଅର୍ଚନାନାଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୬, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୭,
ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ବରୁଣଂ ବୋ ରିଶାଦସମୃଚା ମିତ୍ରଂ ହବାମହେ । ପରି ବ୍ରଜେବ ବାହ୍ୱୋର୍ଜଗନ୍ୱାଂସା ସ୍ୱର୍ଣରମ୍ ।।୧।।
ତା ବାହବା ସୁଚେତୁନା ପ୍ର ୟନ୍ତମସ୍ମା ଅର୍ଚତେ । ଶେବଂ ହି ଜାର୍ୟଂ ବାଂ ବିଶ୍ୱାସୁ କ୍ଷାସୁ ଜୋଗୁବେ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଯନ୍ନୂନମଶ୍ୟାଂ ଗତିଂ ମିତ୍ରସ୍ୟ ଯାୟାଂ ପଥା । ଅସ୍ୟ ପ୍ରିୟସ୍ୟ ଶର୍ମଣ୍ୟହିଂସାନସ୍ୟ ସଶ୍ଚିରେ ।।୩।।
ଯୁବାଭ୍ୟାଂ ମିତ୍ରାବରୁଣୋପମଂ ଧେୟାମୃଚା । ଯଦ୍ଧ କ୍ଷୟେ ମଘୋନାଂ ସ୍ତୋତୃଣାଂ ଚ ସ୍ପୂର୍ଧସେ ।।୪।।
ଆ ନୋ ମିତ୍ର ସୁଦୀତିଭିର୍ବରୁଣଶ୍ଚ ସଧସ୍ଥ ଆ । ସ୍ୱେ କ୍ଷୟେ ମଘୋନାଂ ସଖୀନାଂ ଚ ବୃଧସେ ।।୫।।
ଯୁବଂ ନୋ ଯେଷୁ ବରୁଣ କ୍ଷତ୍ରଂ ବୃହଚ୍ଚ ବିଭୃଥଃ । ଉରୁ ଣୋ ବାଜସାତୟେ କୃତଂ ରାୟେ ସ୍ୱସ୍ତୟେ ।।୬।।
ଉଚ୍ଛନ୍ତ୍ୟାଂ ମେ ଯଜତା ଦେବକ୍ଷତ୍ରେ ରୁଶଦ୍-ଗବି ।
ସୁତଂ ସୋମଂ ନ ହସ୍ତିଭିରା ପଡ୍ଭିର୍ଧାବତଂ ନରା ବିଭ୍ରତାବର୍ଚନାନସମ୍ ।।୭।।

==

(୫|୬୫) ଋଷିଃ - ରାତହବ୍ୟଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୫, ପଙ୍କ୍ତିଃ ୬,
ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ଯଶ୍ଚିକେତ ସ ସୁକ୍ରତୁର୍ଦେବତ୍ରା ସ ବ୍ରବୀତୁ ନଃ । ବରୁଣୋ ଯସ୍ୟ ଦର୍ଶତୋ ମିତ୍ରୋ ବା ବନତେ ଗିରଃ ।।୧।।
ତା ହି ଶ୍ରେଷ୍ଠବର୍ଚସା ରାଜାନା ଦୀର୍ଘଶ୍ରୁତ୍ତମା । ତା ସତ୍-ପତୀ ଋତାବୃଧ ଋତାବାନା ଜନେଜନେ ।।୨।।
ତା ବାମିୟାନୋଽବସେ ପୂର୍ବା ଉପ ବ୍ରୁବେ ସଚା । ସ୍ୱଶ୍ୱାସଃ ସୁ ଚେତୁନା ବାଜାଁ ଅଭି ପ୍ର ଦାବନେ ।।୩।।
ମିତ୍ରୋ ଅଂହୋଶ୍ଚିଦାଦୁରୁ କ୍ଷୟାୟ ଗାତୁଂ ବନତେ । ମିତ୍ରସ୍ୟ ହି ପ୍ରତୂର୍ବତଃ ସୁମତିରସ୍ତି ବିଧତଃ ।।୪।।
ବୟଂ ମିତ୍ରସ୍ୟାବସି ସ୍ୟାମ ସପ୍ରଥସ୍ତମେ । ଅନେହସସ୍ତ୍ୱୋତୟଃ ସତ୍ରା ବରୁଣଶେଷସଃ ।।୫।।
ଯୁବଂ ମିତ୍ରେମଂ ଜନଂ ଯତଥଃ ସଂ ଚ ନୟଥଃ ।
ମା ମଘୋନଃ ପରି ଖ୍ୟତଂ ମୋ ଅସ୍ମାକମୃଷୀଣାଂ ଗୋପୀଥେ ନ ଉରୁଷ୍ୟତମ୍ ।।୬।।

==

(୫|୬୬) ଋଷିଃ - ରାତହବ୍ୟଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ଆ ଚିକିତାନ ସୁକ୍ରତୂ ଦେବୌ ମର୍ତ ରିଶାଦସା । ବରୁଣାୟ ଋତପେଶସେ ଦଧୀତ ପ୍ରୟସେ ମହେ ।।୧।।
ତା ହି କ୍ଷତ୍ରମବିହ୍ରୁତଂ ସମ୍ୟଗସୁର୍ୟମାଶାତେ । ଅଧ ବ୍ରତେବ ମାନୁଷଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଧାୟି ଦର୍ଶତମ୍ ।।୨।।
ତା ବାମେଷେ ରଥାନାମୁର୍ବୀଂ ଗବ୍ୟୂତିମେଷାମ୍ । ରାତହବ୍ୟସ୍ୟ ସୁଷ୍ଟୁତିଂ ଦଧୃକ୍-ସ୍ତୋମୈର୍ମନାମହେ ।।୩।।
ଅଧା ହି କାବ୍ୟା ଯୁବଂ ଦକ୍ଷସ୍ୟ ପୂର୍ଭିରଦ୍-ଭୁତା । ନି କେତୁନା ଜନାନାଂ ଚିକେଥେ ପୂତଦକ୍ଷସା ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ତଦୃତଂ ପୃଥିବି ବୃହଚ୍ଛ୍ରବଏଷ ଋଷୀଣାମ୍ । ଜ୍ରୟସାନାବରଂ ପୃଥ୍ୱତି କ୍ଷରନ୍ତି ଯ୍ଯାମଭିଃ ।।୫।।
ଆ ଯଦ୍ୱାମୀୟଚକ୍ଷସା ମିତ୍ର ବୟଂ ଚ ସୂରୟଃ । ବ୍ୟଚିଷ୍ଠେ ବହୁପାଯ୍ୟେ ଯତେମହି ସ୍ୱରାଜ୍ୟେ ।।୬।।

==

(୫।୬୭) ଋଷିଃ - ଯଜତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ବଳିତ୍-ଥା ଦେବ ନିଷ୍କୃତମାଦିତ୍ୟା ଯଜତଂ ବୃହତ୍ । ବରୁଣ ମିତ୍ରାର୍ଯମନ୍ୱର୍ଷିଷ୍ଠଂ କ୍ଷତ୍ରମାଶାଥେ ।।୧।।
ଆ ଯଦ୍ୟୋନିଂ ହିରଣ୍ୟଯଂ ବରୁଣ ମିତ୍ର ସଦଥଃ । ଧର୍ତାରା ଚର୍ଷଣୀନାଂ ଯନ୍ତଂ ସୁମ୍ନଂ ରିଶାଦସା ।।୨।।
ବିଶ୍ୱେ ହି ବିଶ୍ୱବେଦସୋ ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅର୍ଯମା ।ବ୍ରତା ପଦେବ ସଶ୍ଚିରେ ପାନ୍ତି ମର୍ତ୍ୟଂ ରିଷଃ ।।୩।।
ତେ ହି ସତ୍ୟା ଋତସ୍ପୃଶ ଋତାବାନୋ ଜନେଜନେ । ସୁନୀଥାସଃ ସୁଦାନବୋଂଽହୋଶ୍ଚିଦୁରୁଚକ୍ରୟଃ ।।୪।।
କୋ ନୁ ବାଂ ମିତ୍ରାସ୍ତୁତୋ ବରୁଣୋ ବା ତନୂନାମ୍ । ତସ୍ମୁ ବାମେଷତେ ମତିରତ୍ରିଭ୍ୟ ଏଷତେ ମତିଃ ।।୫।।

==

(୫।୬୮) ଋଷିଃ - ଯଜତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ପ୍ର ବୋ ମିତ୍ରାୟ ଗାୟତ ବରୁଣାୟ ବିପା ଗିରା । ମହିକ୍ଷତ୍ରାବୃତଂ ବୃହତ୍ ।।୧।।
ସମ୍ରାଜା ଯା ଘୃତୟୋନୀ ମିତ୍ରଶ୍ଚୋଭା ବରୁଣଶ୍ଚ । ଦେବା ଦେବେଷୁ ପ୍ରଶସ୍ତା ।।୨।।
ତା ନଃ ଶକ୍ତଂ ପାର୍ଥିବସ୍ୟ ମହୋ ରାୟୋ ଦିବ୍ୟସ୍ୟ । ମହି ବାଂ କ୍ଷତ୍ରଂ ଦେବେଷୁ ।।୩।।
ଋତମୃତେନ ସପନ୍ତେଷିରଂ ଦକ୍ଷମାଶାତେ । ଅଦ୍ରୁହା ଦେବୌ ବର୍ଧେତେ ।।୪।।
ବୃଷ୍ଟିଦ୍ୟାବା ରୀତ୍ୟାପେଷସ୍ପତୀ ଦାନୁମତ୍ୟାଃ । ବୃହନ୍ତଂ ଗର୍ତମାଶାତେ ।।୫।।

==

(୫।୬୯) ଋଷିଃ - ଉରୁଚକ୍ରିଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ତ୍ରୀ ରୋଚନା ବରୁଣ ତ୍ରୀଁରୁତ ଦ୍ୟୂନ୍-ତ୍ରୀଣି ମିତ୍ର ଧାରୟଥୋ ରଜାଂସି ।
ବାବୃଧାନାବମତିଂ କ୍ଷତ୍ରିୟସ୍ୟାନୁ ବ୍ରତଂ ରକ୍ଷମାଣାବଜୁର୍ଯମ୍ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଇରାବତୀର୍ବରୁଣ ଧେନବୋ ବାଂ ମଧୁମଦ୍ବାଂ ସିନ୍ଧବୋ ମିତ୍ର ଦୁହ୍ରେ ।
ତ୍ରୟସ୍ତସ୍ଥୁର୍ବୃଷଭାସସ୍ତିସୃଣାଂ ଧିଷଣାନାଂ ରେତୋଧା ବି ଦ୍ୟୁମନ୍ତଃ ।।୨।।
ପ୍ରାତର୍ଦେବୀମଦିତିଂ ଜୋହବୀମି ମଧ୍ୟଂଦିନ ଉଦିତା ସୂର୍ୟ୍ୟସ୍ୟ ।
ରାୟେ ମିତ୍ରାବରୁଣା ସର୍ବତାତେଳେ ତୋକାୟ ତନୟାୟ ଶଂ ୟୋଃ ।।୩।।
ୟା ଧର୍ତାରା ରଜସୋ ରୋଚନସ୍ୟୋତାଦିତ୍ୟା ଦିବ୍ୟା ପାର୍ଥିବସ୍ୟ ।
ନ ବାଂ ଦେବା ଅମୃତା ଆ ମିନନ୍ତି ବ୍ରତାନି ମିତ୍ରାବରୁଣା ଧ୍ରୁବାଣି ।।୪।।

==

(୫।୭୦) ଋଷିଃ - ଉରୁଚକ୍ରିଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ପୁରୂରୁଣା ଚିଦ୍ଧ୍ୟସ୍ତ୍ୟବୋ ନୂନଂ ବାଂ ବରୁଣ । ମିତ୍ର ବଂସି ବାଂ ସୁମତିମ୍ ।।୧।।
ତା ବାଂ ସମ୍ୟଗଦ୍ରୁହ୍ବାଣେଷମଶ୍ୟାମ ଧାୟସେ । ବୟଂ ତେ ରୁଦ୍ରା ସ୍ୟାମ ।।୨।।
ପାତଂ ନୋ ରୁଦ୍ରା ପାୟୁଭିରୁତ ତ୍ରାୟେଥାଂ ସୁତ୍ରାତ୍ରା । ତୁର୍ୟାମ ଦସ୍ୟୂନ୍ତନୂଭିଃ ।।୩।।
ମା କସ୍ୟାଦ୍-ଭୁତକ୍ରତୂ ୟକ୍ଷଂ ଭୁଜେମା ତନୂଭିଃ । ମା ଶେଷସା ମା ତନସା ।।୪।।

==

(୫।୭୧) ଋଷିଃ - ବାହୁବୃକ୍ତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଗାୟତ୍ରୀ, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ଆ ନୋ ଗନ୍ତଂ ରିଶାଦସା ବରୁଣ ମିତ୍ର ବର୍ହଣା । ଉପେମଂ ଚାରୁମଧ୍ବରମ୍ ।।୧।।
ବିଶ୍ବସ୍ୟ ହି ପ୍ରଚେତସା ବରୁଣ ମିତ୍ର ରାଜଥଃ । ଈଶାନା ପିପ୍ୟତଂ ଧିୟଃ ।।୨।।
ଉପ ନଃ ସୁତମା ଗତଂ ବରୁଣ ମିତ୍ର ଦାଶୁଷଃ । ଅସ୍ୟ ସୋମସ୍ୟ ପୀତୟେ ।।୩।।

==

(୫।୭୨) ଋଷିଃ - ବାହୁବୃକ୍ତଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଣିକ୍, ଦେବତା - ମିତ୍ରାବରୁଣୌ

==

ଆ ମିତ୍ରେ ବରୁଣେ ବୟଂ ଗୀର୍ଭିର୍ଜୁହୁମୋ ଅତ୍ରିବତ୍ । ନି ବର୍ହିଷି ସଦତଂ ସୋମପୀତୟେ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

ବ୍ରତେନ ସ୍ଥୋ ଧ୍ରୁବକ୍ଷେମା ଧର୍ମଣା ଯାତୟଜ୍ଜନା । ନି ବର୍ହିଷି ସଦତଂ ସୋମପୀତୟେ ।।୨।।
ମିତ୍ରଶ୍ଚ ନୋ ବରୁଣଶ୍ଚ ଜୁଷେତାଂ ୟଜ୍ଞମିଷ୍ଟୟେ । ନି ବର୍ହିଷି ସଦତାଂ ସୋମପୀତୟେ ।।୩।।

==

(୫।୭୩) ଋଷିଃ - ପୌରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

==

ୟଦଦ୍ୟ ସ୍ଥଃ ପରାବତି ୟଦର୍ବାବତ୍ୟଶ୍ୱିନା । ୟଦ୍ୱା ପୁରୂ ପୁରୁଭୁଜା ୟଦନ୍ତରିକ୍ଷ ଆ ଗତମ୍ ।।୧।।
ଇହ ତ୍ୟା ପୁରୁଭୂତମା ପୁରୂ ଦଂସାଂସି ବିଭ୍ରତା । ବରସ୍ୟା ୟାମ୍ୟଧ୍ରିଗୂ ହୁବେ ତୁବିଷ୍ଟମା ଭୁଜେ ।।୨।।
ଈର୍ମାନ୍ୟଦ୍ୱପୁଷେ ବପୁଶ୍ଚକ୍ରଂ ରଥସ୍ୟ ୟେମଥୁଃ । ପର୍ୟନ୍ୟା ନାହୁଷା ୟୁଗା ମହ୍ନା ରଜାଂସି ଦୀୟଥଃ ।।୩।।
ତଦୂ ଷୁ ବାମେନା କୃତଂ ବିଶ୍ୱା ୟଦ୍ୱାମନୁ ଷ୍ଟବେ । ନାନା ଜାତାବରେପସା ସମସ୍ମେ ବନ୍ଧୁମେୟଥୁଃ ।।୪।।
ଆ ୟଦ୍ୱାଂ ସୂର୍ୟା ରଥଂ ତିଷ୍ଠଦ୍ରଘୁଷ୍ୟଦଂ ସଦା । ପରି ବାମରୁଷା ବୟୋ ଘୃଣା ବରନ୍ତ ଆତପଃ ।।୫।।
ୟୁବୋରତ୍ରିଶ୍ଚିକେତତି ନରା ସୁମ୍ନେନ ଚେତସା । ଘର୍ମଂ ୟଦ୍ୱାମରେପସଂ ନାସତ୍ୟାସ୍ନା ଭୁରଣ୍ୟତି ।।୬।।
ଉଗ୍ରୋ ବାଂ କକୁହୋ ୟୟିଃ ଶୃଣ୍ୱେ ୟାମେଷୁ ସଂତନିଃ । ୟଦ୍ୱାଂ ଦଂସୋଭିରଶ୍ୱିନାତ୍ରିର୍ନରାବବର୍ତତି ।।୭।।
ମଧ୍ୱ ଊ ଷୁ ମଧୂୟୁବା ରୁଦ୍ରା ସିଷକ୍ତି ପିପ୍ୟୁଷୀ । ୟତ୍ସମୁଦ୍ରାତି ପର୍ଷଥଃ ପକ୍ୱାଃ ପୃକ୍ଷୋ ଭରନ୍ତ ବାମ୍ ।।୮।।
ସତ୍ୟମିଦ୍ୱା ଉ ଅଶ୍ୱିନା ୟୁବାମାହୁର୍ମୟୋଭୁବା । ତା ୟାମନ୍ୟାମହୂତମା ୟାମନ୍ନା ମୃଳୟତ୍ତମା ।।୯।।
ଇମା ବ୍ରହ୍ମାଣି ବର୍ଧନାଶ୍ୱିଭ୍ୟାଂ ସନ୍ତୁ ଶଂତମା । ୟା ତକ୍ଷାମ ରଥାଁ ଇବାବୋଚାମ ବୃହନ୍ନମଃ ।।୧୦।।

==

(୫।୭୪) ଋଷିଃ - ପୌରଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୭, ୯-୧୦, ନିଚୃତ୍ ୮,
ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

==

କୂଷ୍ଠୋ ଦେବାବଶ୍ୱିନାଦ୍ୟା ଦିବୋ ମନାବସୂ । ତଚ୍ଛ୍ରବଥୋ ବୃଷଣ୍ୱସୂ ଅତ୍ରିର୍ବାମା ବିବାସତି ।।୧।।
କୁହ ତ୍ୟା କୁହ ନୁ ଶ୍ରୁତା ଦିବି ଦେବା ନାସତ୍ୟା । କସ୍ମିନ୍ନା ୟତଥୋ ଜନେ କୋ ବାଂ ନଦୀନାଂ ସଚା ।।୨।।
କଂ ୟାଥଃ କଂ ହ ଗଚ୍ଛଥଃ କମଚ୍ଛା ୟୁଞ୍ଜାଥେ ରଥମ୍ । କସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଣି ରଣ୍ୟଥୋ ବୟଂ ବାମୁଶ୍ମସୀଷ୍ଟୟେ ।।୩।।
ପୌରଂ ଚିଦ୍ଧ୍ୟୁଦପ୍ରୁତଂ ପୌର ପୌରାୟ ଜିନ୍ୱଥଃ । ୟଦୀଂ ଗୃଭୀତତାତୟେ ସିଂହମିବ ଦ୍ରୁହସ୍ପଦେ ।।୪।।
ପ୍ର ଚ୍ୟବାନାଜ୍ଜୁଜୁରୁଷୋ ବବ୍ରିମତ୍କଂ ନ ମୁଞ୍ଚଥଃ । ୟୁବା ୟଦୀ କୃଥଃ ପୁନରା କାମମୃଣ୍ୱେ ବଧ୍ୱଃ ।।୫।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଅସ୍ତି ହି ବାମିହ ସ୍ତୋତା ସ୍ମସି ବାଂ ସଂଦୃଶି ଶ୍ରିୟେ । ନୂ ଶ୍ରୁତଂ ମ ଆ ଗତମବୋଭିର୍ବାଜିନୀବସୂ ।।୬।।
କୋ ବାମଦ୍ୟ ପୁରୂଣାମା ବବ୍ନେ ମର୍ତ୍ୟାନାମ୍ । କୋ ବିପ୍ରୋ ବିପ୍ରବାହସା କୋ ଯଜ୍ଞୈର୍ବାଜିନୀବସୂ ।।୭।।
ଆ ବାଂ ରଥୋ ରଥାନାଂ ୟେଷ୍ଠୋ ୟାତ୍ୱଶ୍ୱିନା । ପୁରୂ ଚିଦସ୍ମୟୁସ୍ତିର ଆଙ୍-ଗୂଷୋ ମର୍ତ୍ୟେଷ୍ୱା ।।୮।।
ଶମୂ ଷୁ ବାଂ ମଧୂୟୁବାସ୍ମାକମସ୍ତୁ ଚର୍କୃତିଃ । ଅର୍ବାଚୀନା ବିଚେତସା ବିଭିଃ ଶ୍ୟେନେବ ଦୀୟତମ୍ ।।୯।।
ଅଶ୍ୱିନା ୟଦ୍ଧ କର୍ହି ଚିଚ୍ଛୁଶ୍ରୂୟାତମିମଂ ହବମ୍ । ବସ୍ୱୀରୂ ଷୁ ବାଂ ଭୁଜଃ ପୃଞ୍ଚନ୍ତି ସୁ ବାଂ ପୃଚଃ ।।୧୦।।

==

(୫|୭୫) ଋଷିଃ - ଅବସ୍ୟୁଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଙ୍କ୍ତିଃ, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

==

ପ୍ରତି ପ୍ରିୟତମଂ ରଥଂ ବୃଷଣଂ ବସୁବାହନମ୍ ।
ସ୍ତୋତା ବାମଶ୍ୱିନାବୃଷିଃ ସ୍ତୋମେନ ପ୍ରତି ଭୂଷତି ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୧।।
ଅତ୍ୟାୟାତମଶ୍ୱିନା ତିରୋ ବିଶ୍ୱା ଅହଂ ସନା ।
ଦସ୍ରା ହିରଣ୍ୟବର୍ତନୀ ସୁଷୁମ୍ନା ସିନ୍ଧୁବାହସା ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୨।।
ଆ ନୋ ରତ୍ନାନି ବିଭ୍ରତାବଶ୍ୱିନା ଗଚ୍ଛତଂ ୟୁବମ୍ ।
ରୁଦ୍ରା ହିରଣ୍ୟବର୍ତନୀ ଜୁଷାଣା ବାଜିନୀବସୂ ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୩।।
ସୁଷ୍ଟୁଭୋ ବାଂ ବୃଷଣ୍ୱସୂ ରଥେ ବାଣୀଚ୍ୟାହିତା ।
ଉତ ବାଂ କକୁହୋ ମୃଗଃ ପୃକ୍ଷଃ କୃଣୋତି ବାପୁଷୋ ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୪।।
ବୋଧିନ୍ମନସା ରଥ୍ୟେଷିରା ହବନଶ୍ରୁତା ।
ବିଭିଶ୍ଚ୍ୟବାନମଶ୍ୱିନା ନି ୟାଥୋ ଅଦ୍ୱୟାବିନଂ ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୫।।
ଆ ବାଂ ନରା ମନୋୟୁଜୋଽଶ୍ୱାସଃ ପ୍ରୁଷିତପ୍ସବଃ ।
ବୟୋ ବହନ୍ତୁ ପୀତୟେ ସହ ସୁମ୍ନେଭିରଶ୍ୱିନା ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୬।।
ଅଶ୍ୱିନାବେହ ଗଚ୍ଛତଂ ନାସତ୍ୟା ମା ବି ବେନତମ୍ ।
ତିରଶ୍ଚିଦର୍ୟୟା ପରି ବର୍ତିର୍ୟାତମଦାଭ୍ୟା ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୭।।
ଅସ୍ମିନ୍ୟଜ୍ଞେ ଅଦାଭ୍ୟା ଜରିତାରଂ ଶୁଭସ୍ପତୀ ।
ଅବସ୍ୟୁମଶ୍ୱିନା ୟୁବଂ ଗୃଣନ୍ତମୁପ ଭୂଷଥୋ ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୮।।
ଅଭୂଦୁଷା ରୁଶତ୍-ପଶୁରାଗ୍ନିରଧାୟ୍ୟୃତ୍ୱିୟଃ ।
ଅୟୋଜି ବାଂ ବୃଷଣ୍ୱସୂ ରଥୋ ଦସ୍ରାବମର୍ତ୍ୟୋ ମାଧ୍ୱୀ ମମ ଶ୍ରୁତଂ ହବମ୍ ।।୯।।

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

==

(୫|୭୬) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

==

ଆ ଭାତ୍ୟଗ୍ନିରୁଷସାମନୀକମୁଦ୍ୱିପ୍ରାଣାଂ ଦେବୟା ବାଚୋ ଅସ୍ଥୁଃ ।
ଅର୍ବାଞ୍ଚା ନୂନଂ ରଥ୍ୟେହ ୟାତଂ ପୀପିବାଂସମଶ୍ୱିନା ଘର୍ମମଚ୍ଛ ।।୧।।
ନ ସଂସ୍କୃତଂ ପ୍ର ମିମୀତୋ ଗମିଷ୍ଠାନ୍ତି ନୂନମଶ୍ୱିନୋପସ୍ତୁତେହ ।
ଦିବାଭିପିତ୍ୱେଽବସାଗମିଷ୍ଠା ପ୍ରତ୍ୟବର୍ତିଂ ଦାଶୁଷେ ଶଂଭବିଷ୍ଠା ।।୨।।
ଉତା ୟାତଂ ସଂଗବେ ପ୍ରାତରହ୍ନୋ ମଧ୍ୟଂଦିନ ଉଦିତା ସୂର୍ୟସ୍ୟ ।
ଦିବା ନକ୍ତମବସା ଶଂତମେନ ନେଦାନୀଂ ପୀତିରଶ୍ୱିନା ତତାନ ।।୩।।
ଇଦଂ ହି ବାଂ ପ୍ରଦିବି ସ୍ଥାନମୋକ ଇମେ ଗୃହା ଅଶ୍ୱିନେଦଂ ଦୁରୋଣମ୍ ।
ଆ ନୋ ଦିବୋ ବୃହତଃ ପର୍ବତାଦାଦ୍-ଭ୍ୟୋ ୟାତମିଷମୂର୍ଜଂ ବହନ୍ତା ।।୪।।
ସମଶ୍ୱିନୋରବସା ନୂତନେନ ମୟୋଭୁବା ସୁପ୍ରଣୀତୀ ଗମେମ ।
ଆ ନୋ ରୟିଂ ବହତମୋତ ବୀରାନା ବିଶ୍ୱାନ୍ୟମୃତା ସୌଭଗାନି ।।୫।।

==

(୫|୭୭) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

==

ପ୍ରାତର୍ୟାବାଣା ପ୍ରଥମା ୟଜଧ୍ୱଂ ପୁରା ଗୃଧ୍ରାଦରରୁଷଃ ପିବାତଃ ।
ପ୍ରାତର୍ହି ୟଜ୍ଞମଶ୍ୱିନା ଦଧାତେ ପ୍ର ଶଂସନ୍ତି କବୟଃ ପୂର୍ବଭାଜଃ ।।୧।।
ପ୍ରାତର୍ୟଜଧ୍ୱମଶ୍ୱିନା ହିନୋତ ନ ସାୟମସ୍ତି ଦେବୟା ଅଜୁଷ୍ଟମ୍ ।
ଉତାନ୍ୟୋ ଅସ୍ମଦ୍ୟଜତେ ବି ଚାବଃ ପୂର୍ବଃପୂର୍ବୋ ୟଜମାନୋ ବନୀୟାନ୍ ।।୨।।
ହିରଣ୍ୟତ୍ୱଙ୍-ମଧୁବର୍ଣୋ ଘୃତସ୍ନୁଃ ପୃକ୍ଷୋ ବହନ୍ନା ରଥୋ ବର୍ତତେ ବାମ୍ ।
ମନୋଜବା ଅଶ୍ୱିନା ବାତରଂହା ୟେନାତିୟାଥୋ ଦୁରିତାନି ବିଶ୍ୱା ।।୩।।
ୟୋ ଭୂୟିଷ୍ଠଂ ନାସତ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ବିବେଷ ଚନିଷ୍ଠଂ ପିତ୍ୱୋ ରରତେ ବିଭାଗେ ।
ସ ତୋକମସ୍ୟ ପୀପରଚ୍ଛମୀଭିରନୂର୍ଧ୍ୱଭାସଃ ସଦମିତ୍ତୁତୁର୍ୟାତ୍ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ସମଶ୍ୱିନୋରବସା ନୂତନେନ ମୟୋଭୁବା ସୁପ୍ରଣୀତୀ ଗମେମ ।
ଆ ନୋ ରୟିଂ ବହତମୋତ ବୀରାନା ବିଶ୍ୱାନ୍ୟମୃତା ସୌଭଗାନି ।।୫।।

==

(୫।୭୮) ଋଷିଃ - ସପ୍ତବଧ୍ରିଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଉଷ୍ଣିକ୍ ୧-୩, ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୪, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୫-୯, ଦେବତା - ଅଶ୍ୱିନୌ

==

ଅଶ୍ୱିନାବେହ ଗଚ୍ଛତଂ ନାସତ୍ୟା ମା ବି ବେନତମ୍ । ହଂସାବିବ ପତତମା ସୁତାଁ ଉପ ।।୧।।
ଅଶ୍ୱିନା ହରିଣାବିବ ଗୌରାବିବାନୁ ୟବସମ୍ । ହଂସାବିବ ପତତମା ସୁତାଁ ଉପ ।।୨।।
ଅଶ୍ୱିନା ବାଜିନୀବସୂ ଜୁଷେଥାଂ ୟଜ୍ଞମିଷ୍ଟୟେ । ହଂସାବିବ ପତତମା ସୁତାଁ ଉପ ।।୩।।
ଅତ୍ରିର୍ୟଦ୍ୱାମବରୋହନ୍ନୃବୀସମଜୋହବୀନ୍ନାଧମାନେବ ୟୋଷା ।
ଶ୍ୟେନସ୍ୟ ଚିଜ୍ଜବସା ନୂତନେନାଗଚ୍ଛତମଶ୍ୱିନା ଶଂତମେନ ।।୪।।
ବି ଜିହୀଷ୍ୱ ବନସ୍ପତେ ୟୋନିଃ ସୂଷ୍ୟନ୍ତ୍ୟା ଇବ । ଶ୍ରୁତଂ ମେ ଅଶ୍ୱିନା ହବଂ ସପ୍ତବଧ୍ରିଂ ଚ ମୁଞ୍ଚତମ୍ ।।୫।।
ଭୀତାୟ ନାଧମାନାୟ ଋଷୟେ ସପ୍ତବଧ୍ରୟେ । ମାୟାଭିରଶ୍ୱିନା ୟୁବଂ ବୃକ୍ଷଂ ସଂ ଚ ବି ଚାଚଥଃ ।।୬।।
ୟଥା ବାତଃ ପୁଷ୍କରିଣୀଂ ସମିଙ୍ଗୟତି ସର୍ବତଃ । ଏବା ତେ ଗର୍ଭ ଏଜତୁ ନିରୈତୁ ଦଶମାସ୍ୟଃ ।।୭।।
ୟଥା ବାତୋ ୟଥା ବନଂ ୟଥା ସମୁଦ୍ର ଏଜତି । ଏବା ତ୍ୱଂ ଦଶମାସ୍ୟ ସହାବେହି ଜରାୟୁଣା ।।୮।।
ଦଶ ମାସାଞ୍ଛଶୟାନଃ କୁମାରୋ ଅଧି ମାତରି । ନିରୈତୁ ଜୀବୋ ଅକ୍ଷତୋ ଜୀବୋ ଜୀବନ୍ତ୍ୟା ଅଧି ।।୯।।

==

(୫।୭୯) ଋଷିଃ - ସତ୍ୟଶ୍ରବାଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ପଙ୍କ୍ତିଃ, ଦେବତା - ଉଷାଃ

==

ମହେ ନୋ ଅଦ୍ୟ ବୋଧୟୋଷୋ ରାୟେ ଦିବିତ୍ମତୀ ।
ୟଥା ଚିନ୍ନୋ ଅବୋଧୟଃ ସତ୍ୟଶ୍ରବସି ବାୟ୍ୟେ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୧।।
ୟା ସୁନୀଥେ ଶୌଚଦ୍ରଥେ ବ୍ୟୌଚ୍ଛୋ ଦୁହିତର୍ଦିବଃ ।
ସା ବ୍ୟୁଚ୍ଛ ସହୀୟସି ସତ୍ୟଶ୍ରବସି ବାୟ୍ୟେ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ସା ନୋ ଅଦ୍ୟାଭରଦ୍ୱସୁର୍ବ୍ୟୁଚ୍ଛା ଦୁହିତର୍ଦିବଃ ।
ୟୋ ବ୍ୟୌଚ୍ଛଃ ସହୀୟସି ସତ୍ୟଶ୍ରବସି ବାୟ୍ୟେ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୩।।
ଅଭି ୟେ ତ୍ୱା ବିଭାବରି ସ୍ତୋମୈର୍ଗୃଣନ୍ତି ବହ୍ନୟଃ ।
ମଘୈର୍ମଘୋନି ସୁଶ୍ରିୟୋ ଦାମନ୍ୱନ୍ତଃ ସୁରାତୟଃ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୪।।
ୟଚ୍ଚିଦ୍ଧି ତେ ଗଣା ଇମେ ଛଦୟନ୍ତି ମଘତ୍ତୟେ ।
ପରି ଚିଦ୍ୱଷ୍ଟୟୋ ଦଧୁର୍ଦଦତୋ ରାଧୋ ଅହ୍ରୟଂ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୫।।
ଐଷୁ ଧା ବୀରବଦ୍ୟଶ ଉଷୋ ମଘୋନି ସୂରିଷୁ ।
ୟେ ନୋ ରାଧାଂସ୍ୟହ୍ରୟା ମଘବାନୋ ଅରାସତ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୬।।
ତେଭ୍ୟୋ ଦ୍ୟୁମ୍ନଂ ବୃହଦ୍ୟଶ ଉଷୋ ମଘୋନ୍ୟା ବହ ।
ୟେ ନୋ ରାଧାଂସ୍ୟଶ୍ୱ୍ୟା ଗବ୍ୟା ଭଜନ୍ତ ସୂରୟଃ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୭।।
ଉତ ନୋ ଗୋମତୀରିଷ ଆ ବହା ଦୁହିତର୍ଦିବଃ ।
ସାକଂ ସୂର୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମିଭିଃ ଶୁକ୍ରୈଃ ଶୋଚଦ୍-ଭିରର୍ଚିଭିଃ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୮।।
ବ୍ୟୁଚ୍ଛା ଦୁହିତର୍ଦିବୋ ମା ଚିରଂ ତନୁଥା ଅପଃ ।
ନେତ୍ତ୍ୱା ସ୍ତେନଂ ୟଥା ରିପୁଂ ତପାତି ସୂରୋ ଅର୍ଚିଷା ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୯।।
ଏତାବଦ୍ୱେଦୁଷସ୍ତ୍ୱଂ ଭୂୟୋ ବା ଦାତୁମର୍ହସି ।
ୟା ସ୍ତୋତୃଭ୍ୟୋ ବିଭାବର୍ୟୁଚ୍ଛନ୍ତୀ ନ ପ୍ରମୀୟସେ ସୁଜାତେ ଅଶ୍ୱସୂନୃତେ ।।୧୦।।

==

(୫।୮୦) ଋଷିଃ - ସତ୍ୟଶ୍ରବାଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ଉଷାଃ

==

ଦ୍ୟୁତଦ୍ୟାମାନଂ ବୃହତୀମୃତେନ ଋତାବରୀମରୁଣପ୍ସୁଂ ବିଭାତୀମ୍ ।
ଦେବୀମୁଷସଂ ସ୍ୱରାବହନ୍ତୀଂ ପ୍ରତି ବିପ୍ରାସୋ ମତିଭିର୍ଜରନ୍ତେ ।।୧।।
ଏଷା ଜନଂ ଦର୍ଶତା ବୋଧୟନ୍ତୀ ସୁଗାନ୍ପଥଃ କୃଣ୍ୱତୀ ୟାତ୍ୟଗ୍ରେ ।
ବୃହଦ୍ରଥା ବୃହତୀ ବିଶ୍ୱମିନ୍ୱୋଷା ଜ୍ୟୋତିର୍ୟଚ୍ଛତ୍ୟଗ୍ରେ ଅହ୍ନାମ୍ ।।୨।।
ଏଷା ଗୋଭିରରୁଣେଭିର୍ୟୁଜାନାସ୍ରେଧନ୍ତୀ ରୟିମପ୍ରାୟୁ ଚକ୍ରେ ।
ପଥୋ ରଦନ୍ତୀ ସୁବିତାୟ ଦେବୀ ପୁରୁଷ୍ଟୁତା ବିଶ୍ୱବାରା ବି ଭାତି ।।୩।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ଏଷା ବ୍ୟେନୀ ଭବତି ଦ୍ୱିବର୍ହା ଆବିଷ୍କୃଣ୍ୱାନା ତନ୍ୱଂ ପୁରସ୍ତାତ୍ ।
ଋତସ୍ୟ ପନ୍ଥାମନ୍ୱେତି ସାଧୁ ପ୍ରଜାନତୀବ ନ ଦିଶୋ ମିନାତି ।।୪।।
ଏଷା ଶୁଭ୍ରା ନ ତନ୍ୱୋ ବିଦାନୋର୍ଧ୍ୱେବ ସ୍ନାତୀ ଦୃଶୟେ ନୋ ଅସ୍ଥାତ୍ ।
ଅପ ଦ୍ୱେଷୋ ବାଧମାନା ତମାଂସ୍ୟୁଷା ଦିବୋ ଦୁହିତା ଜ୍ୟୋତିଷାଗାତ୍ ।।୫।।
ଏଷା ପ୍ରତୀଚୀ ଦୁହିତା ଦିବୋ ନୃନ୍ୟୋଷେବ ଭଦ୍ରା ନି ରିଣୀତେ ଅପ୍ସଃ ।
ବ୍ୟୂର୍ଣ୍ୱତୀ ଦାଶୁଷେ ବାର୍ୟାଣି ପୁନର୍ଜ୍ୟୋତିର୍ୟୁବତିଃ ପୂର୍ବଥାକଃ ।।୬।।

==

(୫|୮୧) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଜଗତୀ, ଦେବତା - ସବିତା

==

ୟୁଞ୍ଜତେ ମନ ଉତ ୟୁଞ୍ଜତେ ଧିୟୋ ବିପ୍ରା ବିପ୍ରସ୍ୟ ବୃହତୋ ବିପଶ୍ଚିତଃ ।
ବି ହୋତ୍ରା ଦଧେ ବୟୁନାବିଦେକ ଇନ୍ମହୀ ଦେବସ୍ୟ ସବିତୁଃ ପରିଷ୍ଟୁତିଃ ।।୧।।
ବିଶ୍ୱା ରୂପାଣି ପ୍ରତି ମୁଞ୍ଚତେ କବିଃ ପ୍ରାସାବୀଦ୍-ଭଦ୍ରଂ ଦ୍ୱିପଦେ ଚତୁଷ୍ପଦେ ।
ବି ନାକମଖ୍ୟତ୍ସବିତା ବରେଣ୍ୟୋଽନୁ ପ୍ରୟାଣମୁଷସୋ ବି ରାଜତି ।।୨।।
ୟସ୍ୟ ପ୍ରୟାଣମନ୍ୱନ୍ୟ ଇଦ୍ୟୟୁର୍ଦେବା ଦେବସ୍ୟ ମହିମାନମୋଜସା ।
ୟଃ ପାର୍ଥିବାନି ବିମମେ ସ ଏତଶୋ ରଜାଂସି ଦେବଃ ସବିତା ମହିତ୍ୱନା ।।୩।।
ଉତ ୟାସି ସବିତସ୍ତ୍ରୀଣି ରୋଚନୋତ ସୂର୍ୟସ୍ୟ ରଶ୍ମିଭିଃ ସମୁଚ୍ୟସି ।
ଉତ ରାତ୍ରୀମୁଭୟତଃ ପରୀୟସ ଉତ ମିତ୍ରୋ ଭବସି ଦେବ ଧର୍ମଭିଃ ।।୪।।
ଉତେଶିଷେ ପ୍ରସବସ୍ୟ ତ୍ୱମେକ ଇଦୁତ ପୂଷା ଭବସି ଦେବ ୟାମଭିଃ ।
ଉତେଦଂ ବିଶ୍ୱଂ ଭୁବନଂ ବି ରାଜସି ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱସ୍ତେ ସବିତଃ ସ୍ତୋମମାନଶେ ।।୫।।

==

(୫|୮୨) ଋଷିଃ - ଶ୍ୟାବାଶ୍ୱଃ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ଗାୟତ୍ରୀ ୨-୯, ଦେବତା - ସବିତା

==

ତତ୍ସବିତୁର୍ବୃଣୀମହେ ବୟଂ ଦେବସ୍ୟ ଭୋଜନମ୍ । ଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ସର୍ବଧାତମଂ ତୁରଂ ଭଗସ୍ୟ ଧୀମହି ।।୧।।
ଅସ୍ୟ ହି ସ୍ୱୟଶସ୍ତରଂ ସବିତୁଃ କଚ୍ଚନ ପ୍ରିୟମ୍ । ନ ମିନନ୍ତି ସ୍ୱରାଜ୍ୟମ୍ ।।୨।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ସ ହି ରତ୍ନାନି ଦାଶୁଷେ ସୁବାତି ସବିତା ଭଗଃ । ତଂ ଭାଗଂ ଚିତ୍ରମୀମହେ ।।୩।।
ଅଦ୍ୟା ନୋ ଦେବ ସବିତଃ ପ୍ରଜାବତ୍ସାବୀଃ ସୌଭଗମ୍ । ପରା ଦୁଃଷ୍ୱପ୍ନ୍ୟଂ ସୁବ ।।୪।।
ବିଶ୍ୱାନି ଦେବ ସବିତର୍ଦୁରିତାନି ପରା ସୁବ । ୟଦ୍-ଭଦ୍ରଂ ତନ୍ନ ଆ ସୁବ ।।୫।।
ଅନାଗସୋ ଅଦିତୟେ ଦେବସ୍ୟ ସବିତୁଃ ସବେ । ବିଶ୍ୱା ବାମାନି ଧୀମହି ।।୬।।
ଆ ବିଶ୍ୱଦେବଂ ସତ୍-ପତିଂ ସୂକ୍ତୈରଦ୍ୟା ବୃଣୀମହେ । ସତ୍ୟସବଂ ସବିତାରମ୍ ।।୭।।
ୟ ଇମେ ଉଭେ ଅହନୀ ପୁର ଏତ୍ୟପ୍ରୟୁଚ୍ଛନ୍ । ସ୍ୱାଧୀର୍ଦେବଃ ସବିତା ।।୮।।
ୟ ଇମା ବିଶ୍ୱା ଜାତାନ୍ୟାଶ୍ରାବୟତି ଶ୍ଲୋକେନ । ପ୍ର ଚ ସୁବାତି ସବିତା ।।୯।।

==

(୫।୮୩) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ୧, ୫-୮, ୧୦, ଜଗତୀ ୨-୪, ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୯, ଦେବତା - ପର୍ଜନ୍ୟଃ

==

ଅଚ୍ଛା ବଦ ତବସଂ ଗୀର୍ଭିରାଭିଃ ସ୍ତୁହି ପର୍ଜନ୍ୟଂ ନମସା ବିବାସ ।
କନିକ୍ରଦଦ୍ବୃଷଭୋ ଜୀରଦାନୂ ରେତୋ ଦଧାତ୍ୟୋଷଧୀଷୁ ଗର୍ଭମ୍ ।।୧।।
ବି ବୃକ୍ଷାନ୍ ହନ୍ତ୍ୟୁତ ହନ୍ତି ରକ୍ଷସୋ ବିଶ୍ୱଂ ବିଭାୟ ଭୁବନଂ ମହାବଧାତ୍ ।
ଉତାନାଗା ଈଷତେ ବୃଷ୍ଣ୍ୟାବତୋ ୟତ୍-ପର୍ଜନ୍ୟଃ ସ୍ତନୟନ୍ ହନ୍ତି ଦୁଷ୍କୃତଃ ।।୨।।
ରଥୀବ କଶୟାଶ୍ୱାଁ ଅଭିକ୍ଷିପନ୍ନାବିର୍ଦୂତାନ୍କୃଣୁତେ ବର୍ଷ୍ୟାଁ ଅହ ।
ଦୂରାତ୍ସିଂହସ୍ୟ ସ୍ତନଥା ଉଦୀରତେ ୟତ୍-ପର୍ଜନ୍ୟଃ କୃଣୁତେ ବର୍ଷ୍ୟଂ ନଭଃ ।।୩।।
ପ୍ର ବାତା ବାନ୍ତି ପତୟନ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତ ଉଦୋଷଧୀର୍ଜିହତେ ପିନ୍ୱତେ ସ୍ୱଃ ।
ଇରା ବିଶ୍ୱସ୍ମୈ ଭୁବନାୟ ଜାୟତେ ୟତ୍-ପର୍ଜନ୍ୟଃ ପୃଥିବୀଂ ରେତସାବତି ।।୪।।
ୟସ୍ୟ ବ୍ରତେ ପୃଥିବୀ ନନ୍ନମୀତି ୟସ୍ୟ ବ୍ରତେ ଶଫବଜ୍ଜର୍ଭୁରୀତି ।
ୟସ୍ୟ ବ୍ରତ ଓଷଧୀର୍ବିଶ୍ୱରୂପାଃ ସ ନଃ ପର୍ଜନ୍ୟ ମହି ଶର୍ମ ୟଚ୍ଛ ।।୫।।
ଦିବୋ ନୋ ବୃଷ୍ଟିଂ ମରୁତୋ ରରୀଧ୍ୱଂ ପ୍ର ପିନ୍ୱତ ବୃଷ୍ଣୋ ଅଶ୍ୱସ୍ୟ ଧାରାଃ ।
ଅର୍ବାଙେତେନ ସ୍ତନୟିତ୍ନୁନେହ୍ୟପୋ ନିଷିଞ୍ଚନ୍ନସୁରଃ ପିତା ନଃ ।।୬।।
ଅଭି କ୍ରନ୍ଦ ସ୍ତନୟ ଗର୍ଭମା ଧା ଉଦନ୍ୱତା ପରି ଦୀୟା ରଥେନ ।
ଦୃତିଂ ସୁ କର୍ଷ ବିଷିତଂ ନ୍ୟଞ୍ଚଂ ସମା ଭବନ୍ତୂଦ୍ୱତୋ ନିପାଦାଃ ।।୭।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ମହାନ୍ତଂ କୋଶମୁଦଚା ନି ଷିଞ୍ଚ ସ୍ୟନ୍ଦନ୍ତାଂ କୁଲ୍ୟା ବିଷିତାଃ ପୁରସ୍ତାତ୍ ।
ଘୃତେନ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ବ୍ୟୁନ୍ଧି ସୁପ୍ରପାଣଂ ଭବତ୍ୱଘ୍ନ୍ୟାଭ୍ୟଃ ।।୮।।
ୟତ୍-ପର୍ଜନ୍ୟ କନିକ୍ରଦତ୍ସ୍ତନୟନ୍ ହଂସି ଦୁଷ୍କୃତଃ ।
ପ୍ରତୀଦଂ ବିଶ୍ୱଂ ମୋଦତେ ୟତ୍-କିଂ ଚ ପୃଥିବ୍ୟାମଧି ।।୯।।
ଅବର୍ଷୀର୍ବର୍ଷମୁଦୁ ଷୂ ଗୃଭାୟାକର୍ଧନ୍ୱାନ୍ୟତ୍ୟେତବା ଉ ।
ଅଜୀଜନ ଓଷଧୀର୍ଭୋଜନାୟ କମୁତ ପ୍ରଜାଭ୍ୟୋଽବିଦୋ ମନୀଷାମ୍ ।।୧୦।।

==

(୫।୮୪) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା - ପୃଥିବୀ

==

ବଳିତ୍-ଥା ପର୍ବତାନାଂ ଖିଦ୍ରଂ ବିଭର୍ଷି ପୃଥିବି ।   ପ୍ର ୟା ଭୂମିଂ ପ୍ରବତ୍ୱତି ମହ୍ନା ଜିନୋଷି ମହିନି ।।୧।।
ସ୍ତୋମାସସ୍ତ୍ୱା ବିଚାରିଣି ପ୍ରତି ଷ୍ଟୋଭନ୍ତ୍ୟକ୍ତୁଭିଃ । ପ୍ର ୟା ବାଜଂ ନ ହେଷନ୍ତଂ ପେରୁମସ୍ୟସ୍ୟର୍ଜୁନି ।।୨।।
ଦୃଳ୍ହା ଚିଦ୍ୟା ବନସ୍ପତୀନ୍କ୍ଷ୍ମୟା ଦର୍ଧର୍ଷ୍ୟୋଜସା । ୟତ୍ତେ ଅଭ୍ରସ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତୋ ଦିବୋ ବର୍ଷନ୍ତି ବୃଷ୍ଟୟଃ ।।୩।।

==

(୫।୮୫) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍, ଦେବତା -ବରୁଣଃ

==

ପ୍ର ସମ୍ରାଜେ ବୃହଦର୍ଚା ଗଭୀରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରିୟଂ ବରୁଣାୟ ଶ୍ରୁତାୟ ।
ବି ୟୋ ଜଘାନ ଶମିତେବ ଚର୍ମୋପସ୍ତିରେ ପୃଥିବୀଂ ସୂର୍ୟାୟ ।।୧।।
ବନେଷୁ ବ୍ୟନ୍ତରିକ୍ଷଂ ତତାନ ବାଜମର୍ବତ୍ସୁ ପୟ ଉସ୍ରିୟାସୁ ।
ହୃତ୍ସୁ କ୍ରତୁଂ ବରୁଣୋ ଅପ୍ସ୍ୱଗ୍ନିଂ ଦିବି ସୂର୍ୟମଦଧାତ୍ସୋମମଦ୍ରୌ ।।୨।।
ନୀଚୀନବାରଂ ବରୁଣଃ କବନ୍ଧଂ ପ୍ର ସସର୍ଜ ରୋଦସୀ ଅନ୍ତରିକ୍ଷମ୍ ।
ତେନ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜା ୟବଂ ନ ବୃଷ୍ଟିର୍ବ୍ୟୁନତ୍ତି ଭୂମ ।।୩।।
ଉନତ୍ତି ଭୂମିଂ ପୃଥିବୀମୁତ ଦ୍ୟାଂ ୟଦା ଦୁଗ୍-ଧଂ ବରୁଣୋ ବଷ୍ଟ୍ୟାଦିତ୍ ।
ସମଭ୍ରେଣ ବସତ ପର୍ବତାସସ୍ତବିଷୀୟନ୍ତଃ ଶ୍ରଥୟନ୍ତ ବୀରାଃ ।।୪।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com
Not for Commercial Use

ଇମାମୂ ଷ୍ୱାସୁରସ୍ୟ ଶ୍ରୁତସ୍ୟ ମହୀଂ ମାୟାଂ ବରୁଣସ୍ୟ ପ୍ର ବୋଚମ୍ ।
ମାନେନେବ ତସ୍ଥିବାଁ ଅନ୍ତରିକ୍ଷେ ବି ୟୋ ମମେ ପୃଥିବୀଂ ସୂର୍ୟେଣ ।।୫।।
ଇମାମୂ ନୁ କବିତମସ୍ୟ ମାୟାଂ ମହୀଂ ଦେବସ୍ୟ ନକିରା ଦଧର୍ଷ ।
ଏକଂ ୟଦୁଦ୍ନା ନ ପୃଣନ୍ତ୍ୟେନୀରାସିଞ୍ଚନ୍ତୀରବନୟଃ ସମୁଦ୍ରମ୍ ।।୬।।
ଅର୍ୟମ୍ୟଂ ବରୁଣ ମିତ୍ର୍ୟଂ ବା ସଖାୟଂ ବା ସଦମିଦ୍-ଭ୍ରାତରଂ ବା ।
ବେଶଂ ବା ନିତ୍ୟଂ ବରୁଣାରଣଂ ବା ୟତ୍ସୀମାଗଶ୍ଚକୃମା ଶିଶ୍ରଥସ୍ତତ୍ ।।୭।।
କିତବାସୋ ୟଦ୍ରିରିପୁର୍ନ ଦୀବି ୟଦ୍ୱା ଘା ସତ୍ୟମୁତ ୟନ୍ନ ବିଦ୍ମ ।
ସର୍ବା ତା ବି ଷ୍ୟ ଶିଥିରେବ ଦେବାଧା ତେ ସ୍ୟାମ ବରୁଣ ପ୍ରିୟାସଃ ।।୮।।

==

(୫|୮୬) ଋଷିଃ - ଭୌମଃ ଅତ୍ରିଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ ୧-୫, ବିରାଟ୍ପୁର୍ବା ୬, ଦେବତା - ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ

==

ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ୟମବଥ ଉଭା ବାଜେଷୁ ମର୍ତ୍ୟମ୍ । ଦୃଲ୍ହା ଚିତ୍ସ ପ୍ର ଭେଦତି ଦ୍ୟୁମ୍ନା ବାଣୀରିବ ତ୍ରିତଃ ।।୧।।
ୟା ପୃତନାସୁ ଦୁଷ୍ଟରା ୟା ବାଜେଷୁ ଶ୍ରବାୟ୍ୟା । ୟା ପଞ୍ଚ ଚର୍ଷଣୀରଭୀନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ତା ହବାମହେ ।।୨।।
ତୟୋରିଦମବଚ୍ଛବସ୍ତିଗ୍ମା ଦିଦ୍ୟୁନ୍ମଘୋନୋଃ । ପ୍ରତି ଦ୍ରୁଣା ଗଭସ୍ତ୍ୟୋର୍ଗବାଂ ବୃତ୍ରଘ୍ନ ଏଷତେ ।।୩।।
ତା ବାମେଷେ ରଥାନାମିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ହବାମହେ । ପତୀ ତୁରସ୍ୟ ରାଧସୋ ବିଦ୍ୱାଂସା ଗିର୍ବଣସ୍ତମା ।।୪।।
ତା ବୃଧନ୍ତାବନୁ ଦ୍ୟୂନ୍ମର୍ତାୟ ଦେବାବଦଭା । ଅର୍ହନ୍ତା ଚିତ୍-ପୁରୋ ଦଧେଂଽଶେବ ଦେବାବର୍ବତେ ।।୫।।
ଏବେନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନିଭ୍ୟାମହାବି ହବ୍ୟଂ ଶୂଷ୍ୟଂ ଘୃତଂ ନ ପୂତମଦ୍ରିଭିଃ ।
ତା ସୂରିଷୁ ଶ୍ରବୋ ବୃହଦ୍ରୟିଂ ଗୃଣତ୍ସୁ ଦିଧୃତମିଷଂ ଗୃଣତ୍ସୁ ଦିଧୃତମ୍ ।।୬।।

==

(୫|୮୭) ଋଷିଃ - ଏବୟାମରୁତ୍ ଆତ୍ରେୟଃ, ଛନ୍ଦଃ - ଅତିଜଗତୀ, ଦେବତା - ମରୁତଃ

==

ପ୍ର ବୋ ମହେ ମତୟୋ ୟନ୍ତୁ ବିଷ୍ଣବେ ମରୁତ୍ୱତେ ଗିରିଜା ଏବୟାମରୁତ୍ ।
ପ୍ର ଶର୍ଧାୟ ପ୍ରୟଜ୍ୟବେ ସୁଖାଦୟେ ତବସେ ଭନ୍ଦଦିଷ୍ଟୟେ ଧୁନିବ୍ରତାୟ ଶବସେ ।।୧।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

ପ୍ର ୟେ ଜାତା ମହିନା ୟେ ଚ ନୁ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ର ବିଦ୍ମନା ବ୍ରୁବତ ଏବୟାମରୁତ୍ ।
କ୍ରତ୍ୱା ତଦ୍ୱୋ ମରୁତୋ ନାଧୃଷେ ଶବୋ ଦାନା ମହ୍ନା ତଦେଷାମଧୃଷ୍ଟାସୋ ନାଦ୍ରୟଃ ।।୨।।
ପ୍ର ୟେ ଦିବୋ ବୃହତଃ ଶୃଣ୍ୱିରେ ଗିରା ସୁଶୁକ୍ୱାନଃ ସୁଭ୍ୱ ଏବୟାମରୁତ୍ ।
ନ ୟେଷାମିରୀ ସଧସ୍ଥ ଈଷ୍ଟ ଆଁ ଅଗ୍ନୟୋ ନ ସ୍ୱବିଦ୍ୟୁତଃ ପ୍ର ସ୍ୟନ୍ଦ୍ରାସୋ ଧୁନୀନାମ୍ ।।୩।।
ସ ଚକ୍ରମେ ମହତୋ ନିରୁରୁକ୍ରମଃ ସମାନସ୍ମାତ୍ସଦସ ଏବୟାମରୁତ୍ ।
ୟଦାୟୁକ୍ତ ତ୍ମନା ସ୍ୱାଦଧି ଷ୍ଣୁଭିର୍ବିଷ୍ପର୍ଧସୋ ବିମହସୋ ଜିଗାତି ଶେବୃଧୋ ନୃଭିଃ ।।୪।।
ସ୍ୱନୋ ନ ବୋଽମବାନ୍ରେଜୟଦ୍ୱୃଷା ତ୍ୱେଷୋ ୟୟିସ୍ତବିଷ ଏବୟାମରୁତ୍ ।
ୟେନା ସହନ୍ତ ଋଞ୍ଜତ ସ୍ୱରୋଚିଷଃ ସ୍ଥାରଶ୍ମାନୋ ହିରଣ୍ୟୟାଃ ସ୍ୱାୟୁଧାସ ଇଷ୍ମିଣଃ ।।୫।।
ଅପାରୋ ବୋ ମହିମା ବୃଦ୍ଧଶବସସ୍ତ୍ୱେଷଂ ଶବୋଽବତ୍ୱେବୟାମରୁତ୍ ।
ସ୍ଥାତାରୋ ହି ପ୍ରସିତୌ ସଂଦୃଶି ସ୍ଥନ ତେ ନ ଉରୁଷ୍ୟତା ନିଦଃ ଶୁଶୁକ୍ୱାଂସୋ ନାଗ୍ନୟଃ ।।୬।।
ତେ ରୁଦ୍ରାସଃ ସୁମଖା ଅଗ୍ନୟୋ ୟଥା ତୁବିଦ୍ୟୁମ୍ନା ଅବନ୍ତ୍ୱେବୟାମରୁତ୍ ।
ଦୀର୍ଘଂ ପୃଥୁ ପପ୍ରଥେ ସଦ୍ମ ପାର୍ଥିବଂ ୟେଷାମଜ୍ମେଷ୍ୱା ମହଃ ଶର୍ଧାଂସ୍ୟଦ୍-ଭୁତୈନସାମ୍ ।।୭।।
ଅଦ୍ୱେଷୋ ନୋ ମରୁତୋ ଗାତୁମେତନ ଶ୍ରୋତା ହବଂ ଜରିତୁରେବୟାମରୁତ୍ ।
ବିଷ୍ଣୋର୍ମହଃ ସମନ୍ୟବୋ ୟୁୟୋତନ ସ୍ମଦ୍ରଥ୍ୟୋ ନ ଦଂସନାପ ଦ୍ୱେଷାଂସି ସନୁତଃ ।।୮।।
ଗନ୍ତା ନୋ ୟଜ୍ଞଂ ୟଜ୍ଞିୟାଃ ସୁଶମି ଶ୍ରୋତା ହବମରକ୍ଷ ଏବୟାମରୁତ୍ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠାସୋ ନ ପର୍ବତାସୋ ବ୍ୟୋମନି ୟୂୟଂ ତସ୍ୟ ପ୍ରଚେତସଃ ସ୍ୟାତ ଦୁର୍ଧର୍ତବୋ ନିଦଃ ।।୯।।

।। ଚତୁର୍ଥାଷ୍ଟକେ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ଷଷ୍ଠଂ ମଣ୍ଡଲେ କ୍ରମଶଃ।। ।।

।। ଇତି ପଞ୍ଚମଂ ମଣ୍ଡଲଂ ସମାପ୍ତମ୍ ।।

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com

This Sacred Book

Supported By

Scholar Shoppe Private Limited

No-39, B-12, 4th Main Road,

Gandhi Nagar, Adyar,

Chennai – 600020

Tamil Nadu

www.scholarshoppe.com

&

Fashion Brand

www.egearz.com

Not for Commercial Use

For personal study purpose Only, Not for Commercial use. Please contact editor – prakash@scholarshoppe.com